

Školní vzdělávací program

PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ

Kód oboru: **78-62-C/02**

vytvořený podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání
Praktická škola dvouletá

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ ŠKOLA BŘEZEJC, SVINY 13
SVINY 13
594 01 VELKÉ MEZIŘÍČÍ**

Obsah:

1. Úvodní identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
3. Charakteristika ŠVP	7
3.1. Zaměření školy	7
3.2. Zabezpečení vzdělávání žáků s kombinací postižení	9
3.3. Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.4. Odborné kompetence	16
3.4. Začlenění průřezových témat	18
4. Učební plán	21
5. Učební osnovy	23
5.1. Český jazyk a literatura	23
5.2. Anglický jazyk	37
5.3. Matematika	45
5.4. Práce s počítačem	58
5.5. Občanská výchova	66
5.6. Základy přírodních věd	78
5.7. Výtvarná výchova	93
5.8. Hudební výchova	100
5.9. Výchova ke zdraví	106
5.10. Tělesná výchova	118
5.11. Rodinná výchova	125
5.12. Výživa a příprava pokrmů	142
5.13. Ruční práce	163
5.14. Aranžování	174
5.15. Tkalcovské práce	185
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	191
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků	191
6.2. Autoevaluace školy	196

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Předkladatel:

Název školy: **Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13**
Adresa školy: **Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí**
Ředitelka školy: **PaedDr. Blanka Klapalová**

Kontakty: **telefon: 566 521 516**
fax: 566 521 072
e-mail: skola.brezejc@seznam.cz
stránky školy: www.skoly-brezejc.cz

IČ školy: **48897574**
Koordinátor ŠVP: **Mgr. Vladimíra Zapletalová**
Výchovný poradce: **Mgr. Markéta Štouračová**

Zařazení do sítě škol: **1. 1. 1996**

Zřizovatel:

Název a adresa: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Kontakty: **telefon: 257 193 111**
fax: 257 193 790
www.msmt.cz

Platnost dokumentu od: **1. 9. 2012** počínaje prvním ročníkem

Délka a forma vzdělávání: **2 roky s možností prodloužení délky středního vzdělávání pro jednotlivé žáky se zdravotním postižením ve výjimečných případech až o 2 roky;**

Forma vzdělávání: **denní**

Dosažený stupeň vzdělání: **střední vzdělání**

Způsob ukončení: **závěrečné vysvědčení**

Č.j.: **br78/2012**

Schválen pedagogickou radou dne: **31.8.2012**

Projednán Školskou radou dne: **20.6.2012**

Zveřejněn na přístupném místě ve škole (v ředitelně školy): **3.9.2012**

PaedDr. Blanka Klapalová, ředitelka školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Umístění školy

- klidné zdravé prostředí uprostřed lesů nedaleko obce Březejc asi 8 km od Velkého Meziříčí
- menší škola rodinného typu nacházející se celkem ve 4 pavilonech bezbariérové přízemní budovy Dětského střediska Březejc, které je odloučeným pracovištěm ÚSP Kociánka – Brno; škola je zde v nájmu

Úplnost, velikost

- v areálu Základní školy a Střední školy Březejc jsou vyučováni žáci v následujících typech škol:
 - **Základní škola praktická** (aktuálně daný program není realizován z důvodu absence žáků pro daný typ vzdělávání)
 - **Základní škola speciální** (stanovená kapacita žáků pro základní školu: 25 žáků)
 - **Praktická škola** (stanovená kapacita 25 žáků)
 - **jednoletá** (stanovená kapacita 10 žáků)
 - **dvouletá** (stanovená kapacita 15 žáků)
 - **Tkalcovské práce – učební obor** (stanovená kapacita 20 žáků)
- mimo areál školy pracuje **Speciálně pedagogické centrum** – (od 1. 9. 2007) na adrese Dům zdraví s.r.o., Poříčí 11, Velké Meziříčí 594 01

Vybavení školy

a/ Prostorové

- celkem 4 třídy, umístěny ve čtyřech pavilonech, které jsou vzájemně propojeny (z toho 3 třídy mají venkovní terasu, kde mohou žáci za příznivého počasí trávit přestávky, jsou zde realizovány i Tv chvilky); všechny třídy jsou kmenové, z toho je jedna vybavena jako odborná pracovna pro odborný výcvik (učební obor Tkalcovské práce).
- psychorelaxační místnost s využitím metody snoezelen (místnost pro snoezelen je speciálně upravená, opticky a akusticky izolovaná. Jejím základem je vodní lůžko vyhřáté na teplotu asi 35 °C, které má vzbuzovat dojem plodové vody. Součástí pokoje jsou i speciální světla, zrcadla, využívá se hudba, působení barev, vůní, chutí a dalších pomůcek, které slouží k bazální stimulaci somatické, akustické, vizuální a vibrační.); zároveň místnost slouží i pro individuální výuku
- moderně vybavená počítačová učebna
- školní dílna a kuchyňka
- místnost pro cvičení
- jídelna a společenská místnost (využívány pro pořádání společných akcí celé školy, pro setkávání s rodiči, ...)

- menší školní pozemek
- venkovní bazén DS Březejc (využíván školou)
- bezbariérové venkovní prostory areálu – pro sportovní a pohybové aktivity žáků (např. stůl pro stolní tenis, dřevěné průlezky, ...)

b/ Materiální

- ve třídách jednomístné výškově nastavitelné žakovské lavice – jejich uspořádání lze měnit podle potřeby a charakteru výuky
- školní kuchyňka – pracovní prostor je plně uzpůsoben pro výuku žáků s tělesným postižením a adekvátně vybaven pro praktické činnosti předmětu „Výživa a příprava pokrmů“ (např. multifunkční a mikrovlnná trouba, další elektrospotřebiče vhodné pro přípravu pokrmů, vybavenost nádobím splňujícím požadavky na zdravou výživu, ...)
- v ZŠ – odpočinkový a hrací prostor (např. polohovací vaky, velké gymnastické míče, ...)
- v učebnách určených pro výuku odborného výcviku Tkalcovských prací jsou umístěny:
 - o tkalcovské stavy a pomůcky potřebné při výuce tkaní – jedná se především o kolíkové stavy, tkací rámečky, dvoulisté a čtyřlisté stolní stavy, osnovní snovadlo
 - o pro další zpracování utkaných textilií jsou využívány šicí stroje, žehličky a žehlicí prkna
 - o ostatní drobné pomůcky a spotřební materiál jsou doplňovány a obnovovány dle aktuální situace a potřeby
- dobré vybavení učebnicemi, učebními pomůckami a speciálními učebními pomůckami, výukovým software (je průběžně doplňován)
- pro další studium a práci pedagogů k dispozici učitelská knihovna (průběžně doplňována)

c/ Technické

- využívání informačních a komunikačních technologií – počítač v každé třídě, v kmenové třídě Praktické školy dvouleté – interaktivní tabule, počítačová učebna vybavená dostatečným počtem počítačů, barevnou tiskárnou, skenerem a dataprojektorem (splňuje Standard ICT)
- počítače jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na Internet
- vlastní auto vybavené pro dopravu žáků s tělesným postižením včetně možnosti ukotvení vozíků

d/ Hygienické

- dodržování pitného režimu ve třídách
- využívání odpočinkového prostoru ve třídách, venkovních teras pro relaxaci žáků
- kvalitní sociální zázemí DS Březejc (využíváno i školou)

Charakteristika pedagogického sboru

- 6 učitelů, ředitelka školy, dle aktuální situace zde pracují asistenti pedagoga –
- zařazení žáků s těžkým zdravotním postižením; všichni pedagogičtí pracovníci jsou plně kvalifikováni
- ve škole pracuje - výchovný poradce
 - metodik sociálně patologických jevů

- metodik environmentální výchovy
- správce ICT
- všichni pedagogové se účastní různých forem DVPP (další vzdělávání pedagog. pracovníků) – dle potřeb školy a svého zájmu

Charakteristika žáků

- ve škole se vzdělávají žáci se zdravotním postižením:
 - mentálním
 - tělesným (převážně různé formy DMO)
 - smyslovými vadami
 - souběžně postižení více vadami
- většina žáků je z regionu Vysočina – forma pobytu týdenní (ubytování, rehabilitaci a celodenní péči zajišťuje DS Březejc), případně denní dojíždění do školy (tito žáci nejsou klienty DS Březejc)

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- **rodiče a veřejnost jsou informováni o činnosti školy prostřednictvím:**
 - www stránek školy
 - informačních letáků
 - rodičovských schůzek – 2x ročně
 - měsíčního hodnocení žáků včetně sebehodnocení (toto je prováděno individuálně dle schopností žáků), rodiče mají možnost připomínkovat
 - portfolio žáků
- **rodiče mohou činnost školy ovlivňovat prostřednictvím:**
 - školské rady (ustavena – březen 2006)
 - schránky důvěry pro rodiče
 - možnosti účasti a spoluúčasti na akcích pořádaných školou
 - možnosti účastnit se vyučování kdykoliv po předchozí domluvě s vyučujícími
- **ostatní spolupracující subjekty:**
 - ÚSP Brno – Kociánka (rehabilitace, hipoterapie, plavání)
 - okolní školy v regionu
 - MÚ ve Velkém Meziříčí
 - instituce a organizace ve Velkém Meziříčí – Jupiter Club, knihovna, hasiči, Svaz žen
 - Občanské sdružení při DS Březejc
 - Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR – a. s. Klub Velké Meziříčí

Projekty, mimoškolní činnost

- zapojení do sítě „Škol podporujících zdraví“ (od listopadu 2006)
- zapojení do sítě škol zabývajících se ekologickou výchovou M.R.K.E.V.
- mezinárodní spolupráce – aktuálně nerealizována
- zájmové kroužky:
 - pěvecký
 - zdravé vaření
 - výtvarně keramický

- relaxačně pohybový
- případně jiné dle zájmu žáků
- každoročně realizované akce:
 - výstava prací žáků
 - besídky (Mikulášská, Vánoční)
 - návštěvy divadelních a filmových představení, exkurze, výstavy
 - účast v různých soutěžích (především dovednostních – např. Abilympiáda – Praha, Pardubice, ...)
- projektové vyučování realizované prostřednictvím krátkodobých školních i třídních projektů

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Škola má vypracovány školní vzdělávací programy pro:

- ZŠ praktickou (aktuálně nerealizován z důvodu absence žáků pro daný typ vzdělávání)
- ZŠ speciální
- učební obor Tkalcovské práce
- Praktickou školu jednoletou
- Praktickou školu dvouletou

Společnou myšlenkou našich ŠVP je vést žáky k co největší samostatnosti a aplikaci naučeným poznatkům a dovednostem v praktickém životě tak, aby se v něm následně dokázali co nejlépe uplatnit.

Cílem vzdělávání na praktické škole dvouleté je umožnit žákům:

- doplnění a rozšíření všeobecného vzdělání dosaženého v průběhu plnění povinné školní docházky
- osvojení si vědomostí a dovedností potřebných k výkonu jednoduchých činností v každodenním životě
- osvojení si vědomostí a dovedností potřebných k výkonu činností v profesních oblastech blíže specifikovaných v učebním plánu
- vypěstování si kladného vztahu k práci
- dosažení maximální možné míry samostatnosti a posílení předpokladů sociální integrace žáků

Jsme „Školou podporující zdraví“, proto kromě tradičního obsahu vzdělávání se náš ŠVP zaměřuje na výchovu ke zdravému životnímu stylu a ochranu životního prostředí.

V celém výchovně – vzdělávacím procesu dbáme na:

- pohodu prostředí
- zdravé učení
- otevřené partnerství

Pohoda prostředí

- všechny prostory školy máme vybaveny tak, že jsou funkční, estetické, účelové
- z rozpočtu školy pravidelně vyčleňujeme finanční prostředky na nákup moderních učebních a rehabilitačních pomůcek

- ve škole panuje přátelská atmosféra, žáci i učitelé se navzájem respektují
- činnost ve škole je organizována s ohledem na rytmicitu biologických funkcí žáků i učitelů, zdravou výživu s pitným režimem a pohybovou aktivitu
- jsme školou uprostřed přírody – aktivně pracujeme v oblasti ekologické výchovy, jsme zapojeni v síti škol M.R.K.E.V.

Zdravé učení

- snažíme se o praktickou využitelnost toho, čemu se žáci učí – smysluplné učení
- zavádíme nové metody výuky – např. projektové vyučování – umožňuje dětem přímou zkušenost, rozvíjí komunikaci, spolupráci
- vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, výpočetní techniku využíváme ve všech předmětech
- preferujeme výuku pracovního vyučování jako prostředku pro rozvíjení manuální zručnosti a kreativity žáků. Cílem je co největší samostatnost v oblasti sebeobsluhy a aktivní zvládání situací běžného života
- žáky hodnotíme motivujícím způsobem:
 - uplatňujeme osobnostní přístup – ne srovnávání, hodnotíme především individuální pokrok žáka
 - pololetní slovní klasifikace je doplněna osobním dopisem žákovi
 - vedeme žáky k sebehodnocení – měsíční hodnocení, portfolia

Otevřené partnerství

- jsme školou otevřenou, přičemž otevřenost chápeme jako:
 - zpřístupnění informací o naší škole směrem ven (www stránky, výstavy, dny otevřených dveří, účast našich žáků na různých výstavách, soutěžích, prezentace v tisku, ...)
 - otevření se informacím, novým trendům a spolupráci s veřejností, rodiči, organizacemi
 - všichni pedagogičtí pracovníci se nadále vzdělávají
 - rodiče - možnost spolupráce i účasti ve výuce
 - možnost vyjadřovat se k chodu školy – prostřednictvím Školské rady, schránky na dotazy pro rodiče, měsíčního hodnocení
 - pravidelné dotazníkové šetření
 - organizace – spolupráce s již uvedenými v předchozí kapitole

Ochrana žáků před šikanováním a jinými společensky negativními jevy

- ochrana žáků proti šikanování a dalším nežádoucím jevům je součástí Minimálního preventivního programu (dále jen MPP), který vychází ze Školní preventivní strategie. Na jeho tvorbě se na naší škole podílí školní metodik prevence a výchovný poradce, jeho realizaci zajišťují všichni pedagogičtí pracovníci školy.
- ve školním řádu jsou jasně stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení
- primární prevence rizikového chování probíhá v rámci mezipředmětových vztahů především v předmětech občanská a rodinná výchova, výchova ke zdraví
- dalšími aktivitami uskutečňovanými v rámci prevence rizikového chování krátkodobé projekty, sportovní a jiné akce zaměřené na danou problematiku

3.2. ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S KOMBINACÍ POSTIŽENÍ

ŠVP je zpracován pouze pro žáky se zdravotním postižením vyžadujícími speciální péči. Speciální potřeby těchto žáků jsou zohledněny a prolínají celým ŠVP.

Škola vytváří prostor pro rozvíjení osobnosti každého žáka. V naší škole se jedná o vzdělávání žáků s postižením:

- mentálním
- tělesným
- autismem
- kombinací postižení
- smyslovými vadami (v současné době nejsme připraveni vzdělávat žáky nevidomé, hluchoslepé)

Při vzdělávání těchto skupin žáků vytváříme a naplňujeme obecné podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- volba podpůrných opatření při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z doporučení SPC, případně PPP
- připravenost učitelů na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – všichni učitelé se průběžně vzdělávají v daných oblastech
- úzká spolupráce vyučujících se zákonnými zástupci žáků
- vypracovávání individuálních vzdělávacích plánů. Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) je vypracováván na základě žádosti zákonných zástupců žáka. Je sestavován ve spolupráci třídního učitele, zákonných zástupců (příp. zletilého žáka), SPC, výchovného poradce. Uvádíme v něm:
 - závěry a doporučení z vyšetření v SPC (PPP)
 - zásadní opatření týkající se vzdělávacího programu
 - hlavní cíle IVP
 - formy a metody výuky, pomůcky
 - formu hodnocení – žáci s IVP jsou v předmětech, pro něž byl IVP vytvořen, klasifikováni na vysvědčení známkou, která je doplněna širším slovním hodnocením. V hodinách okamžitá zpětná vazba. I žáky s IVP vedeme k sebehodnocení.
 - způsoby komunikace s rodiči – jakým způsobem, jak často
 - konkrétní výstupy žáka z daného předmětu (+ učivo vedoucí k těmto výstupům). Dvakrát ročně je vyučujícími hodnoceno (ve spolupráci s SPC) plnění očekávaných výstupů. IVP průběžně vyhodnocujeme a upravujeme.
- vhodná organizace výuky
- umožnit žákovi používat vhodné relaxační a kompenzační pomůcky
- uplatňovat alternativní formy komunikace
- respektovat zdravotní stav jedince
- při hodnocení zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění
- využívat reedukačních postupů podle druhu a stupně postižení
- přehledné a strukturované prostředí, pravidla pro relaxaci a režim dne
- jednotný přístup všech vyučujících
- speciální vzdělávací potřeby se zohledňují nejenom v průběhu vzdělávání, ale i při ukončování vzdělávání, tzn. při závěrečných zkouškách. Postupuje se v souladu s doporučením poradenského zařízení

Žákům, kteří se vzdělávají dle vytvořeného IVP, může být vzdělávání z tohoto důvodu prodlouženo o jeden až dva roky (podle zákona č. 561/2004 Sb., § 16 odst. 6).

3.3. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvíjení a naplňování klíčových kompetencí jsou na naší škole uplatňovány všemi pedagogickými pracovníky, přičemž tito mají na zřeteli specifické postupy a metody práce s žáky s různým typem postižení a zohledňují i rozdílnou úroveň rozumových schopností jednotlivých žáků v rámci třídy.

Uvědomujeme si, že předpokládané úrovně rozvoje jednotlivých kompetencí na konci vzdělávání v Praktické škole dvouleté jsou ideální (žáci získávají dovednosti na různé úrovni a za různě dlouhou dobu).

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole dvouleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí k učení uplatňované na naší škole
Osvojit si poznatky obsažené ve vzdělávacím programu	• diagnostikujeme styl učení žáka a při učení z něho vycházíme • individuálním přístupem k žákům maximalizujeme šanci zažít úspěch každému z nich • podávané informace propojujeme co nejvíce s praktickým životem – ověřujeme prostřednictvím třídních i školních projektů • pro samostatnou práci žáků připravujeme takové úkoly, které často umožňují žákovi zpětnou vazbu o výsledku jeho práce • vztah žáka k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního prostředí
Využívat vhodně naučené metody a techniky učení	• systematickým používáním čtení, psaní, počítání (metodou adekvátní danému žákovi) upevňujeme u žáků základní dovednosti v používání trivie • diagnostikujeme styl učení žáka a při učení z něho vycházíme • pro některé žáky připravujeme individuální vzdělávací plán, který průběžně upravujeme a doplňujeme; při jeho plnění se opíráme o adekvátní kompenzační pomůcky, materiály, učebnice, ...
Uplatňovat znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností	• při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu • klademe v učivu přiměřené nároky – dobré zvládnutí základního učiva v takovém časovém prostoru, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků • znalosti, které si žáci v jednotlivých vzdělávacích oblastech osvojují, umožňují získávání poznatků ve všech dalších vzdělávacích oborech.

Reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku	• k dalšímu učení motivujeme žáky kladným hodnocením (žák je hodnocen za individuální pokrok, není srovnáván s ostatními) • společným hodnocením dosažených výsledků (obzvláště při praktických činnostech) žáci poznávají vlastní možnosti a schopnosti • rozvíjením schopností a dovedností žáků jim umožňujeme tyto uplatňovat v různých soutěžích (zvláště tvořivých – např. účast na abilympiádách) a motivovat je tak k dalšímu zdokonalování se • umožňujeme žákům pracovat se svým portfoliem a měsíčním hodnocením a tím je motivujeme k aktivnímu přístupu k učení
Používat základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí a pracovních činností	• soustavným vyžadováním používání správného názvosloví (činnosti, s kterými se běžně setkávají), si žáci osvojují základní pojmy • každodenním používáním i vytvářením modelových situací nacvičujeme spojení běžně používaných znaků, piktogramů s konkrétními situacemi každodenního života • v průběhu celého vyučovacího procesu umožňujeme žákům využívat svých zkušeností z praktického života
Dokázat vyhledávat informace a využívat je v praktickém životě	• podávané informace propojujeme co nejvíce s praktickým životem – ověřujeme prostřednictvím třídních i školních projektů • dle svých schopností pracují žáci s informacemi pomocí počítačových programů a internetu • užíváním adekvátních pomůcek umožňujeme žákům získávat počítačovou gramotnost v rozsahu přiměřeném jejich individuálním schopnostem

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole dvouleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí k řešení problémů uplatňované na naší škole
Rozpoznat problémy a hledat způsob jejich řešení	• nacvičováním strategií řešení běžných problémů (co se stane, když ...), umožňujeme žákům získávat zkušenosti s danými problémy a seznamovat se s důsledky chybných rozhodnutí • pravidelným zadáváním problémových úloh pro samostatnou i skupinovou práci (s přiměřenou pomocí učitele) umožňujeme žákům osvojovat si algoritmy řešení, které s upozorněním mohou uplatnit v obdobných situacích • žáci se zapojují do projektového vyučování, zároveň tak ověřujeme používání nabytých znalostí a dovedností v praktickém životě
Řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým	• učitelé připravují vyučování tak, aby žáci hledali různá řešení, řešili problémové úlohy vycházející

možnostem, případně za pomoci druhé osoby	z praktického života a využívali základních myšlenkových operací • podle schopností žáků podporujeme jejich účast v různých soutěžích, zvláště tvořivých • ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají (pozorování, záznamy v IVP, ...)
Přijímat důsledky svých rozhodnutí	• soustavným povzbuzováním a adekvátním hodnocením podněcujeme žákovu sebevědomí a důvěru k vlastním rozhodnutím • různé závěry, řešení, rozhodnutí necháváme žáky obhajovat (žádné obhájené řešení není špatné, podporujeme netradiční způsoby řešení)
Dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby	• využíváním informačních zdrojů, vytvářením modelových situací, dramatizací, besedami nacvičujeme zvládání situací ohrožení i krizových situací • aktivní práci v oblasti prevence sociálně patologických jevů motivujeme žáky k dodržování zdravého životního stylu, odmítání návykových látek; zároveň upevňujeme vhodné stereotypy chování při setkání s osobami nabízejícími návykové látky • vytvářením bezpečného a pohodového prostředí ve škole navozujeme u žáků pocity důvěry – možnost svěřit se se svými problémy (přímo, schránky důvěry)

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole dvouleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí komunikativních uplatňované na naší škole
Rozvinout své komunikační dovednosti	• vytvářením modelových situací, a následně v celém vyučovacím procesu u žáků dbáme na zvládnutí základních pravidel komunikace: formulace otázek, naslouchání, co nejlepšimu porozumění obsahu sdělení • vhodnými podněty a problémovými úlohami podněcujeme žáky ke kladení a správnému formulování otázek, předkládáme mu informace motivující k doplňujícím otázkám • formou her a cvičení podněcujeme žáky k zvládání různých způsobů neverbální komunikace • psaním komentářů do portfolií, slohovými cvičeními, ... rozvíjíme kultivovaný projev žáků v písemné podobě • nácvikem i praktickými činnostmi umožňujeme žákům poznávat a správně používat technické komunikační prostředky (telefon, komunikace přes mobil, internetová pošta)
Dokázat se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou	• zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů, obrazových materiálů a běžně

nebo jinou alternativní formou	užívaných textů a symbolů
Naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat	• zadáváním jednoznačných, srozumitelných pokynů a otázek podporujeme u žáka využívání schopnosti naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení • zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému
Vyjadřovat své názory a postoje a vhodnou formou se snažit obhájit svůj názor	• prostřednictvím dramatizací a modelových situací směřujeme žáky k vhodnému vyjadřování svých pocitů, prožitků a nálad, jdeme jim v tomto směru příkladem • prezentací svých názorů posilujeme sebevědomí žáků, každá snaha žáka je oceněna
Využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky	• formou her a cvičení podněcujeme žáky k zvládnutí jednoduché písemné a mluvené komunikace • nácvikem i praktickými činnostmi umožňujeme žákům poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky (telefon, komunikace přes mobil, internet, . . .) dle jejich individuálních schopností
Využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	• vyžadujeme od žáků uplatňování dovedností komunikace v rámci autentického učení při společenských akcích školy (výstavy, besídky pro rodiče, charitativní ples, ...) • zapojováním žáků do školních projektů a společných akcí celé školy podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami, kulturu komunikace

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole dvouleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí sociálních a personálních uplatňované na naší škole
Orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování	• osobním příkladem a pravidelným hodnocením chování působíme na žáky při dodržování pravidel společenského chování ve škole i mimo ni • zprostředkováním osobních kontaktů a prožitků nacvičujeme u žáků toleranci a porozumění ve vztahu k starším, nemocným a postiženým lidem • praktickými činnostmi mimo školu (nákupy, cestování, návštěvy kulturních akcí, ...) umožňujeme žákům podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách a automatizovat si je • cílenými, pravidelně se opakujícími aktivitami (stolování v jídelně, školní kuchyňce, každoročně se opakující akce – „Zdravá svačinka“, ...) automatizujeme u žáků společenské chování při stolování
Uvědomovat si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužití vlastní	• sledováním vhodných pořadů, četbou a modelovými situacemi vytváříme představu o

osoby	vztazích mezi lidmi (dobro, zlo, ...) a formujeme prosociální chování žáků • posilováním sebeúcty a základního právního povědomí žáka se snažíme předcházet jeho možnému fyzickému i psychickému zneužívání • objasňováním a rozbořem obtížných osobních a rodinných situací se snažíme pomoci žákům s hledáním vhodných řešení těchto situací – využíváme i schránek důvěry
Jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým	• plněním jednoduchých úkolů mimo školu a nejbližším známém okolí zvyšujeme žákovu důvěru ve vlastní schopnosti • pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností žáka vytváříme pocit jeho vlastní jedinečnosti • aktivním zapojováním žáků do organizace školních akcí (výlety, výstavy,...) přenecháváme na nich určitý podíl odpovědnosti za organizaci a průběh akce
Respektovat práva a povinnosti svá i ostatních, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů	• ve výuce umožňujeme metody skupinové práce a vzájemnou pomoc při učení • vytvářením různě strukturovaných skupin rozvíjíme u žáků schopnost zastávat ve skupině různé role a uvědomovat si tak odlišnou míru odpovědnosti • důsledným dodržováním základních forem společenského styku upevňujeme dobré vztahy žáka s jeho blízkým okolím
Dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy	• prostřednictvím modelových situací, dodržováním rolí v každodenním životě, ... žák chápe a odlišuje své chování vůči známým a neznámým lidem, rozdíl v užití tykání x vykání • formou besed a dlouhodobě zaměřených programů seznamujeme žáky s možnými riziky sociálně patologických jevů, s jejich následky a důsledky • pravidelným zařazováním témat „Chování člověka v mimořádných situacích“ si žáci osvojují stereotypy chování v daných situacích a při jejich dramatizacích se řídí pokyny vyučujících

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole dvouleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí občanských uplatňovaných na naší škole
Respektovat základní práva a povinnosti občanů, společenské normy a pravidla soužití	• uplatňováním demokratických principů v životě třídy i celé školy vytváříme základní povědomí o základních právech a povinnostech občana demokratické společnosti • aktivně žáky zapojujeme do kulturního dění a sportovních aktivit školy, ponecháváme na nich určitý podíl zodpovědnosti za přípravu a průběh

	akce
Zvládat běžnou komunikaci s úřady	formou exkurzí, výukových pořadů, dramatizací,... získávají žáci náhled na fungování důležitých úřadů a institucí; neustálým procvičováním jsou schopni používat základní data o své osobě
Zdůvodnit význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí	propagací zdravé výživy (ochutnávka zdravé výživy pro rodiče, fungování „Zdravého krámků“, zařazování krátkodobých projektů zaměřených na zdravou výživu,...) motivujeme žáky k dodržování zdravého životního stylu
Podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje	prostřednictvím plnění environmentálního plánu školy (třídění odpadu, krátkodobé projekty zabývající se přírodou, činnost kroužku „Ekologická výchova“, ...) žáci získávají základní orientaci v problematice ekologie
Respektovat a chránit naše tradice a kulturní i historické dědictví	exkurzemi, výlety, vypravováním, sledováním televizních pořadů, ... získává žák základní povědomí o své vlasti a jejím kulturním a historickém dědictví
Rozpoznat nevhodné a rizikové chování, uvědomovat si jeho možné důsledky	- prostřednictvím cílených modelových situací žáci rozpoznávají pozitivní a negativní projevy chování a s pomocí se orientují v mezilidských vztazích - formou krátkodobých projektů zaměřených na multikulturní výchovu umožňujeme žákům zvládnout soužití ve skupině, odmítat fyzické násilí, vulgární vyjadřování - aktivní práci v oblasti prevence sociálně patologických jevů motivujeme žáky k odmítání návykových látek

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole dvouleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí pracovních uplatňovaných na naší škole
Mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti	- vyžadováním přípravy pomůcek, převlékáním na různé činnosti rozvíjíme a upevňujeme sebeobslužné schopnosti žáků - základní pracovní úkony rozvíjíme ve všech předmětech, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je samostatně používal - v průběhu celého vyučovacího procesu umožňujeme žákům využívat svých zkušeností z praktického života - k dalším úkolům motivujeme žáky kladným hodnocením (žák je hodnocen za individuální pokrok, není srovnáván s ostatními)
Chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu	častým opakováním a procvičováním různých pracovních aktivit nacvičujeme algoritmus jejich zvládnutí

	• podněcujeme žáky ke zlepšování školního prostředí (výzdoba tříd a společných prostor školy, okolí školy), napomáháme k utváření jejich pozitivního vztah k práci • propojováním pracovních činností s dalšími předměty učíme žáky vytvářet vlastní pracovní postupy, pracovat podle návodů a jednoduchých technických výkresů • vhodnou motivací a kontrolou prováděných pracovních aktivit dbáme na kvalitu práce a její dokončenost • pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žáci učí reálně posuzovat výsledky svých činností • podněcujeme žáky k vlastnímu sebehodnocení, reálnému posouzení vlastních možností a schopností při rozhodování o pracovním uplatnění
Plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých	• při práci ve skupině nacvičujeme komunikační dovednosti k tomuto účelu • formou společných prací rozvíjíme schopnost žáků plnit zadané dílčí úkoly ve skupině vedoucí k finálnímu výrobku • umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky a prezentovat výsledky vlastní práce žákům ostatních tříd • zapojujeme žáky dle jejich individuálních schopností do přípravy třídních a školních projektů
Znat možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb	• různými formami (exkurze, beseda, videozáznam, ...) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání
Řídit se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i hygieny práce	• v rámci výuky všech předmětů seznamujeme žáky se základy bezpečnosti při konkrétních činnostech • vyžadujeme udržování pořádku na svém místě dle schopností žáků

3.4. ODBORNÉ KOMPETENCE

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole dvouleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci uplatňovaných na naší škole
Dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany	• v rámci výuky všech předmětů seznamujeme žáky se základy bezpečnosti při konkrétních činnostech • prostřednictvím modelových situací získávají žáci povědomí o poskytování první pomoci a ošetření drobných poranění • na dodržování základních hygienických předpisů dbáme při všech činnostech ve škole i mimo

	školu, aby je žák co nejvíce samostatně dodržoval
Používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností	• osobním příkladem a důsledným vyžadováním používání osobních ochranných pomůcek adekvátně prováděným činnostem získávají žáci návyk tyto pomůcky používat • žáci jsou vždy seznámeni s řádem odborných učeben, ve kterých se uskutečňuje praktická část vyučování
Spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí	• dodržováním pořádku na pracovním místě, úklidem pracovních nástrojů, pomůcek napomáháme vytvářet bezpečné pracovní prostředí • vyžadováním přípravy pomůcek, převlékáním na různé činnosti rozvíjíme a upevňujeme sebeobslužné schopnosti žáků, dbáme při tom na bezpečnost • dbáme na bezpečnou manipulaci s pracovními nástroji a pomůckami

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole dvouleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí usilování o kvalitu své práce, výrobků a služeb uplatňovaných na naší škole
Dodržovat stanovené normy a předpisy	• základní pracovní úkony ve všech předmětech rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je pak samostatně používal • při všech aktivitách v praktických předmětech dbáme na dodržování kvality odvedené práce a dokončení zadaných činností
Pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými postupy	• častým opakováním a procvičováním různých pracovních aktivit nacvičujeme algoritmus jejich zvládnutí • propojováním pracovních činností se zkušenostmi z běžného života žáci s pomocí vyučujícího vytvářejí vlastní pracovní postupy • adekvátně svým schopnostem žáci pracují podle návodů a jednoduchých technických výkresů
Zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti	• vzhledem k vykonávané činnosti žák volí a používá vhodné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení; při činnostech, které žák nemá dostatečně zautomatizovány, mu v tom přiměřeně pomáháme • nabídkou různých činností a technik získává žák možnost zvolit si oblíbenou aktivitu a v ní se dále zdokonalovat
Zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti	• vhodnou motivací a kontrolou prováděných pracovních aktivit dbáme na kvalitu práce a její dokončenost • pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žáci učí reálně posuzovat výsledky svých

	činností • podněcujeme žáky k vlastnímu sebehodnocení a reálnému posouzení prováděných aktivit
--	---

Předpokládáme, že žák na konci vzdělávání na Praktické škole dvouleté dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje uplatňovaných na naší škole
Znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení	• při vykonávání zadaných aktivit a činností je žák současně hodnotí z hlediska účelnosti a užitečnosti • přípravou výrobků na prodejní výstavy, Den zdraví, ... a osobní účastí na těchto akcích, žák získává náhled na užitečnost a účelnost vlastní práce i její finanční ohodnocení
Posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí	• při praktických činnostech podněcujeme žáky k recyklaci odpadů vznikajících při daných aktivitách • zapojováním se do soutěží ve sběru druhotných surovin utváříme u žáků návyk pokračovat v této aktivitě i v běžném životě • spoluprací se SEV Ostrůvek, plněním environmentálního plánu školy, ..., získávají žáci základní náhled ve smyslu posuzování lidských aktivit na životní prostředí i vlastní zdraví
Nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí	• dbáme na to, aby žáci ekonomicky nakládali s materiálem, energiemi, odpady, vodou (s ohledem na životní prostředí)

ODBORNÉ KOMPETENCE PODLE ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

- jsou rozpracovány u konkrétních pracovních činností (Aranžování, Ruční práce, Příprava pokrmů, Tkalcovské práce) v kapitole Učební osnovy.

3.5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Do vzdělávání žáků na praktické škole dvouleté jsme na naší škole zařadili čtyři průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Člověk a životní prostředí (ŽP), Mediální výchova (MV), Výchova k práci a zaměstnanosti (VPZ).

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

K vybraným průřezovým tématům je možno postupně vypracovávat třídní či školní projekty, které integrovaná témata doplní. Tyto projekty připravují učitelé pro konkrétní žáky s ohledem na jejich schopnosti a dovednosti.

Osobnostní a sociální výchova

Tematické celky průřezových témat	1. ročník	2. ročník
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ		
Rozvoj schopností poznávání	M, Tv, Vv, Aj, Poč, Hv	Čj, M, ZPV, Tv, Vv, Poč, Hv
Sebepoznání a sebepojetí	Ov, Hv	Rv, Hv
Seberegulace a sebeorganizace	Vv	VkZ, Vv
Psychohygiena	Tv, Vv, Hv	VkZ, Rv, Ov, Tv, Vv, Hv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ		
Poznávací schopnosti	Rp, Aj	Rp, Aj
Mezilidské vztahy	VkZ, Čj, Rv, Vv, Aj	VkZ, Čj, Rv, Vv, Aj
Komunikace	M, VkZ, Čj, Rv, Ov, Tv, Vv, Aj, Poč, Hv	M, VkZ, Čj, Rv, ZPV, Tv, Vv, Aj, Poč, Hv
Spolupráce	Rv, A, Ov, ZPV, Tv, Vv, Hv	Rv, A, Tv, Vv, Hv
MORÁLNÍ ROZVOJ		
Řešení problémů	Rv, Ov, Poč	Rv, Poč

Člověk a životní prostředí

Tematické celky průřezových témat	1. ročník	2. ročník
EKOSYSTÉMY	ZPV, Vv	Vv
ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA	A, ZPV, Vv, TP	A, Vv, TP
VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ	A, ZPV, Tv	Rv, A, ZPV, Tv
LIDSKÉ AKTIVITY A PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	VkZ, PP, Ov, ZPV, Tv	PP, ZPV, Tv

Mediální výchova

Tematické celky průřezových témat	1. ročník	2. ročník
KRITICKÉ ČTENÍ A VNÍMÁNÍ MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ	PP, VkZ, Čj, M, Poč	PP, M, Čj, M, ZPV, Poč
INTERPRETACE VZTAHU MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ A REALITY	Čj	Čj
FUNGOVÁNÍ A VLIV MÉDIÍ VE SPOLEČNOSTI	Čj,	Čj,
TVORBA MEDIÁLNÍHO SDĚLENÍ	Čj, Ov, Vv, Poč	Čj, Vv, Poč

Výchova k práci a zaměstnanosti

Tematické celky průřezových témat	1. ročník	2. ročník
SVĚT PRÁCE	Rp, A, Ov, Poč, TP	Rp, A, Poč, TP
SEBEPREZENTACE	Čj, Ov, TP	Čj, Poč, TP
PRACOVNĚ PRÁVNÍ LEGISLATIVA	Ov	

4. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Vzdělávací okruh	Vyučovací předmět	Zkratka pro předmět	Ročník		Celkem předměty	Z toho DČD
				1.	2.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (4)	Český jazyk a literatura	Čj	2+1	2+1	8 (6+2)	2
	Cizí jazyk (2)	Anglický jazyk	Aj	1	1		
Matematika a její aplikace (4)	Matematika	Matematika	M	2+1	2+1	6	2
Informační a komunikační technologie (2)	Informační a komunikační technologie	Práce s počítačem	Poč	1+1	1+1	4	2
Člověk a společnost (2)	Základy společenských věd	Občanská výchova	Ov	1	1	2	-
Člověk a příroda (2)	Základy přírodních věd	Základy přírodních věd	ZPV	1	1	2	-
Umění a kultura (4)	Umění a kultura	Výtvarná výchova	Vv	1+1	1+1	6 (4+2)	2
		Hudební výchova	Hv	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví (2)	Výchova ke zdraví	VkZ	1	1	8 (2+6)	2
	Tělesná výchova (4)	Tělesná výchova	Tv	2+1	2+1		
Odborné činnosti	Rodinná výchova (6)	Rodinná výchova	Rv	3	3	28 (6+8+8+6)	2
	Výživa a příprava pokrmů (8)	Výživa a příprava pokrmů	PP	4	4		
	Odborné obory podle zaměření školy (12)	Ruční práce	Rp	3+1	3+1		
		* Aranžování – volitelný předmět	A	3	3		
		* Tkalcovské práce – volitelný předmět	TP	3	3		
Celková povinná časová dotace				32	32	64	-
Z toho disponibilní časová dotace				6	6	-	12

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

DČD – disponibilní časová dotace

Český jazyk a literatura – předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, posílení je určeno prohlubování čtenářských a komunikačních dovedností

Matematika – předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace pro možnost upevňování získávaných dovedností, jejich zařazování a využívání v praktickém životě

Práce s počítačem – předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace z důvodu zvyšování počítačové gramotnosti žáků

Výtvarná výchova – je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace vzhledem k potřebě větší časové náročnosti při realizaci jednotlivých výtvarných technik

Tělesná výchova - předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v souvislosti s členstvím v programu Zdravá škola – zvyšování tělesné kondice, pravidelné zařazování kompenzačních a relaxačních cvičení k regeneraci vzhledem k jednostranné zátěži při praktických pracovních činnostech

Ruční práce – předmět je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, z důvodu preference rozvíjení manuální zručnosti a kreativity žáků

Hudební výchova – do předmětu byly integrovány výstupy z Dramatické výchovy z důvodu vzájemné provázanosti obou předmětů

Volitelné předměty – v učebním plánu označeny *

Aranžování, Tkalcovské práce – 3 hodiny týdně v každém ročníku; o volbě předmětu z nabízených možností rozhoduje ředitelka školy

Průřezová témata prolínají všemi vyučovacími předměty, jejich konkretizace je uvedena v jednotlivých tabulkách předmětů a v kapitole o začlenění průřezových témat.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího okruhu Český jazyk a literatura.

Předmět je vyučován v obou ročnících. Časová dotace jsou 3 hodiny v každém ročníku z toho je vždy jedna hodina je čerpána z disponibilní časové dotace. Předmět Český jazyk a literatura je vyučován jako jeden předmět zahrnující složky Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova, přičemž se jejich vzdělávací obsah vzájemně prolíná. Výuka probíhá většinou ve třídě (včetně práce na interaktivní tabuli), je možnost navštěvovat počítačovou učebnu - využíváme výukových vzdělávacích programů. Výjimečně pracujeme v terénu (okolní příroda – zejména při komunikační a slohové výchově). Snažíme se i o pravidelnou spolupráci s Městskou knihovnou ve Velkém Meziříčí (půjčování knih, návštěva knihovnou pořádaných výstav).

Cílem předmětu je vést žáka k srozumitelnému vyjadřování se ústní i písemnou formou spisovného jazyka (i nespisovného – např. při vypravování o přečteném textu netrváme na spisovném vyjadřování, snažíme se o uvolnění a bezprostřednost), rozvíjet zájem o literaturu a vytvářet dostatečnou slovní zásobu. Rozvíjíme schopnost žáka vnímat různá sdělení, rozumět jim a adekvátně na ně reagovat. Získáváním komunikačních dovedností posilujeme sebedůvěru žáka sdělovat své názory i kultivovaný mluvní projev v běžných situacích. Důraz klademe na zdokonalování čtenářských dovedností a čtení s porozuměním. Znalosti a dovednosti, které si žáci v rámci Českého jazyka osvojují (zvláště čtenářské), umožňují získávání poznatků ve všech dalších vzdělávacích oborech.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

OSV – Sociální rozvoj – Komunikace; Mezilidské vztahy

MV – Tvorba mediálního sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Fungování a vliv médií ve společnosti; Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

VPZ - Sebereprezentace

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Český jazyk a literatura:

- vysvětlování, vypravování, dialog
- demonstrace, procvičování pod dohledem učitele
- samostatná práce žáků
- exkurze, vycházky, návštěvy výstav, filmových a divadelních představení
- práce s různými výukovými materiály
- dramatizace a simulační hry, pravidelné zařazování krátkých mluvních cvičení
- projektové vyučování v rámci několika třídních projektů – využití jazykových a komunikačních dovedností
- zařazování prvků metod Kritického myšlení (myšlenková mapa, Brainstorming)
- didaktické hry k procvičování pravopisných jevů s využitím různých kartiček, lístečků, flipů, ...
- domácí úkoly k upevňování probíraných mluvnických jevů, samostatné doplňování učiva vyhledáváním informací z daných zdrojů

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Český jazyk a literatura směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Klademe v učivu přiměřené nároky – dobré zvládnutí základního učiva v takovém časovém prostoru, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- Používáním různých přehledů, grafických znázornění, mnemotechnických pomůcek při jazykové výchově umožňujeme žákům konkretizovat abstraktní učivo a zjednodušovat jeho pochopení
- Soustavným zařazováním pravopisných a mluvních cvičení umožňujeme zautomatizování mluvnických a pravopisných jevů
- Vedením čtenářských sešitů (stručné sdělení – odpovědi na otázky nebo výtvarné vyjádření obsahu) ověřujeme samostatnou práci žáků s textem a porozumění čtenému
- Dáváme žákům prostor pro individuální procvičování čtení podle jejich schopností a úrovně čtenářských dovedností

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zařazováním prvků činnostního učení umožňujeme žákům třídit, rozlišovat, přidávat i vyřazovat určité pojmy, pomůcky, připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- Při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním krátkých mluvních cvičení rozvíjíme slovní zásobu a mluvní pohotovost žáka
- Dbáme na dodržování pravidel slušnosti při vzájemné komunikaci (učit se naslouchat, neskákat druhému do řeči, zdvořile se oslovovat)
- Dramatizací jednoduchých literárních útvarů a vyprávěním přečteného textu učíme žáky mimojazykovým projevům při vyprávění – mimika, gesta
- Umožňujeme žákům hovořit o poznáních souvislostech a zkušenostech z jejich života (zvláště při komunikační a slohové výchově)
- Netrváme vždy na spisovném vyjadřování, snažíme se o uvolnění a bezprostřednost (např. při reprodukci čteného)
- Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem (komunikace prostřednictvím internetu, telefonů)

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Návštěvami divadelních, filmových představení, účastí na výstavách,... seznamujeme žáky s jiným než školním prostředím a rozvíjíme u nich potřebné sociální dovednosti vhodné pro dané situace

- Na základě četby, reálných i modelových situací si osvojují žáci pravidla chování ve škole i společnosti a respektují je
- Umožňujeme žákům vyjadřovat své názory, náměty pro další práci apod., zároveň je motivujeme k naslouchání názoru jiných

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Účastí na kulturních a společenských akcích zapojujeme žáky do kulturního dění a společenského života školy a okolního světa
- Prostřednictvím četby (návštěvy divadelních a filmových představení) – pohádky, mýty, bajky, pověsti a legendy různých etnik vytváříme předpoklady k toleranci názorů různých skupin
- Společně dbáme na slušnou mluvu a chování na veřejnosti i ve škole

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním psaní (příp. psaní na počítači) dosahují žáci určitého stupně zručnosti dle svých individuálních schopností
- Upozorňujeme žáky na dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- Pomocí četby, rozhovorů, filmů, besed, exkurzí seznamujeme žáky s různými profesemi

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Český jazyk a literatura směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozvíjením čtenářských dovedností se žáci lépe orientují v rozlišování adekvátních symbolů na obalech zboží a podle svých schopností se zapojují do recyklace odpadů

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním čtení s porozuměním získávají žáci dovednost pracovat přesně podle jednoduchých návodů a tím dosahují vyšší kvality své práce
- Základní pracovní úkony rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je pak adekvátně samostatně používal
- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Rozlišovat spisovný jazyk, nespisovný jazyk	Předpokládáme, že žák: - Rozliší vhodnost použití spisovného a nespisovného jazyka - Převádí hovorové výrazy do spisovné češtiny	ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA - Národní jazyk a jeho útvary - Jazyková kultura	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
Uplatňovat znalosti českého pravopisu v písemném projevu	- Rozlišuje druhy vět z komunikačního hlediska - Doplní gramatická cvičení na procvičování vyjm. slov s využíváním grafických přehledů (pouze vyjmenovaná slova a nejběžnější slova příbuzná)	- Skladba – druhy vět z komunikačního hlediska (oznamovací, tázací, rozkazovací) - Pravopis po obojetných souhláskách (vyjmenovaná slova – procvičování)	Poč – výukové programy
Využívat poznatky z tvarosloví v písemném i mluveném projevu	- V textu vyhledá a správně určí podstatná jména - Utvoří podstatná jména z některých sloves - U podstatných jmen samostatně určí mluvnické kategorie: rod (u mužského životnost, neživotnost), číslo - Určí pád podstatného jména s využitím grafického přehledu - S pomocí grafických přehledů	Tvarosloví – slovní druhy (podstatná a přídavná jména, slovesa)	Poč – výukové programy OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (spisovné vyjadřování s důrazem na správné skloňování a časování)

	(vzory podstatných jmen) skloňuje podstatná jména rodu mužského, ženského, středního • Vyhledá v textu přídavná jména jako názvy vlastností podstatných jmen a sám je tvoří • Přiřadí k podstatným jménům vhodné vlastnosti • V mluveném projevu užívá správných gramatických tvarů přídavných jmen • Rozlišuje s pomocí grafických přehledů přídavná jména tvrdá a měkká • Určí ve větě slovesa jako slova, která určují činnost osob, zvířat a věcí • Přiřadí ke slovesu osobní zájmeno ve správném čísle • S pomocí zájmen slovesa v oznamovacím způsobu časuje v přítomném a minulém čase v čísle jednotném i množném		
• Používat adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	• Aktivně používá termíny z odborných předmětů, případně alespoň reaguje na pokyny, které těchto termínů využívají	• Slovní zásoba a její styl, odborná terminologie	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (používání odborné terminologie) • Odborné předměty – užívání adekvátní terminologie
• Vyjadřovat se správně a srozumitelně	• Vnímá rozdíly komunikačních situací, vhodně při tom užívá spisovného a nespisovného	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • Základní pravidla komunikace • Základní pravidla společenského styku	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích, užívání

	jazyka • Při vyjadřování používá i neverbálních prostředků komunikace (mimika, gesta) • Tvoří zjišťovací i doplňovací otázky, odpovídá celou větou	• Krátká mluvní cvičení	prostředků neverbální komunikace)
• Dokázat komunikovat ústní i jednoduchou písemnou formou	• Ovládá základní formy společenského styku a aktivně je používá • Osvojuje si základní komunikační pravidla v různých situacích běžného života • Podle názoru předvede komunikaci telefonickou (i zanechání vzkazu na záznamníku) • Dovednosti získané při úpravě školních písemností aplikuje při psaní pohledů, krátkých vzkazů, sms zpráv • Napíše jednoduchý dopis dle dané osnovy • Orientuje se v pojmech adresát, odesílatel – vyplní podací lístek, napíše adresy na balík • Ovládá základy elektronické komunikace – napíše a odešle e-mail	• Ústní a písemné projevy společenského styku – dodržování základních pravidel společenského styku v různých situacích; telefonický rozhovor, inzerát, dotazník, soukromý dopis • Grafická a formální úprava jednoduchých písemných projevů	• MV – Tvorba mediálního sdělení (procvičované druhy písemné komunikace)
• Zvládnout vyplnění jednoduchých tiskopisů, žádostí, napsat životopis	• Podle vzoru doplní údaje potřebné k vyplňování tiskopisů, často užívaná data si pamatuje	• Vyplňování tiskopisů	• VPZ – Sebe prezentace (sestavování žádostí o zaměstnání, životopis)
• Popsat předměty a činnosti	• Podle osnovy a obrázku popíše	• Popis, charakteristika	• Vv – tvorba myšlenkových map

vztahující se k odborným činnostem	ústně přiměřeně složité, pracovní postupy, předměty, které bezpečně zná • Písemně odpovídá na jednoduché otázky týkající se popisované skutečnosti • Vytváří myšlenkové mapy		s použitím obrázků • MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení – jejich funkce)
• Aplikovat zadaný pracovní postup	• Dle jednoduchých písemných pokynů doplněných obrázky, schémata, nákresy, vykoná požadovanou činnost	• Praktická cvičení, nácvik konkrétních situací	• Odborné předměty – práce dle písemných instrukcí a návodů
• Reprodukovat a dramatizovat jednoduchý příběh	• Reprodukuje obsah jednoduchého sdělení a zapamatuje si z něj nejdůležitější fakta • Seřadí příběh z daných vět dle posloupnosti • Vypravuje jednoduchý děj podle obrázků a dané osnovy, individuálně s pomocí otázek • Při vypravování užívá jednoduchých vět • Zapojí se do dramatizací jednoduchých příběhů	• Reprodukování kratších textů, vypravování, dramatizace	• OSV – Sociální rozvoj Komunikace (dialog, komunikace v různých situacích – dramatizace, simulační hry) • OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy – simulační hry)
• Reprodukovat přiměřený text	• Prostřednictvím četby ukázek se seznamuje s knihami odpovídajícími jeho věku a zájmu • Zdokonaluje své čtenářské dovednosti • Reprodukuje obsah přiměřeně	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • Technika čtení, přednes, reprodukce přečteného, formulace dojmů z četby • Dramatizace	• OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy – simulační hry) • MV – Tvorba mediálního sdělení (záznamy z přečteného v literárních sešitech)

	složitého sdělení podle otázek i bodů osnovy, podstatná fakta si z něj zapamatuje • Na základě tichého čtení pracuje samostatně se základními informacemi z textu, písemně je zaznamenává (jednoslovně) • Při dramatizaci spolupracuje s ostatními ve skupině • Aplikuje jednoduché získané informace v praxi		
• Rozlišit jednotlivé literární žánry	• Rozeznává pohádku, bajku, pověst • Rozumí literárním pojmům: poezie, bajka, pověst, balada, divadelní představení, film, režisér, herec, komedie, drama	• Literární žánry • Četba a výklad ukázek z naší i světové literatury (klasické i současné) • Seznámení s vybranými autory • Filmové zpracování literárních děl	• MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role filmu, divadla, televize v každodenním životě jednotlivce)
• Poznat a formulovat rozdíl mezi poezií a prózou	• Rozliší a v různých publikacích vyhledá příklady prózy a poezie; pomocí otázek vyjádří rozdíl mezi poezií a prózou	• Poezie, próza	• MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vnímání rozdílů mezi poezií a prózou)
• Orientovat se v odborném textu	• V přiměřeně obtížném textu vyhledá požadované informace • Informace písemně zaznamená (např. doplnění vět, jednoslovné či víceslovné odpovědi na otázky dle schopností žáka, ...) • Písemný zápis doplní ve vhodných případech ilustrací	• Čtení návodů a pracovních postupů (profesní příprava)	• MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (orientace v odborném textu)
• Zjišťovat základní potřebné informace z dostupných zdrojů	• Rezervuje si knihu v knihovně – ústně, telefonicky,	• Kniha, knihovna, internet, encyklopedie, denní tisk,	• MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

	prostřednictvím internetu • S pomocí vyhledá základní informace v populárně-odborných knihách pro děti • Z nalezených informací zpracuje myšlenkovou mapu dle svých schopností • Vyhledá informace o spisovateli a jeho díle na internetu (s pomocí), používá literární slovníky (s pomocí), orientuje se v encyklopediích • Porovnává a třídí informace získané z různých zdrojů	časopisy, odborná literatura vztahující se k rukodělným činnostem, přípravě pokrmů a zdravému životnímu stylu	(posuzování informací z různých zdrojů)
--	---	---	---

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA Ročník: 2.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Rozlišovat spisovný jazyk, nespisovný jazyk	Předpokládáme, že žák: • Rozlišuje spisovný jazyk a obecnou češtinu • S pomocí mapy ČR (Evropy) vyjmenuje sousední státy, určí jejich hlavní města a přiřadí danému státu adekvátní jazyk	ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA • Národní jazyk a jeho útvary • Jazyková kultura • Postavení češtiny mezi evropskými jazyky	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
• Uplatňovat znalosti českého pravopisu v písemném projevu	• Rozlišuje druhy vět z gramatického hlediska podle počtu sloves na věty	• Skladba – druhy vět z gramatického hlediska	• Poč – výukové programy

	jednoduché a souvětí • Podle počtu sloves určí počet vět v souvětí • Všímá si interpunkce v souvětích		
• Využívat poznatky z tvarosloví v písemném i mluveném projevu	• V textu pozná a určí podstatná jména, slovesa, osobní zájmena, číslovky, předložky • Vyhledá v textu zájmena přivlastňovací a sám je k daným podstatným jménům doplňuje • Vyhledá v textu spojky jako slova, která spojují větné členy a jednotlivé věty a sám je obměňuje • Vyhledá v textu citoslovce jako slova napodobující zvuky a sám je tvoří • U podstatných jmen určí samostatně (individuálně s názorem) mluvnické kategorie: rod, číslo, pád (vzor se zřetelovou oporou) • V pravopisu koncovek podstatných jmen využívá zřetelové opory • Rozlišuje přídavná jména tvrdá, měkká • U přídavných jmen samostatně (individuálně s názorem) určí rod, číslo, pád, vzor • Skloňuje přídavná jména podle vzorů	• Tvarosloví – slovní druhy • Tvarosloví – slovní druhy (podstatná a přídavná jména, slovesa – určování mluvnických kategorií)	• Poč – výukové programy • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (spisovné vyjadřování s důrazem na správné skloňování a časování)

	• V pravopisu koncovek přídavných jmen využívá zrakové opory • Časuje slovesa v oznamovacím způsobu ve všech časech		
• Používat adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	• Vyjadřuje se adekvátně svým komunikačním dovednostem • Aktivně používá termíny z odborných předmětů, případně alespoň reaguje na pokyny, které těchto termínů využívají	• Slovní zásoba a její styl, odborná terminologie	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (používání odborné terminologie) • Odborné předměty – užívání adekvátní terminologie
• Vyjadřovat se správně a srozumitelně	• Vnímá rozdíly komunikačních situací, vhodně při tom užívá spisovného a nespisovného jazyka • Při vyjadřování používá i neverbálních prostředků komunikace (mimika, gesta) • Zdokonaluje komunikaci v různých situacích běžného života (u lékaře, na úřadě, ve společnosti, ...)	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • Základní pravidla komunikace • Základní pravidla společenského styku • Krátká mluvní cvičení	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (dialog a jeho pravidla)
• Dokázat komunikovat ústní i jednoduchou písemnou formou	• Aktivně používá základních forem společenského styku • Používá základní komunikační pravidla v různých situacích běžného života • Při simulačních cvičeních předvede telefonickou komunikaci na dané téma	• Ústní a písemné projevy společenského styku – dodržování základních pravidel společenského styku v různých situacích; telefonický rozhovor, inzerát, dotazník, soukromý dopis, úřední dopis, žádost, objednávka	• MV – Tvorba mediálního sdělení (procvičované druhy písemné komunikace)

	včetně zanechání vzkazu na záznamníku • Orientuje se v komunikačních žánrech: projev (formou prezentací vlastních prací), diskuse (společné vyjadřování se žáků k daným tématům s dodržováním pravidel vzájemné komunikace) • Napíše jednoduchý dopis dle dané osnovy • Orientuje se v pojmech adresát, odesílatel – vyplní podací lístek, napíše adresy na balík • Napíše úřední dopis dle vzoru • Využívá při písemné komunikaci počítače • Prostřednictvím internetu komunikuje s různými institucemi – zjišťování informací, rezervace, objednávky, ...	• Grafická a formální úprava jednoduchých písemných projevů	
• Zvládnout vyplnění jednoduchých tiskopisů, žádostí, napsat životopis	• Podle vzoru doplní údaje potřebné k vyplňování tiskopisů, často užívaná data si pamatuje • Dle vzoru napíše strukturovaný životopis	• Vyplňování tiskopisů, administrativní postupy	• VPZ – Sebe prezentace (sestavování žádostí o zaměstnání, životopis)
• Popsat předměty a činnosti vztahující se k odborným činnostem	• Podle osnovy (příp. obrázku) popíše ústně přiměřeně složité, pracovní postupy, předměty, které bezpečně zná • Písemně odpovídá na	• Popis, charakteristika	• Vv – tvorba myšlenkových map s použitím obrázků • MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení – jejich

	jednoduché otázky týkající se popisované skutečnosti • Vytváří myšlenkové mapy		funkce)
• Aplikovat zadaný pracovní postup	• Dle jednoduchých písemných pokynů doplněných schématy, nákresy, vykoná požadovanou činnost	• Praktická cvičení, nácvik konkrétních situací – přijímací pohovor	• VPZ – Sebe prezentace (přijímací pohovor – modelové situace)
• Reprodukovat a dramatizovat jednoduchý příběh	• S pomocí otázek reprodukuje přiměřeně obtížný text • Prezentuje vyhledané informace spolužákům • Zapojí se do dramatizací jednoduchých příběhů	• Reprodukování kratších textů, vypravování, dramatizace	• OSV – Sociální rozvoj Komunikace (dialog, komunikace v různých situacích – dramatizace, simulační hry) • OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy – simulační hry)
• Napsat jednoduchý příběh	• Dle vzoru a osnovy napíše příběh s využitím jednoduchých vět	• Vypravování	• MV – Tvorba mediálního sdělení (psaní krátkých příběhů)
• Reprodukovat přiměřený text	• Prostřednictvím četby ukázek se seznamuje s knihami odpovídajícími jeho věku a zájmu • Zdokonaluje své čtenářské dovednosti • Čte s porozuměním přiměřeně náročné literární texty, jejich obsah dle svých schopností zpracovává a prezentuje spolužákům • Při dramatizaci spolupracuje s ostatními ve skupině • Aplikuje jednoduché získané	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • Technika čtení, přednes, reprodukce přečteného, formulace dojmů z četby • Dramatizace	• OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy – simulační hry) • MV – Tvorba mediálního sdělení (záznamy z přečteného v literárních sešitech)

	informace v praxi		
Rozlišit jednotlivé literární žánry	- Rozeznává pohádku, bajku, pověst - Rozumí literárním pojmům: poezie, bajka, pověst, balada, divadelní představení, film, režisér, herec, komedie, drama	- Literární žánry - Četba a výklad ukázek z naší i světové literatury (klasické i současné) - Seznámení s vybranými autory - Filmové zpracování liter. děl - Dramatizace literární tvorby	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vnímání rozdílů mezi jednotlivými literárními žánry)
Orientovat se v odborném textu	- V přiměřeně obtížném textu vyhledá požadované informace - Informace písemně zaznamená (např. doplnění vět, jednoslovné či víceslovné odpovědi na otázky dle schopností žáka, ...) - Písemný zápis doplní ve vhodných případech ilustrací	Čtení návodů a pracovních postupů (profesní příprava)	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (orientace v odborném textu)
Zjišťovat základní potřebné informace z dostupných zdrojů	- Vyhledá v časopisech, jiných periodikách, populárně-naučné literatuře, kuchařských knihách, ... požadované informace, pracuje s nimi - Získává přehled o rozvržení zpráv v denním tisku - Získává orientaci na www stránkách - Vyhledá informace o spisovateli a jeho díle na internetu (s pomocí), používá literární slovníky (s pomocí), orientuje se v encyklopediích - Porovnává a třídí informace získané z různých zdrojů	Knihy, knihovna, internet, encyklopedie, denní tisk, časopisy, odborná literatura vztahující se k rukodělným činnostem, přípravě pokrmů a zdravému životnímu stylu	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (posuzování informací z různých zdrojů)

5.2. Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Cizí jazyk.

Předmět je vyučován v obou ročnících. Časovou dotaci tvoří 1 vyučovací hodina v každém ročníku.

Výuka probíhá z větší části ve třídě s možností využití práce na interaktivní tabuli, dále pak v počítačové učebně s využitím výukových programů s různou obtížností a obsahem.

Předmět navazuje na znalosti získané v základním vzdělávání. Pokud se žák s tímto předmětem ještě nesetkal, seznamuje ho pouze se základními jazykovými funkcemi. Poskytuje žákům základ slovní zásoby a možnost jednoduché komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Zaměřuje se především na osvojování zvukové podoby jazyka, jednoduchých sdělení a konverzačních frází užitečných v běžném životě. Čtenářské dovednosti jsou budovány na jednoduchých textech. Činnostní forma výuky učí žáky jednoduchým základním pravidlům gramatiky.

Cílem předmětu je motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, poznávat a osvojit si základní řečové dovednosti, pravidla výslovnosti, přiměřenou slovní zásobu a její praktické využívání.

Do vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
- OSV – Sociální rozvoj – Komunikace; Mezilidské vztahy; Poznávací schopnosti

Nejčastěji používané formy a metody práce v předmětu Anglický jazyk

- činnostní forma výuky (manipulace s obrazovým materiálem, předměty – pojmenování, třídění, přiřazování, domino, pexeso...)
- využití didaktických her, písniček, dramatizace, pohybových aktivit, soutěží pro osvojování jazykových a komunikačních schopností
- vysvětlování, demonstrace (správná výslovnost...), poslech
- procvičování pod dohledem učitele (pracovní listy)
- využití výukových programů na PC (interaktivní tabule, počítačová učebna)
- individuální i skupinové vyučování, práce ve dvojicích, samostatná práce žáků
- příležitostné akce, projekty

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Anglický jazyk směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Anglický jazyk jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podněcujeme žáky k pochopení důležitosti učit se komunikovat anglicky pro lepší možnosti pracovního uplatnění a zejména pro praktický život

- zohledňujeme individuální možnosti žáků a volíme co nejvhodnější metody a formy výuky
- umožňujeme žákům využívat a učit se pracovat s různými druhy učebního materiálu a učebních pomůcek (učebnice, pracovní listy, časopisy, audiovizuální výukové programy na PC, obrázkový materiál, práce se slovníkem, audionahrávky atd.)
- vhodně volíme a střídáme metody, formy (audioorální výuka, procvičování slovní zásoby, dialog, didaktické hry, písničky, scénky, projekty, frontální výuka, skupinová, práce ve dvojicích atd.)
- zvykáme žáky užívat jazykovou terminologii, samostatně plnit úkoly (přiměřeně věku a individuálním možnostem)
- směřujeme žáky k sebehodnocení, k odstraňování problémů při komunikaci

Kompetence k řešení problémů:

Na úrovni předmětu Anglický jazyk jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- zvykáme žáky využívat přiměřené pomoci, podněcujeme je k překonání ostychu komunikovat anglicky (i s chybami, spontánní komunikace)
- směřujeme žáky k vyhledávání informací potřebných k řešení úkolů a problémů z různých zdrojů (učebnice, výukové materiály, slovník, PC - výukové programy, internet,...)
- podněcujeme žáky k samostatnosti

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Anglický jazyk jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- předkládáme žákům dostatek příležitostí k nabytí schopnosti naslouchat a porozumět jednoduchému sdělení v cizím jazyce a ke zdokonalování čtenářských dovedností
- na základě přiměřených jazykových znalostí umožňujeme žákům formulovat své myšlenky (i s chybami)
- s žáky komunikujeme především ústně, využíváme principu nápodoby a pamětného učení, nenásilně žáky zapojujeme k aktivní komunikaci (skupinové úkoly, práce ve dvojicích, hry, říkanky, písničky atd.)

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Anglický jazyk jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- organizujeme práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat, osvojovat si skupinové role a přejímat dílčí odpovědnost za výsledky práce skupin (přátelská atmosféra, kamarádské vztahy)
- směřujeme žáky k posouzení vlastního výkonu a vytvoření reálné představy o sobě a o svých schopnostech

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Anglický jazyk jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- seznamujeme žáky s reáliemi anglicky mluvících zemí, nahlížíme do jejich historie, tradic, zvyků i každodenního života, poukazujeme na množství etnik (srovnání s Českou republikou)

- vyžadujeme po žácích respektování zásad slušného chování ke svým vrstevníkům i k dospělým

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Anglický jazyk jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- nabízíme žákům možnosti pracovat s různým výukovým materiálem, organizovat si práci, udržovat v pořádku pracovní místo
- podněcujeme žáky využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- podporujeme u žáků pochopení, že znalost cizího jazyka je dobrým prostředkem pro pracovní a lidské dorozumění

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Anglický jazyk směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Anglický jazyk jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Základní pracovní úkony rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je pak adekvátně samostatně používal
- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Osvojit si základní pravidla výslovnosti	Předpokládáme, že žák: - Vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - Je obeznámený s grafickou podobou jazyka	JEDNODUCHÝ MLUVENÝ PROJEV - Opakování učiva, slovní zásoby (získané v základním vzdělávání) - Abeceda	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (rozvíjení smyslového vnímání – zvuková podoba jazyka)
Zvládnout základy společenského styku – pozdravit, představit se	- Pozdraví a rozloučí se - Odpoví na otázku na jméno <i>What is your name?</i> <i>My name is ...</i>	- Pozdravy - Představení	Ov, Čj – základní formy společenského styku Poč – práce s výukovými programy OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (užívání základních forem společenského styku) OSV – Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti (vzájemné poznávání se ve skupině – jednoduché otázky a odpovědi vztahující se k vlastní osobě)
Rozumět jednoduchým pokynům, sdělením a frázím	Rozumí jednoduchým pokynům, větám a adekvátně na ně reaguje	Základní instrukce a povely	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (jednoduchá komunikace v cizím jazyce)
Porozumět jednoduchým textům a nápisům	- Přiřadí slovo, text k významově správnému obrázku - Přečte a přeloží jednoduché	- Čtení a překlad jednoduchých pojmů, názvů - Čtení a překlad krátkých vět	Čj – čtení s porozuměním OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (jednoduchá

	pojmy a názvy		komunikace v cizím jazyce)
	• Přečte a přeloží krátkou větu		
• Znat názvy dnů v týdnu, části dne, zvládat základní číslovky a jejich pojmenování	• Vyjmenuje dny v týdnu, části dne • Počítá do deseti (dvanácti) • Odpoví na otázku <i>How many?..</i>	TÉMATICKÉ CELKY • Dny v týdnu • Části dne • Číslice • Počítání do deseti (dvanácti)	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (praktická cvičení komunikace v daných situacích) • Poč – práce s výukovými programy
• Pojmenovat věci okolo sebe – ve třídě	• Určuje školní potřeby a předměty • <i>This is ...</i>	• Školní potřeby a předměty ve třídě	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (praktická cvičení komunikace v daných situacích) • Poč – práce s výukovými programy
• Pojmenovat členy rodiny	• Představí členy rodiny • Určí členy rodiny na obrázku	• Rodina, pojmenování členů rodiny	• VkZ, Rv – rodina • Poč – práce s výukovými programy • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (praktická cvičení komunikace v daných situacích)
• Pojmenovat věci okolo sebe – v bytě, ...	• Vyjmenuje základní místnosti bytu, domu • Popíše a určí základní druhy nábytku	• Domov • Nábytek • Další výběr témat dle zájmu a schopností žáka, žáků	• Rv – domov, bydliště • Poč – práce s výukovými programy • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (praktická cvičení komunikace v daných situacích)
• Zformulovat jednoduchou otázku a odpověď	• Zeptá se na neznámou věc, požádá o předvedení určité věci, ... • <i>What is this?, This is...</i>	GRAMATICKÉ STRUKTURY • Co je to? • Ukaž. • Otázky a odpovědi podle vzoru • Opakování slovní zásoby	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (praktická cvičení komunikace v daných situacích) • Poč – práce s výukovými programy

	• <i>Show me...</i> • Zeptá se na neznámou osobu, či odpoví • Who is this? This is...	• Kdo je to? • Otázky a odpovědi podle vzoru • Opakování slovní zásoby	
--	---	--	--

Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Používat osvojenou slovní zásobu	Předpokládáme, že žák: • Vybaví si již osvojené znalosti, použije je	JEDNODUCHÝ MLUVENÝ PROJEV • Opakování učiva 1. ročníku	• ČJ – slovní zásoba • Poč – práce s výukovými programy
• Zvládnout základy společenského styku – pozdravit, představit se, požádat, poděkovat	• Pozdraví, představí se, rozloučí se • Udá svůj věk • Požádá o pomoc, o věc, poděkuje	• Pozdravy • Představení • Věk • Poděkování	• Ov, Čj – základní formy společenského styku • Poč – práce s výukovými programy • OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (užívání základních forem společenského styku) • OSV – Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti (vzájemné poznávání se ve skupině – jednoduché otázky a odpovědi vztahující se k vlastní osobě)
• Vést jednoduchý rozhovor	• Uvede základní informace o své osobě, udá svůj věk, odpoví na	• Jednoduchý rozhovor	• Čj, Ov – základní pravidla společenského styku (pravidla

	otázku týkající se věku <i>How old are you? I'm ...</i> • Vyjádří souhlas či nesouhlas na dané otázky	• Vyjádření souhlasu, nesouhlasu (podle vzoru)	pro vedení rozhovoru) • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (základní pravidla pro vedení rozhovoru)
• Znat názvy dnů v týdnu, části dne, roční období, určit čas	• Dny v týdnu, části dne • Určí celé hodiny ve dvanáctihodinovém režimu • Odpoví na otázku podle vzoru <i>What time is it? It's...</i>	TÉMATICKÉ CELKY • Dny v týdnu, části dne • Roční období • Hodiny, určování času	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (praktická cvičení komunikace v daných situacích) • Poč – práce s výukovými programy
• Používat základní slovní zásobu z oblasti jídla a potravin	• Rozumí pojmům týkajících se jídla, ukáže na obrázku ...	• Nakupování • Jídlo • Ovoce a zelenina • Další výběr témat dle zájmu a schopností žáka, žáků	• PP – potraviny, nakupování • Poč – práce s výukovými programy • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (praktická cvičení komunikace v daných situacích)
• Znat základní pojmy související s cestováním	• Odpoví na otázky týkající se bydliště, z jaké pochází země	• Adresa, bydliště • Cestování - informačně	• Rv – domov, bydliště • Čj – adresa (užití při vyplňování tiskopisů, psaní dopisů)
• Orientovat se ve slovníku	• Vyhledá potřebné výrazy v jednoduchém slovníku (např. obrázkovém), využívá potřebných informací	• Práce se slovníkem	• Čj – práce se slovníky a encyklopediemi • Poč – internetové překládání slovíček
• Používat základní gramatické prostředky	• Přečte a přeloží jednoduchá slova • Aktivně užívá krátké, jednoduché věty • Tvoření krátkých vět se slovesem <i>to be</i> , popř. <i>to have</i>	GRAMATICKÉ STRUKTURY • Čtení a překlad jednoduchých slov a krátkých vět • Tvoření jednoduchých vět podle vzoru • <i>To be, to have</i>	• Poč – práce s výukovými programy
• Zformulovat jednoduchou	• Tvoří otázku a odpověď podle	• Opakování slovní zásoby	• Poč – práce s výukovými

otázku a odpověď	vzoru • Vytvoří jednoduchou otázku a kladnou i zápornou odpověď se slovesem <i>to be</i>	• Jednoduchý rozhovor • Tvoření kladné i záporné odpovědi se slovesem <i>to be</i> podle vzoru	programy
------------------	---	---	----------

5.3. Vyučovací předmět: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího okruhu Matematika a její aplikace.

Předmět je vyučován v obou ročnících. Časová dotace jsou 3 hodiny v každém ročníku, přičemž vždy jedna hodina je čerpána z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá většinou ve třídě (včetně práce na interaktivní tabuli), je možnost navštěvovat počítačovou učebnu - využíváme výukových vzdělávacích programů.

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Vyučování matematice je stejně jako v základním vzdělávání názorné, často spojené s aktivní činností žáků. Matematika nadále rozvíjí jejich pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat. Používáním matematického jazyka se postupně rozvíjí schopnost žáků uvažovat, a tím i jejich logické myšlení.

Nedílnou součást učení početním úkonům tvoří slovní úlohy využívající číselných údajů z prostředí, které žáci znají.

Geometrie se zaměřuje na práci s rýsovacími pomůckami a potřebami, přesnost a úhlednost grafického projevu (nevyžadujeme u žáků s DMO). Žáci se učí rýsování základních geometrických útvarů, seznamují se se souvisejícími jednoduchými výpočty daných obrazců, jsou upozorňováni a snaží se využívat těchto poznatků v praktickém životě.

Hlavním cílem předmětu je uplatňování získaných poznatků a dovedností v praktickém životě. Aplikaci naučeného upřednostňujeme i za cenu toho, že se některým žákům nepodaří obsáhnout všechna probíraná témata nebo je zvládnou pouze okrajově, případně s pomocí.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Sociální rozvoj** – Komunikace
- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Rozvoj schopností poznávání
- **MV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Matematika:

- manipulace s názornými pomůckami (např. v geometrii, u slabších žáků užívání názoru při základních početních operacích)
- vysvětlování
- demonstrace, procvičování pod dohledem učitele
- didaktické hry k procvičování automatizace jednotlivých početních úkonů (využití různých pomůcek – kartičky, lístečky, drobné předměty,...)
- samostatná, skupinová práce žáků
- projektové vyučování v rámci několika třídních projektů – využití matematických dovedností
- nakupování v obchodech, nákup a prodávání ve „Zdravém krámku“

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Matematika směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dáváme žákům příležitost využívat svých zkušeností při výuce (zvláště při sestavování a řešení slovních úloh, aplikaci geometrických poznatků)
- Používáním různých přehledů, grafických znázornění, mnemotechnických pomůcek umožňujeme žákům konkretizovat abstraktní učivo a zjednodušovat jeho pochopení (kartičky se vzorečky, papírové proužky s vyznačením převodu jednotek, ...)
- Soustavným zařazováním konkrétních početních úkonů umožňujeme zautomatizování daných dovedností
- Dáváme žákům prostor pro individuální procvičování početních úkonů podle jejich schopností a úrovně matematických dovedností

Kompetence k řešení problému

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu
- Užitím názorných pomůcek a konkretizací umožňujeme žákům postupné pochopení problému, který je dán novou učební látkou
- Necháváme žáky při praktických činnostech objevovat potřebu nového početního úkonu, přiměřeně jim v tom pomáháme
- Provádíme s žáky rozbor úkolu – tvoříme plán k jeho řešení, společně volíme správný postup k vyřešení problému

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zdůvodňováním postupů matematických řešení rozvíjíme a upevňujeme užívání matematického jazyka včetně symboliky
- Umožňujeme žákům hovořit o poznáních souvislostech a zkušenostech z jejich života (např. při řešeních slovních úlohách)

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Při práci ve skupinách dbáme, aby vzájemná komunikace probíhala v příjemné atmosféře (např. vhodné oslovení žáků mezi sebou)
- Při práci ve skupinách motivujeme žáky, aby byli ochotni dle svých možností ostatním nabídnout pomoc nebo sami dokázali o pomoc požádat

Kompetence občanské

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Do výuky zařazujeme slovní úlohy s ekologickou tematikou

- Při skupinové práci motivujeme žáky k ohleduplnosti, taktu, oceňování nápadu druhých

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním práce s rýsovacími pomůckami dosahují žáci určitého stupně zručnosti dle svých individuálních schopností
- Vyžadujeme udržování pořádku na pracovních místech a dodržování bezpečné manipulace s rýsovacími pomůckami
- Vyžadujeme zodpovědnost při plnění zadaných úkolů – dokončení práce, kvalita dle individuálních schopností jednotlivých žáků

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Matematika směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zařazováním úloh s výpočty výrobních nákladů (výrobky na výstavy) motivujeme žáky k ekonomickému a hospodárnému zacházení s používanými materiály

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Základní pracovní úkony rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je pak adekvátně samostatně používal
- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: MATEMATIKA Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Provádět aritmetické operace s přirozenými a celými čísly	Předpokládáme, že žák: - Čte a píše přirozená čísla v oboru do 10 000, jednotlivá čísla mezi sebou porovnává - Doplňuje číselné řady v oboru do 1000 - Písemně sčítá, odčítá čísla v oboru do 10 000, kontrolu správnosti provádí písemně i kalkulátorem - Písemně násobí jednociferným i dvouciferným číslem v oboru do 10 000, individuálně používá tabulku násobků - Písemně dělí jednociferným číslem v oboru do 10 000, individuálně používá tabulku násobků	ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE Aritmetické operace s přirozenými a celými čísly - čtení, psaní, porovnávání přirozených čísel v oboru do 10 000, orientace v číselných řadách v oboru do 1000 - Písemné sčítání, odčítání vícečiferných čísel v oboru do 10 000 - Písemné násobení jednociferným, dvouciferným číslem v oboru do 10 000 - Písemné dělení jednociferným číslem v oboru do 10 000 (dělení dvouciferným dělitelem s pomocí kalkulátoru)	Čj – matematické vyjadřování Poč – výukové programy
Zaokrouhlovat čísla, odhadovat výsledky	Zaokrouhluje v daném oboru na desítky, stovky	Aritmetické operace s přirozenými a celými čísly - zaokrouhlování na desítky, stovky v číselném oboru do 10 000	Čj – matematické vyjadřování
Řešit slovní úlohy s přirozenými čísly	Řeší s pomocí učitele slovní úlohy vedoucí k jednomu	Slovní úlohy s přirozenými čísly	Čj – matematické vyjadřování MV – Kritické čtení a

	početnímu výkonu (sčítání, odčítání, násobení, dělení) • Rozlišuje s pomocí učitele formulace slovních úloh na sčítání a odčítání, násobení, dělení		vnímání mediálních sdělení (vyhledávání informací ze slovních úloh)
• Provádět základní aritmetické operace se zlomky, desetinnými čísly	• Demonstruje pojem zlomku při skládání papíru (papírový proužek) • Graficky demonstruje pojem zlomku i smíšeného čísla • Převádí zlomky na smíšená čísla a naopak • Vypočítá zlomek z celku a zlomek jako část celku • Uvedené algoritmy užívá při řešení slovních úloh (s více početními úkony s pomocí) • Desetinné zlomky zapíše desetinným číslem • Čte a zapisuje desetinná čísla (individuálně se zrkovou oporou) • Zapiše jednotky délky, hmotnosti, peněz jako desetinná čísla (s názorem – zrková opora) • Písemně sčítá, odčítá desetinná čísla • Násobí, dělí desetinná čísla 10, 100 • Násobí desetinná čísla číslem	• Desetinná čísla, zlomky	• Čj – matematické vyjadřování • Poč – výukové programy

	přirozeným a číslem desetinným • Dělí desetinná čísla jednociferným číslem přirozeným s přesností na dvě desetinná místa; dvouciferným číslem dělí s pomocí kalkulátoru • Dělí desetinná čísla jednociferným číslem desetinným s přesností na dvě desetinná místa; dvouciferným číslem desetinným dělí s pomocí kalkulátoru		
• Zvládat práci s kalkulátorem pro kontrolu výsledků	• Orientuje se na displeji kalkulátoru • Provádí kontrolu jednotlivých početních operací na kalkulátoru	• Práce s kalkulátorem	• OSV – Rozvoj schopností poznávání (rozvíjení pozornosti a soustředění při práci s kalkulátorem – správné zadávání údajů)
• Řešit jednoduché slovní úlohy	• Řeší s individuální pomocí přiměřeně obtížné praktické slovní úlohy ze svého okolí • Řeší s individuální pomocí slovní úlohy s aplikací poznatků z geometrie • S pomocí analyzuje postup při řešení matematických hádanek, jednoduchých doplňovaček	• Slovní úlohy se zaměřením na praxi	• MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vyhledávání informací ze slovních úloh)
• Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi, platební kartou	• Aplikuje znalosti sčítání, odčítání, násobení, dělení při řešení slovních úloh s penězi • Rozliší hodnotu peněz (do	• Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi, platební kartou	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace při prodeji ve „Zdravém krámku“ – dodržování základních forem

	1000 Kč) • Složí z cvičných mincí a bankovek požadovanou částku • Aplikuje dovednosti ze simulačních her na obchod při prodeji ve „Zdravém krámku“ • Vysvětlí účel platební karty		společenského styku) • Poč – výukové programy
• Používat základní jednotky délky, času, hmotnosti a objemu	• Správně čte zkratky základních jednotek délky, času, hmotnosti, objemu • S danými jednotkami řeší slovní úlohy z prakt. života	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • Jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu	• PP – vážení a odměřování potravin
• Využívat převody jednotek v odborných předmětech a praxi	• Aplikuje znalosti a dovednosti získané o základních jednotkách v odborných předmětech a praxi – s pomocí vyučujícího, případně názoru (tabulky pro převod jednotek)	• Jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu – praktické převody	• PP – vážení a odměřování potravin
• Orientovat se v jednoduchém grafu, tabulce	• Řeší a zapisuje do tabulek početní úkony využívající naučených algoritmů (podle vzoru) • Zhotoví na počítači (dle pokynů vyučujícího) jednoduchou tabulku pro zapisování daných údajů • Vyhledá v jednoduchém grafu (sloupcový, koláčový) požadované údaje dle pokynů a přečte je	• Řešení početních operací na sčítání, odčítání, dělení v tabulkách • Tabulky na počítači (Word) • Grafy	• Čj – matematické vyjadřování • Poč – tabulky (Word)

• Znat a rýsovat rovinné útvary	• Rozliší základní rovinné útvary • Rýsuje s pomocí náčrtu čtverec, obdélník, trojúhelníky	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU • Základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelníky, (rozlišování, rýsování)	• Rp – používání měřidel
• Zobrazit jednoduchá tělesa	• Rozliší a pojmenuje základní tělesa	• Prostorové útvary – základní tělesa	
• Vypočítat obvody a obsahy rovinných útvarů a využívat je v praxi	• Určí obvod trojúhelníka, čtverce, obdélníka jako grafický součet délek jeho stran • Určí obvod čtverce, obdélníka, trojúhelníka výpočtem (dosazením do daného vzorce)	• Základní rovinné útvary – výpočet obvodů a obsahů	• Čj – matematické vyjadřování
• Číst jednoduché technické výkresy	• Popíše zobrazený jednoduchý model na technickém výkresu, přečte jeho rozměry • Podle vzoru použije technického písma při popisu základních rovinných útvarů	• Kótování, technické písmo	• Rp – zhotovování výrobků podle jednoduchých nákresů

Vyučovací předmět: MATEMATIKA

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Provádět aritmetické operace s přirozenými a celými čísly	Předpokládáme, že žák: • Upevňuje a procvičuje matematické dovednosti – aritmetické operace z oboru přirozených a celých čísel	ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE • Aritmetické operace s přirozenými a celými čísly - čtení, psaní, porovnávání přirozených čísel v oboru do	• Čj – matematické vyjadřování • Poč – výukové programy

	v číselném oboru do 10 000	10 000, orientace v číselných řadách v oboru do 1000 • Písemné sčítání, odčítání víceciferných čísel v oboru do 10 000 • Písemné násobení jednociferným, dvouciferným číslem v oboru do 10 000 • Písemné dělení jednociferným číslem v oboru do 10 000 (dělení dvouciferným dělitelem s pomocí kalkulatoru)	
• Zaokrouhlovat čísla, odhadovat výsledky	• Zaokrouhlí jednotlivá čísla před provedením početních operací, provádí přibližný odhad výsledů • Zaokrouhlí desetinná čísla na čísla celá • Zaokrouhluje peníze na celé koruny, odhaduje celkovou částku	• Aritmetické operace s přirozenými a celými čísly - zaokrouhlování desetinných i celých čísel • Odhady výsledků prostřednictvím zaokrouhlování • Zaokrouhlování peněžních částek	• Čj – matematické vyjadřování • Poč – výukové programy
• Řešit slovní úlohy s přirozenými čísly	• Aplikuje dovednosti sčítání, odčítání, násobení, dělení při řešení slovních úloh • Zapiše podle vzoru s pomocí učitele zkrácený zápis slovní úlohy • Řeší s pomocí učitele slovní úlohy vedoucí k více k početním úkonům	• Slovní úlohy s přirozenými čísly	• MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vyhledávání informací ze slovních úloh)
• Provádět základní aritmetické operace se zlomky,	• Upevňuje a procvičuje početní operace s desetinnými čísly a	• Desetinná čísla, zlomky	• Čj – matematické vyjadřování • Poč – výukové programy

desetinnými čísly a procenty	- zlomky - Vypočítá jedno procento ze základu jako jednu setinu základu - Vyřeší slovní úlohy na výpočet procentové části (na více početních úkonů s pomocí) - Orientuje se v pojmech úrok, úroková míra; užívá jich k výpočtům ve slovních úlohách	Procenta – výpočet počtu procent a procentní části	
Zvládat práci s kalkulátorem pro kontrolu výsledků	- Orientuje se na displeji kalkulátoru - Provádí kontrolu jednotlivých početních operací na kalkulátoru sobě i spolužákům	Práce s kalkulátorem	OSV – Rozvoj schopností poznávání (rozvíjení pozornosti a soustředění při práci s kalkulátorem – správné zadávání údajů)
Řešit jednoduché slovní úlohy	- Řeší s individuální pomocí přiměřeně obtížné praktické slovní úlohy ze svého okolí - Řeší s individuální pomocí slovní úlohy s aplikací poznatků z geometrie - S pomocí analyzuje postup při řešení matematických hádanek, jednoduchých doplňovaček	Slovní úlohy se zaměřením na praxi	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vyhledávání informací ze slovních úloh)
Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi, platební kartou	- Aplikuje znalosti sčítání, odčítání, násobení, dělení při řešení slovních úloh s penězi - Rozliší hodnotu peněz (do 1000 Kč) - Složí z cvičných mincí a bankovek požadovanou částku	Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi, platební kartou	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace při prodeji ve „Zdravém krámku“ – dodržování základních forem společenského styku) Poč – výukové programy

	• Aplikuje dovednosti ze simulačních her na obchod při prodeji ve „Zdravém krámku“ • Popíše bezpečné používání platební karty		
• Používat základní jednotky délky, času, hmotnosti a objemu	• Správně čte a adekvátně používá zkratky základních jednotek délky, času, hmotnosti, objemu • S danými jednotkami řeší slovní úlohy z praktického života • Provádí převody jednotek s pomocí jednoduchých tabulek	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • Jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu	• PP – vážení a odměřování potravin
• Využívat převody jednotek v odborných předmětech a praxi	• Aplikuje znalosti a dovednosti získané o základních jednotkách v odborných předmětech a praxi – s pomocí vyučujícího, případně názoru (tabulky pro převod jednotek)	• Jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu – praktické převody	• PP – vážení a odměřování potravin
• Orientovat se v jednoduchém grafu, tabulce	• Řeší a zapisuje do tabulek početní úkony využívající naučených algoritmů (podle vzoru) • Zhotoví na počítači (individuálně dle pokynů vyučujícího) jednoduchou tabulku pro zapisování daných údajů • Z údajů v tabulce vypočítá	• Řešení početních operací na sčítání, odčítání, dělení v tabulkách • Tabulky na počítači (Word) • Aritmetický průměr	• Čj – matematické vyjadřování • Poč – práce s tabulkami

	aritmetický průměr – u dat, s kterými se běžně setkává (průměr prospěchu, průměrná teplota za určité období, ...) Dle pokynů čte údaje v jednoduchých grafech (sloupcové, koláčové), případně do nich požadované údaje dle pokynů zapisuje	Grafy	
Znát a rýsovat rovinné útvary	- Rozliší základní rovinné útvary - Rýsuje s pomocí náčrtu čtverec, obdélník, trojúhelníky - S názornou demonstrací učitele rýsuje složitější rovinné obrazce např. pravidelné mnohoúhelníky apod.	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU Základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelníky, mnohoúhelníky (rozlišování, rýsování)	Rp – používání měřidel
Zobrazit jednoduchá tělesa	- Rozliší a pojmenuje základní tělesa - S názornou demonstrací učitele narýsuje krychli, kvádr	Prostorové útvary – základní tělesa	Čj – matematické vyjadřování
Vypočítat obvody a obsahy rovinných útvarů a využívat je v praxi	- Určí obvod trojúhelníka, čtverce, obdélníka jako grafický součet délek jeho stran - Určí obvod a obsah čtverce, obdélníka, trojúhelníka (u trojúhelníka pouze obvod) výpočtem (dosazením do daného vzorce)	Základní rovinné útvary – výpočet obvodů a obsahů	Čj – matematické vyjadřování
Vypočítat objemy a povrchy těles se zaměřením na využití	Vypočítá objem a povrch kvádra a krychle dosazením do	Prostorové útvary – základní tělesa – výpočet povrchů a	Čj – matematické vyjadřování

v praxi	vzorce	objemů	
• Číst jednoduché technické výkresy	• Popíše zobrazený jednoduchý model na technickém výkresu, přečte jeho rozměry • Podle vzoru použije technického písma při popisu základních rovinných útvarů • Zapisuje kóty k vodorovným a svislým kótovacím čarám	• Kótování, technické písmo	• Rp – zhotovování výrobků podle jednoduchých nákresů

5.4. Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Práce s počítačem je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího okruhu Informační a komunikační technologie. Práce s počítačem jsou vyučovány jako samostatný předmět v obou ročnících dvě vyučovací hodiny týdně, z toho vždy jedna je čerpána z disponibilní dotace.

Výuka je uskutečňována převážně v počítačové učebně, která je vybavena veškerým potřebným zařízením a nabízí dostatek vhodného výukového software. Dle potřeby je také možno využívat učebnu s interaktivní tabulí (např. k prezentaci žákovských prací, společným výukovým aktivitám).

Cílem předmětu je prohloubit praktické dovednosti v oblasti využití počítačů a jejich sítí k získávání, zpracovávání a prezentaci informací, ke vzájemné komunikaci s okolím a k seberealizaci při zájmových činnostech. Ve výuce navazujeme na znalosti a dovednosti získané v základním vzdělávání. Zaměřujeme se především na rozvoj schopnosti aplikovat nově získané dovednosti jak v průběhu vzdělávacího procesu, tak v praktickém životě. Současně klademe důraz na dodržování bezpečnostních opatření při práci s novými technologiemi a uvědomění si rizik spojených s jejich využíváním.

Do vyučovacího předmětu Práce s počítačem jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
- **OSV** – Sociální rozvoj – Komunikace
- **OSV** – Morální rozvoj – Řešení problémů
- **MV** – Tvorba mediálního sdělení
- **MV** – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
- **VPZ** – Svět práce
 - Sebe prezentace

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Práce s počítačem:

- výklad, vysvětlování s možností využití projekce
- dialog
- vyhledávání informací
- procvičování pod dohledem učitele
- využití výukových programů, internetu, interaktivní tabule
- samostatná práce, projekty
- práce s výukovým software

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Práce s počítačem směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií

- Zohledňujeme individuální možnosti žáků a na základě toho volíme vhodný postup výuky
- Dáváme žákům příležitost využívat vlastních zkušeností při výuce, motivujeme je k samostatné a domácí práci a poskytujeme jim zpětnou vazbu
- Podněcujeme žáky k samostatnému a efektivnímu vyhledávání a třídění informací, které mohou v procesu učení využít (zajímavosti z masmédií)

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků tvořivý přístup k řešení problémů při plnění zadaných úkolů a využití vlastního úsudku, zkušeností a znalostí z oblasti informačních a komunikačních technologií
- Zvykáme žáky obhajovat svá rozhodnutí a použité způsoby řešení problému
- Směřujeme žáky k vyhledávání a zpracování informací potřebných k řešení problému
- Podporujeme vytrvalost při hledání řešení problému i vyrovnání se s možným neúspěchem

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Směřujeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účelnou komunikaci s okolním světem (výstižnému vyjádření vlastních myšlenek)
- Častým procvičováním rozvíjíme kultivovaný projev žáků v písemné podobě (vžitá pravidla pro psaní určitých textů či dokumentů, vytváření textů do portfolií, elektronické prezentace)

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Organizujeme práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat a přejímat dílčí odpovědnost za výsledky práce skupiny a respektovat názor jiné osoby
- Podněcujeme žáky pomáhat v případě potřeby svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc) nebo naopak o pomoc slušně požádat

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Učíme žáky chápat přínos webových portálů pro sebevzdělávání, získávání informací či zábavu, ale současně také nebezpečí a škodlivost některých z nich
- Seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů a hesla) tím způsobem, že je musí sami dodržovat (neužívat nelegální software, chránit si své heslo, nezveřejňovat zbytečně své osobní údaje, ...)
- Využitím výukového software zvyšujeme finanční gramotnost žáků

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Žáci jsou vedeni k bezpečnému používání PC a dalšího vybavení učebny
- Směřujeme žáky k využívání informačních a komunikačních technologií k hledání informací důležitých pro jejich další vzdělávání a profesní zaměření

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Práce s počítačem směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- V rámci výuky seznamujeme žáky se základy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s počítačem a dalšími ICT zařízeními

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zvyšováním finanční gramotnosti žáků podněcujeme schopnost uvažovat a jednat ekonomicky

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností
- Pracovní návyky a činnosti na PC rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je pak adekvátně samostatně používal

Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: - Rozumět základním pojmům informační činnosti - Ovládat základní obsluhu počítače a jeho periférií (tiskárna, digitální fotoaparát) - Dodržovat pravidla bezpečnosti práce s výpočetní technikou	Předpokládáme, že žák: - Rozlišuje pojmy hardware, software, uvede příklady - Pojmenuje části PC sestavy, popíše funkci jednotlivých komponentů a přídatných zařízení - Využívá základní funkce PC a jeho periférií - Respektuje zásady bezpečnosti práce s PC a prevenci zdravotních rizik při práci s PC	1. HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC - Základní počítačové a programové vybavení - Bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (funkce PC a jeho periférií)
- Ovládat základní práce se soubory - Orientovat se ve struktuře souborů a složek - Zvládat práci s okny, využívat možností nastavení	- Vysvětlí pojem operační systém - Orientuje se v operačním systému MS Windows - Zvládá práci s okny - Ovládá základní práci se soubory (vyhledá soubor, založí, pojmenuje soubor, uloží soubor do určeného místa) - Provádí základní nastavení plochy	2. Operační systém, počítačová síť - Operační systém - Soubor, složka, adresářová cesta, stromová struktura - Práce s okny - Osobní nastavení, vzhled pracovní plochy	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (seznámení s prostředím operačního systému MS Windows)

• Pracovat na základní uživatelské úrovni s textovým editorem • Využívat a ovládat vybrané výukové programy a aplikace • Dodržovat zásady bezpečnosti při práci na PC	• Píše text v textovém editoru, provádí jednoduché úpravy textu • Ovládá základní funkce v programu Malování, uloží obrázek • Užívá základních funkcí vybraných prohlížečů fotografií • Pracuje s vybranými výukovými programy • Dodržuje bezpečnou vzdálenost od monitoru	3. Aplikační software, textový procesor • Textový procesor WordPad a MS Word • Další aplikační programové vybavení (kreslení, psaní 10 prsty, prohlížeč fotografií apod.) • Výukové programy	• MV - Tvorba mediálního sdělení • Čj – procvičování učiva • M – procvičování učiva • Aj – procvičování učiva • Vv – kreslení, práce s barvami
• Zvládat základní způsoby elektronické komunikace • Být seznámen s aplikacemi umožňujícími chatování • Ovládat základní funkce mobilního telefonu	• Založí emailovou schránku a je obeznámen s jejími funkcemi • Používá komunikační programy pro chatování • Ovládá základní funkce mobilního telefonu, napíše krátkou textovou zprávu • Dodržuje pravidla bezpečné komunikace přes internet	4. Elektronická komunikace • E-mail, chatování • Mobilní telefon, SMS • Pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace přes internet) • OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů (bezpečnost a rizika elektronické komunikace) • MV - Tvorba mediálního sdělení
• Orientovat se v prostředí internetového prohlížeče • Vyhledávat informace dle zadaných kritérií	• Orientuje se v prostředí internetového prohlížeče, ovládá jeho základní funkce • Správně formuluje požadavek při vyhledávání na internetu	5. Internet - zdroj informací • Internetový prohlížeč • WWW, vyhledávání informací	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (prostředí internetových prohlížečů) • VPZ - Svět práce • MV - Kritické čtení a vnímání

			mediálního sdělení • PP – vyhledávání informací na internetu
--	--	--	--

Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM Ročník: 2.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: - Využívat standardní funkce počítače a jeho periférií - Respektovat pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupovat poučeně v případě jejich závady	Předpokládáme, že žák: - Ovládá standardní obsluhu počítače a jeho periférií (tiskárna, skener, digitální fotoaparát) - Popíše typy počítačových sítí a jejich částí - Provádí jednoduchou údržbu počítače - Dodržuje postupy při běžných problémech s HW a SW a zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou	1. HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC - PC síť a jejich prvky - Jednoduchá údržba počítače - Postupy při běžných problémech HW a SW	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (ovládání počítačových periférií, údržba PC)
- Ovládat základní práce se soubory - Orientovat se ve struktuře souborů a složek - Chránit data před jejich	- Provádí běžné operace se soubory a složkami (kopíruje, přesouvá, maže, ukládá) - Pohybuje se ve stromové struktuře souborů	2. Operační systém, počítačová síť - Práce se soubory a složkami – vyhledávání, kopírování, přesun, mazání - Uchovávání dat - Prostředky zabezpečení dat	

poškozením, ztrátou a zneužitím	- Ukládá data na pevný disk nebo na flash disk - Je seznámen se základními funkcemi antivirových programů	před zneužitím a ochrany dat před zničením	
- Prohloubit dovednosti při formátování textu - Pracovat na základní uživatelské úrovni s tabulkovým procesorem - Vytvořit jednoduchou prezentaci - Obsluhovat digitální fotoaparát (automat) a přenést snímky do počítače - Využívat a ovládat vybrané výukové programy a aplikace	- Při práci s textem používá pokročilejších funkcí, vloží do textu obrázek nebo WordArt - Ovládá základní funkce tabulkového procesoru - Sestaví jednoduchou prezentaci s textem a obrázky, využívá základní funkce PowerPointu - Vytvoří fotoaparátem snímek, propojí fotoaparát s PC a přenesení snímek do určeného úložiště - Pracuje s vybranými výukovými programy - Dodržuje bezpečnou vzdálenost od monitoru, nastaví si optimální výšku židle (s pomocí)	3. Aplikační software, textový procesor - Pokročilá práce s textem - Tabulkový procesor - Prezentace v PowerPointu - Práce s digitálním fotoaparátem - Výukové programy	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (ovládání digitálního fotoaparátu, funkce pc aplikací) VPZ – Sebe prezentace (tvorba prezentace o vlastní osobě) MV - Tvorba mediálního sdělení Čj – procvičování učiva M – procvičování učiva Aj – procvičování učiva Vv – kreslení, práce s barvami
Bezpečně ovládat práci s emailem, příp. využívat alternativní způsob komunikace elektronickou poštou	- Aktivně používá emailovou schránku, ovládá její nastavení - V případě potřeby využívá alternativní způsob komunikace elektronickou	4. Elektronická komunikace - Alternativní komunikace na PC - Telefonování přes internet - Sociální síť	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (elektronická alternativní komunikace) OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů (bezpečnost

• Být seznámen s aplikacemi umožňujícími telefonování přes internet • Být seznámen s prostředím sociálních sítí, znát pozitiva i negativa jejich užívání • Dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace, znát rizika	poštou • Neotvírá elektronickou poštu s podezřelým obsahem • Používá komunikační programy umožňující telefonování přes internet • Je obeznámen s principem sociálních sítí i jejich riziky; pokud jich využívá, dodržuje zásady bezpečné komunikace a chrání své osobní údaje před zneužitím • Je si vědom zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	• Pravidla bezpečné e-komunikace	osobních údajů) • MV - Tvorba mediálního sdělení
• Vyhledávat informace za použití různých internetových vyhledávačů • Kriticky přistupovat k informacím a mediálním sdělením • Dbát na ochranu osobních dat při práci na internetu	• Zvolí adekvátní vyhledavač dle konkrétního požadavku • Správně formuluje vyhledávací atributy a hesla • Při vyhledávání informací volí jednoduché a vhodné cesty • Porovná informace z více zdrojů, posoudí jejich kvalitu • Získané informace přenesou do textového nebo grafického editoru • Respektuje pravidla ochrany osobních dat, nezveřejňuje své osobní údaje	5. Internet - zdroj informací • Metody, nástroje a informační zdroje k vyhledávání informací • Práce s informacemi, kritické posouzení kvality informací • Ochrana osobních dat	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (systém vyhledávání informací) • VPZ - Svět práce (vyhledávání informací o možnostech prac. uplatnění) • MV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (posuzování kvality informací) • PP – vyhledávání informací na internetu

5.5. Vyučovací předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Občanská výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího okruhu Základy společenských věd.

Předmět je vyučován v obou ročnících. Časová dotace je 1 hodina týdně v každém ročníku. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do pěti tématických okruhů:

- Člověk ve společnosti
- Člověk jako občan
- Člověk a dějiny
- Člověk a právo
- Člověk a svět

Předmět je vyučován zejména ve třídě. Součástí výuky jsou rovněž besedy, sledování výukových filmů a exkurze týkající se dané problematiky.

Cílem občanské výchovy je vybavit žáky základními vědomostmi a dovednostmi o společenském chování v různých situacích, o podstatě fungování demokratické společnosti, o právech a povinnostech občanů (včetně práv menšin) – poskytnout základní orientaci v právních a morálních normách. Žák získá základní přehled o historických událostech na našem území od nejdávnějších dob až do současnosti – s možností srovnávání života v jednotlivých historických etapách. Základní orientaci získá také o zapojení České republiky do evropských i mezinárodních organizací.

Jak vyplývá z výše uvedených tématických okruhů, důraz v občanské výchově je kladen nejen na vzdělávací složku, ale také na složku výchovnou zaměřující se zejména na mezilidské vztahy.

Do vyučovacího předmětu Občanská výchova jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena
- **OSV – Sociální rozvoj** – Komunikace, Spolupráce
- **OSV – Morální rozvoj** – Řešení problémů
- **ŽP** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **MV** – Tvorba mediálního sdělení
- **VPZ** – Svět práce, Pracovní právní legislativa, Sebe prezentace

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Občanská výchova:

- vysvětlování, vypravování, dialog
- exkurze, návštěvy historických objektů, filmových představení
- procvičování pod dohledem učitele (vyplňovat pracovní listy, úkoly zadané učitelem v sešitě)
- projektové vyučování v rámci několika třídních projektů – využití jazykových a komunikačních dovedností
- zařazování prvků metod Kritického myšlení (myšlenková mapa, Brainstorming,)
- domácí úkoly - doplňování učiva vyhledáváním informací z daných zdrojů
- dramatizace a simulační hry – metody aktivního učení (např. u lékaře, na úřadu práce)

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Občanská výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Klademe v učivu přiměřené nároky – dobré zvládnutí základního učiva v takovém časovém prostoru, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- Zadáváme žákovi úkoly vycházející v co největší míře z praktického života
- Snažíme se, aby učení bylo vedeno zábavnou formou a smysluplně
- Poskytujeme dostatek informačních zdrojů (práce s knihou, výukovými programy, internetem)

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Učíme žáky vnímat problémové situace ve škole i mimo ni (např. rozhodnout, která činnost je v souladu se školním řádem a která nikoliv)
- Vytvářením a rozvíjením mezipředmětových vztahů podněcujeme žáky k hledání souvislostí a totožných postupů (český jazyk – sestavování krátkého inzerátu, který obsahuje informace o zaměstnání)
- Využíváme různých modelových situací a dramatizací k upevňování získaných znalostí a dovedností (např. návštěva zdravotnického zařízení, pošty apod.)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dbáme na dodržování pravidel slušnosti při vzájemné komunikaci (učit se naslouchat, neskákat druhému do řeči, zdvořile se oslovovat)

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Návštěvami divadelních, filmových představení, účastí na výstavách,... seznamujeme žáky s jiným než školním prostředím a rozvíjíme u nich potřebné sociální dovednosti vhodné pro dané situace
- Na základě četby, reálných i modelových situací si osvojují žáci pravidla chování ve škole i společnosti a respektují je
- Umožňujeme žákům vyjadřovat své názory, náměty pro další práci apod., zároveň je motivujeme k naslouchání názoru jiných

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Účastí na kulturních a společenských akcích zapojujeme žáky do kulturního dění a společenského života školy a okolního světa
- Společně dbáme na slušnou mluvu a chování na veřejnosti i ve škole

- Žáci se podílejí na vytváření pravidel chování ve třídě
- Formou návštěv a nácvikem praktických činností seznamujeme žáky s fungováním důležitých úřadů a institucí
- Jdeme žákům příkladem v dodržování zdravého životního stylu

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pomocí četby, rozhovorů, filmů, besed, exkurzí seznamujeme žáky s různými profesemi
- Prostřednictvím informací o fungování adekvátních úřadů vytváříme základní přehled žáka o pracovním trhu, možnostech uplatnění a úředních úkonech souvisejících se získáváním zaměstnání

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Občanská výchova směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Plněním environmentálního plánu školy, naplňováním zásad Zdravé školy a zapojováním se do soutěží ve sběru druhotných surovin se žáci podílejí na recyklaci druhotných surovin
- Prohlubováním poznatků z oblasti mezinárodních vztahů a zapojení ČR do mezinárodních organizací získávají žáci základní náhled do problematiky globálních problémů lidstva

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití	Předpokládáme, že žák: - S pomocí otázek a simulačních situací formuluje nejdůležitější pravidla přátelského chování a mezilidské komunikace - Na příkladech rozliší aktivní (asertivní, agresivní) a pasivní chování člověka; asertivní chování označí za správné a vysvětlí proč; dané pojmy však nemusí mít v aktivním používání - Formou exkurzí, výletů a návštěv kulturních akcí se seznamuje s kulturním dědictvím v regionu	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI - Mezilidské vztahy - Kulturní dědictví a tradice v regionu	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích) ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (kulturní památky)
Uplatňovat vhodné způsoby společenského chování	- Dodržuje základní pravidla společenského styku - Při simulačních hrách a formou odpovědí na otázky prokáže znalosti a praktické dovednosti z oblasti společenského chování: zdravení, představování, návštěva, chování na společenských akcích, stolování v restauraci, společenské chování v běžných situacích všedního dne	- Vystupování a chování na veřejnosti a ve společnosti - Rovnoprávné postavení mužů a žen	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce (rozvoj sociálních dovedností při simulačních hrách)

Rozlišit nepřiměřené chování a porušování společenských norem	- Formou dramatizací rozliší adekvátnost chování účastníků dané situace - Uvede podobné příklady porušování společenských norem - S pomocí zobecní a formuluje pojem společenské normy	Společenské normy chování	Čj – neverbální prostředky komunikace
Být tolerantní k odlišnostem a zájmům minoritních skupin ve společnosti	- Uvede příklady minoritních skupin obyvatelstva ze svého okolí a popíše jejich nápadné odlišnosti (vzhledové i v chování) od majoritní společnosti - K příkladům přiřadí pojmy šikana, rasismus - Svémi slovy objasní pojem tolerance (včetně náboženské)	- Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin (menšiny v ČR) - Svoboda osobnosti, svoboda druhých (Listina základních práv a svobod)	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (vztahy k druhým lidem)
Orientovat se ve školském systému, chápat pojmy kvalifikace a rekvalifikace	- Orientuje se v systému vzdělání v ČR - Uvědomuje si povinnosti žáka, respektuje školní řád ve škole - Pomocí konkrétních příkladů dospěje k objasnění pojmu celoživotního vzdělávání - Vlastními slovy popíše vybraná zaměstnání z hlediska pracovní náplně - Rozdělí vybrané profese do skupin – na práci tělesnou a	ČLOVĚK JAKO OBČAN - Právo na vzdělání a význam celoživotního vzdělávání - Trh práce – pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace, nezaměstnanost	VPZ - Svět práce (získávání informací při hledání zaměstnání) VPZ - Pracovně právní legislativa (služby v oblasti hledání zaměstnání – úřady práce, rekvalifikace)

	duševní • Uvede zaměstnání svých rodičů • Objasní pojem nezaměstnanost, uvede hlavní úkoly úřadu práce • Vysvětlí pojmy kvalifikace a rekvalifikace		
• Zvládat běžnou komunikaci s úřady – v případě potřeby umět požádat o radu a pomoc	• Aktivně používá základních forem společenského styku • Předvede komunikaci (s názorem) na dané téma • Dle vzoru vyplní jednoduché tiskopisy, napíše strukturovaný životopis (dotazník, ...)	• Komunikace s úřady	• MV – Tvorba mediálního sdělení (procvičované druhy písemné komunikace) • OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (dialog a jeho pravidla) • VPZ - Sebe prezentace (komunikace s úřady) • Poč – elektronická komunikace
• Orientovat se v působnosti orgánů a institucí sociální a zdravotní péče	• Uvede, kteří lidé potřebují sociální pomoc od státu • Uvede příklady sociálních dávek • Podle vzoru napíše žádost pro osobu těžce zdravotně postiženou o příspěvek na nutné výdaje (např. rehabilitační, kompenzační pomůcky, úpravu bytu, ...) • Vysvětlí pojem veřejné zdravotní pojištění • Na konkrétních příkladech vysvětlí pojem nemocenské pojištění a jeho peněžitě dávky	• Sociální a zdravotní péče – systém lékařské péče, sociální péče o občana – soc. dávky, důchodové zabezpečení	• VPZ - Sebe prezentace (komunikace s úřady) • Poč – elektronická komunikace

	• Vysvětlí pojem důchodové pojištění • Objasní pojmy plný a částečný invalidní důchod • Objasní rozdíl mezi nemocí a invaliditou • Orientuje se v systému lékařské péče u nás – uvede příklady specialistů, na které by se obrátil v případě zdravotních potíží		
• Využívat v krizových situacích služeb pomáhajících institucí	• Seznamuje se s nejdůležitějšími body Úmluvy o právech dítěte • Z vybraných situací vybere situace krizové a uvede, s kým by danou situaci řešil (možnost výběru) • Vyjmenuje hlavní pomáhající instituce u nás (Linka bezpečí, Bílý kruh bezpečí, Krizové centrum pro týrané a zneužívané děti Rosa, ...), uvede způsob spojení s nimi • Podle vzoru předvede telefonickou komunikaci při zvolené krizové situaci s odpovídající institucí	• Pomáhající organizace	• OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů (dovednosti pro řešení problémových situací) • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (telefonická komunikace)
• Uvést charakteristické znaky nejstarších civilizací	• Uvede archeologické vykopávky jako způsob získávání informací z dávné	ČLOVĚK A DĚJINY • Nejstarší civilizace (nejvýznamnější kmeny na území dnešní ČR – Keltové –	• ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (kulturní památky)

	minulosti • Uvede Kelty a Slované jako nejvýznamnější kmeny žijící na území dnešní ČR	Bójové – název Bohemia, Slované)	
• Vyjmenovat jednotlivá historická období našeho státu	• Uvede Velkomoravskou říši jako první státní útvar na našem území • Uvede význam Cyrila a Metoděje • Seznamuje se s obdobím vlády Přemyslovců, uvede některé panovníky a historické památky dochované do dnešní doby • Seznamuje se s obdobím vlády Karla IV. jako slavným obdobím české země, uvede historické památky dochované z tohoto období • Seznamuje se s osobností Mistra Jana Husa a obdobím husitských válek • Seznamuje se s nejvýznamnějšími událostmi za panování Habsburků • Seznamuje se s okolnostmi rozpadu Rakouska – Uherska a vznikem Československa	• Historický přehled – vznik státu, státoprávní uspořádání, vlády • Území českého státu v proměnách času	• ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (kulturní památky)

Vyučovací předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA Ročník: 2.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Vyjmenovat státní symboly naší vlasti	Předpokládáme, že žák: - Vyjmenuje státní symboly, uvede, kde se s nimi může setkat - Správě vykreslí českou vlajku - Pozná podle poslechu státní hymnu	CLOVĚK A PRÁVO Státní znaky a symboly	Hv – poslech státní hymny
Pojmenovat státoprávní uspořádání ČR, zákonodárné orgány a instituce státní správy	- Výběrem z možností charakterizuje ČR jako jednotný demokratický stát a republiku - Seznamuje se s náplní práce Parlamentu ČR, prezidenta a vlády - Vysvětlí, kdo ve státě vykonává soudní moc - Vysvětlí svými slovy funkci obecních a okresních úřadů, finančních úřadů, úřadů práce a živnostenských úřadů	Státoprávní uspořádání, ústava, zastupitelské orgány	
Vysvětlit práva a povinnosti občanů	- Svými slovy objasní význam práva - Označí Českou republiku jako právní stát - Vyjmenuje právní předpisy, jako nejdůležitější označí	- Zákony, lidská práva, práva a povinnosti občana - Právní vztahy a z nich vyplývající závazky	Čj – užívání adekvátní terminologie

	zákony • Seznamuje se se základními lidskými právy a svobodami obsaženými v Listině základních práv a svobod; k vysvětlovaným oblastem uvádí podobné příklady • Seznámí se s nejdůležitějšími právy obsaženými v Úmluvě o právech dítěte • Chápe povinnosti jako skutečnost, kterou občanům předepisují zákony • Rozlišuje pojmy fyzická x právnická osoba, sám uvádí správné příklady		
• Rozeznat ohrožení sociálně patologickými jevy	• Rozliší porušování morálních a právních norem • Na příkladech rozliší přestupek x trestný čin • Označí činnosti, jež patří mezi sociálně-patologické jevy • Popíše možné důsledky sociálně patologických jevů • Uvede příklady vhodných volnočasových aktivit mládeže jako prevenci sociálně patologických jevů • Uvede příklady trestné činnosti mládeže, seznamuje se s trestní odpovědností mladistvých	• Protiprávní jednání, trestná činnost mládeže	• OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro zvládání stresových situací)

Uvést vztah ČR k některým mezinárodním organizacím	Seznamuje se s hlavní náplní činností mezinárodních organizací, jejichž členem je Česká republika (EU - Evropská unie, EHS – Evropské hospodářské společenství, OSN – Organizace spojených národů, UNESCO – organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu, UNICEF – Dětský fond OSN, WHO – Světová zdravotnická organizace, NATO – Severoatlantická aliance	ČLOVĚK A SVĚT - EU a ČR - Mezinárodní vztahy a spolupráce	ZPV – orientace na mapě světa a Evropy
Popsat nebezpečí a hrozby terorismu	- Osvojuje si informace týkající se globálních problémů lidstva (civilizační choroby, drogy, války, terorismus) - Uvede aktuální příklad terorismu	Terorismus a jeho hrozba	ZPV – orientace na mapě světa a Evropy
Charakterizovat rozdíly jednotlivých historických etap novověku	- Seznamuje se s okolnostmi únorových událostí a vznikem totalitního režimu v Československu - Seznamuje se s obdobím totalitního režimu v ČSSR a revolučním rokem 1968 - Seznamuje se s listopadovými událostmi roku 1989 a vznikem demokratické společnosti a osobností Václava Havla	Novověk a nejnovější dějiny	

• Popsat rozdíly života v demokratických a nedemokratických společnostech	• Na příkladech (film, vypravování s tematikou období totality) rozliší demokratický a nedemokratický způsob života daného období	• Novověk a nejnovější dějiny – demokratický x totalitní režim	• Čj – vyjadřovací schopnosti
---	---	--	---

5.6. Vyučovací předmět: ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Základy přírodních věd je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího okruhu Základy přírodních věd.

Předmět je vyučován v obou ročnících. Časová dotace je 1 hodina v každém ročníku. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do 5 tematických okruhů:

- Základy přírodopisu
- Základy ekologie
- Základy fyziky
- Základy chemie
- Základy zeměpisu

Výuka probíhá většinou ve třídě, v počítačové učebně - využíváme výukových programů a internetu jako zdroje aktuálních informací. Někdy také ve školní dílně, kuchyňce nebo jiných prostorách vhodných k provádění jednoduchých pokusů pro demonstraci probíraných jevů. Poznatky z praktické topografie aplikujeme v okolní přírodě, kde zároveň procvičujeme i orientaci v terénu. Do výuky jsou zařazovány i exkurze, spolupráce se SEV Ostrůvek ve Velkém Meziříčí.

Cílem předmětu je rozvíjet znalosti a dovednosti získané v základním vzdělání v oblasti přírodních věd s důrazem na jejich praktické využití: hlubší pochopení procesů a zákonitostí přírody, rozvíjení technického myšlení a schopností řešit technické problémy, orientace v problematice ekologie, prohlubování znalostí o realitách České republiky, státech Evropy a vybraných státech ostatních světadílů, využití chemických látek a jevů v běžném životě.

Do vyučovacího předmětu Základy přírodních věd jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Rozvoj poznávacích schopností
- **OSV – Sociální rozvoj** – Spolupráce, Komunikace
- **MV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- **ŽP** – Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Základy přírodních věd:

- vysvětlování
- demonstrace probíraných jevů, demonstrační pokusy pod dohledem učitele
- samostatná práce žáků
- exkurze, vycházky (zkoumání přírodních jevů z hlediska ekologie, základy topografie, orientace v terénu)
- manipulace s názornými pomůckami
- procvičování pod dohledem učitele
- projektové vyučování
- zařazování prvků metod Kritického myšlení (myšlenková mapa, Brainstorming)
- domácí úkoly - samostatné doplňování učiva vyhledáváním informací z daných zdrojů

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Základy přírodních věd směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Základy přírodních věd jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Klademe v učivu přiměřené nároky – dobré zvládnutí základního učiva v takovém časovém prostoru, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- Častým zařazováním jednoduchých pokusů konkretizujeme žákům probírané učivo
- Používáním různých přehledů, grafických znázornění konkretizujeme abstraktní učivo a zjednodušujeme žákům jeho pochopení (např. orientace ve světových stranách, ...)
- K probíranému tématu vytváříme pracovní listy, do kterých žáci zaznamenávají získané informace
- O propojení podávaných informací se skutečným životem se snažíme v rámci školních a třídních projektů
- Dáváme žákům příležitost využít svých zkušeností při výuce (např. prostřednictvím myšlenkových map)

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Základy přírodních věd jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu (např. dokazování určitého jevu demonstračním pokusem – aplikace získaných poznatků v praxi)
- Užitím názorných pomůcek a konkretizací umožňujeme žákům postupné pochopení problému, který je dán novou učební látkou
- Provádíme s žáky rozbor úkolu – tvoříme plán k jeho řešení, společně volíme správný postup k vyřešení problému (postupy při demonstračních pokusech)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Základy přírodních věd jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dbáme na dodržování pravidel slušnosti při vzájemné komunikaci (učit se naslouchat, neskákat druhému do řeči, zdvořile se oslovovat)
- Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro získávání informací
- Zdůvodňováním postupů při pokusech a demonstracích rozvíjíme a upevňujeme užívání odborné terminologie včetně symboliky
- Umožňujeme žákům hovořit o poznatcích souvislostech a zkušenostech z jejich života (např. používání chemických látek v běžném životě, popis regionálních problémů životního prostředí, využívání jednoduchých strojů v běžném životě, ...)

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Základy přírodních věd jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Umožňujeme žákům vyjadřovat své názory, náměty pro další práci apod., zároveň je motivujeme k naslouchání názoru jiných
- Při práci ve skupinách motivujeme žáky, aby byli ochotni dle svých možností ostatním nabídnout pomoc nebo sami dokázali o pomoc požádat

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Základy přírodních věd jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Společně dbáme na slušnou mluvu a chování na veřejnosti i ve škole
- Zařazováním témat a úloh s ekologickou tematikou formujeme postoje žáků k životnímu prostředí

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Základy přírodních věd jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním jednoduchých demonstračních pokusů dosahují žáci určitého stupně zručnosti dle svých individuálních schopností
- Vyžadujeme udržování pořádku na pracovních místech a dodržování bezpečnosti při pohybu v přírodě
- Vyžadujeme zodpovědnost při plnění zadaných úkolů – dokončení práce, kvalita dle individuálních schopností jednotlivých žáků
- Účastí žáků na zlepšování školního prostředí (okolí školy – např. péče o školní pozemek) napomáháme utváření jejich pozitivního vztahu k práci

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Základy přírodních věd směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Základy přírodních věd jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Plněním environmentálního plánu školy, naplňováním zásad Zdravé školy a zapojováním se do soutěží ve sběru druhotných surovin se žáci podílejí na recyklaci druhotných surovin
- Prohlubováním poznatků z oblasti přírodních věd (zejména přírodopisu, ekologie, chemie) si žáci utvářejí nové postoje k nadužívání výrobků chemického průmyslu (hnojiva, léčiva, plasty, úklidové prostředky, ...)

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Základy přírodních věd jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Základní pracovní úkony rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je pak adekvátně samostatně používal
- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích	Předpokládáme, že žák: - Vysvětlí pojem „příroda, přírodniny a přírodní děje“ - Vyjmenuje základní podmínky života na Zemi - Popíše základní projevy života rostlin, živočichů a člověka - Uvede příklady živé a neživé přírody - Vyjmenuje společné znaky živých přírodnin - Seznamuje se s pojmy nerosty, horniny a půdy - Rozdělí živočichy na jednobuněčné, bezobratlé a obratlovce a uvede jejich příklady	ZÁKLADY PŘÍRODOPISU - Příroda a přírodní děje - Vznik života – základní projevy života, organismy a jejich třídění - Neživá příroda – horniny, nerosty, půdy, praktický význam	ŽP – Základní podmínky života – živé a neživé přírodniny ŽP – Základní podmínky života – půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, ochrana biologických druhů), voda (ochrana její čistoty), ovzduší (význam pro život na Zemi)
Popsat základní stavbu těla rostlin	- Popíše stavbu rostlinného těla - S pomocí otázek vysvětlí základní funkce kořene, stonku, listů, květů a plodů	Biologie rostlin – stavba těla	ŽP – Vztah člověka k prostředí – rostliny v okolí školy
Znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	- Charakterizuje základní rozdíl mezi dřevinami a bylinami - Pojmenuje vybrané rostliny ze svého okolí a určí je podle některých částí (list, květ, plod)	- Biologie rostlin – chráněné rostlinné druhy, jedovaté a léčivé rostliny - Biologie živočichů – domácí a volně žijící zvířata, kriticky	ŽP – Ekosystémy – vesnice, les (rostliny, které se zde nacházejí či pěstují) ŽP – Základní podmínky života – projevy chování u

	• Poznává a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny • Vyjmenuje ovocné stromy a keře, které pěstujeme u nás • Na obrázku určí druhy dováženého ovoce • Vyjmenuje některé pokojové rostliny • Uvede příklady jedovatých rostlin a léčivých bylin • Popíše rozdíl mezi domácími a volně žijícími zvířaty, uvede příklady • Popíše projevy chování domácích zvířat a zvířat žijících volně v přírodě • Všimá si různého způsobu hnízdění u ptáků (např. ve větvích stromů, ve stromových dutinách, v křoví, na zemi, na hromádách rákosí, na budovách) • Pečuje o ptactvo v zimě • Vysvětlí rozdíl mezi ptáky stálými a stěhovavými • Uvede příklady pro člověka škodlivých savců (hraboši, myši, potkani) • Z vlastní zkušenosti popíše chov některého domácího zvířete a jeho životní potřeby	ohrožené druhy	zvířat (vrozené, získané apod.) • ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí (Den Země)
--	--	----------------	---

	• Seznámí se s první pomocí při kousnutí domácím zvířetem (pes) • S pomocí encyklopedie uvede ohrožené druhy zvířat		
• Prokázat znalost významu rostlin a živočichů	• Vysvětlí význam lesa pro životní prostředí člověka • Na příkladech uvede, co příroda člověku poskytuje z hlediska potravy, surovin, paliv, léčiv • Vysvětlí základní význam vody a vzduchu pro život člověka (živé organismy) • S názorem vysvětlí význam živočichů ve volné přírodě (např. užitečnost dravců), pro člověka (např. hospodářský, jako předmět zájmu – myslivost)	• Význam rostlin a jejich ochrana • Živočišná společenstva, ochrana živočichů	• ŽP – Základní podmínky života na Zemi – přírodní zdroje (význam a způsob získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
• Vysvětlit význam hospodářsky důležitých rostlin a zvířat	• Vyjmenuje hospodářsky významné rostliny (pícniny, obilniny, zelenina, okopaniny, olejnin, luskoviny) • Vyjmenuje hospodářsky důležitá zvířata a uvede jejich užitek	• Hospodářsky významné rostliny a zvířata	• ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a chov hospodářských zvířat • ŽP – Vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost života na Zemi
• Dodržovat zásady bezpečného chování v přírodě	• Respektuje pokyny vyučujícího ohledně bezpečného pobytu v přírodě • Demonstruje zásady první pomoci při možných zraněních v přírodě	• Zásady bezpečného chování v přírodě	• VkZ – Ochrana člověka za mimořádných situací (první pomoc)

Vysvětlit podstatu potravních řetězců	- Popíše rozdíl mezi „býložravcem, masožravcem a všežravcem“ - Seznámí se s podstatou jednoduchých potravních řetězců např.: potravně kořistnický (ekosystém louka) – tráva – hraboš- poštolka, (ekosystém rybník) – řasy – ryby – dravé ryby – člověk, rozkladný – bakterie se podílí na rozkladu odumřelé hmoty, cizopasnický - parazité	ZÁKLADY EKOLOGIE Potravní řetězce	ŽP – Ekosystémy – potravní řetězce
Rozlišovat základní rozdíly mezi ekosystémy a popsat ekosystémy vytvořené člověkem	- Rozlišuje základní typy ekosystémů (les, potok, rybník, louka, pole) - Vyjmenuje ekosystémy vytvořené člověkem, uvede jejich význam	Společenstva – přirozené a umělé, druhy ekosystémů, rovnováha v ekosystémech	ŽP – Ekosystémy – základní typy ekosystémů, druhová rozmanitost
Uvést zástupce v nejbližším ekosystému a vztahy mezi nimi	- Blíže charakterizuje ekosystém les, louka, rybník - Některé druhy rostlin a živočichů zařadí do správného prostředí	Vybrané ekosystémy v okolí školy	ŽP – Ekosystémy – základní typy ekosystémů, druhová rozmanitost
Rozlišit výchozí látky jednoduchých chemických reakcí	Seznamuje se s nejběžnějšími chemickými prvky, s individuální pomocí (tabulka s příklady prvků) k nim přiřadí	ZÁKLADY CHEMIE Nejjednodušší chemické reakce základních prvků	ŽP – Základní podmínky života (složení vzduchu)

	správné značky • Označí vodu a oxid uhličitý jako chemické sloučeniny, přiřadí k nim správné vzorce a uvede jejich výchozí prvky (tabulka s uvedenými příklady chemických prvků) • Roztřídí vybrané chemické prvky na kovy a nekovy a uvede příklady jejich využití		
• Vyjmenovat produkty průmyslového zpracování ropy	• Uvede největší světová naleziště ropy a zemního plynu • Uvede příklady využití průmyslově zpracované ropy • Popíše vlastními slovy bezpečnostní opatření při přepravě ropy, manipulaci s produkty ropy	• Průmyslové zpracování ropy	• ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ekologické havárie a jejich důsledky)
• Popsat využitelnost anorganických sloučenin – oxidů, hydroxidů, kyselin a solí	• S názorem uvede nejznámější příklady použití oxidů, hydroxidů, kyselin a solí • Vlastními slovy a s pomocí schématu objasní pojmy – skleníkový efekt, kyselý déšť	• Základní anorganické sloučeniny	• OSV – Sociální rozvoj - Spolupráce (sociální dovednosti při demonstracích vlastností chloridu sodného) • ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (kyselý déšť, skleníkový efekt)
• Využívat chemické látky v praxi s ohledem na životní prostředí a zdraví člověka	• Uvede příklady výrobků chemického průmyslu v České republice • Zhodnotí význam průmyslových hnojiv z hlediska užití, ochrany životního prostředí a zdraví	• Využití chemie v praxi v souvislosti se zaměřením	• PP – využití plastů v potravinářském průmyslu • PP – využití saponátů při práci ve školní kuchyni • Rv, VkJ – léčiva • ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

	člověka • Uvede příklady použití plastů a způsob jejich likvidace • Objasní vlastními slovy význam léčiv pro zdraví člověka, nebezpečí návykových látek z okruhu léčiv		(vliv chemického průmyslu na životní prostředí) • ŽP – Ekosystémy (lidské aktivity ovlivňující složení zemědělské půdy – průmyslová hnojiva, postřiky)
• Znat pravidla bezpečného zacházení s chemickými výrobky	• Respektuje pravidla bezpečného zacházení s chemickými látkami v běžném životě • Popíše postup první pomoci při popálení nebo poleptání • Výše uvedený postup názorně demonstruje	• Bezpečnost zacházení s chemickými látkami a výrobky	• VkZ – Ochrana člověka za mimořádných událostí (první pomoc)

Vyučovací předmět: ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD
Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Používat kartografickou a topografickou terminologii	Předpokládáme, že žák: • Rozliší mapy obecně zeměpisné, politické, turistické, automapy • Určí na mapě hlavní světové strany • Na obecně zeměpisných mapách pozná znázornění	ZÁKLADY ZEMĚPISU • Kartografie a topografie • Přírodní obraz Země	• Čj – používání zeměpisné terminologie • M – měřítko (výpočty vzdáleností na mapě) • MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (orientace v rejstříku atlasu, vysvětlivkách mapy)

	hranic států, hlavních měst, komunikačních sítí, řek, vrcholů hor • Objasní barevné znázornění členitosti povrchu na obecně zeměpisných mapách • Vysvětlí vlastními slovy pojem měřítko mapy jako zmenšeného schematického zobrazení skutečnosti • S pomocí vysvětlivek identifikuje turistické značky na turistických mapách • Najde na turistické mapě vhodné místo pro školní výlet na základě zvolených kritérií		
• Objasnit důsledky pohybů Země	• Popíše tvar Země a její vztah vzhledem k Slunci • Vysvětlí střídání ročních období jako pohyb Země kolem Slunce • Vysvětlí střídání dne a noci jako důsledek otáčení Země kolem své osy	• Sluneční soustava, vesmír, Slunce, Země	• Čj – správné užívání odborné terminologie
• Orientovat se na mapě světa a vyhledat světadíly a oceány	• Vyhledá na mapě světa (globusu) polohu jednotlivých světadílů a oceánů • Porovná rozlohu jednotlivých světadílů • Uvede příklady států jednotlivých světadílů	• Světadíly a oceány, státy světa	• MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vyhledávání v mapě) • M – třídění dat

• Ukázat na mapě státy EU a uvést postavení ČR v Evropě	• Vyhledá na mapě světa (globusu) světadíl Evropa • Vyhledá na mapě Evropy Českou republiku a ostatní státy Evropské unie • Určí zeměpisnou polohu České republiky vzhledem k světadílu Evropa, vyjmenuje okolní státy, vyhledá nejdelší, nejkratší hranice • Popíše s pomocí obecně zeměpisných map reliéf České republiky, vyhledá významnější hory a pohoří, řeky, nížiny • Porovná rozlohu vybraných evropských států (dle mapy)	• Česká republika • Státy EU	• MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vyhledávání v mapě) • M – srovnávání dat • Ov – členství ČR v mezinárodních organizacích (EU) • ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (kulturní památky a ochrana přírody v zemích EU)
• Vědět o významu vlivu podnebí na rozvoj a udržení života na Zemi	• Demonstruje na globusu rozdělení teplotních pásů • Charakterizuje jednotlivá teplotní pásma, uvede příklady zemí v těchto pásích • Zařadí Českou republiku do odpovídajícího teplotního pásma • Prokáže souvislost výše uvedeného jevu s rozložením světové populace • Uvede příklady živelních pohrom, vybavuje si pokyny pro chování obyvatelstva při živelních pohromách	• Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů • Přírodní obraz Země • Živelní pohromy	• ŽP – Vztah člověka k prostředí (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) • VkZ – Ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy

	• Uvede příklady zmírnění následků živelních pohrom		
• Vysvětlit zásady chování v chráněné oblasti	• Popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a jejich důsledky (např. znečišťování půdy, snižování lesního porostu, meliorace, kyselé deště, klimatické změny) • Charakterizuje kladný vliv člověka na životní prostředí • Vyjmenuje naše nejznámější chráněné krajinné oblasti (s pomocí mapy) • Vyjmenuje některé druhy rostlin a živočichů, kteří jsou zákonem chráněni • Pozná záporný vliv člověka na životní prostředí • Uvede základní zásady chování člověka v chráněné krajinné oblasti	ZÁKLADY EKOLOGIE • Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (dialog a jeho pravidla)
• Dodržovat pravidla pro třídění odpadů	• Podílí se na třídění odpadů ve škole i v místě bydliště, zapojuje se do soutěží ve sběru druhotných surovin • Uvede příklady ekologických havárií	• Hospodaření s odpady, ekologické havárie	• ŽP – Vztah člověka k prostředí (třídění odpadů, zapojení školy do soutěží ve sběru druhotných surovin) • VkZ – Ochrana člověka za mimořádných událostí – ekologické havárie

• Určit společné a rozdílné vlastnosti látek	• Rozezná skupenství látek, uvede příklady • Na příkladech vysvětlí změny skupenství látek	ZÁKLADY FYZIKY • Druhy látek a jejich základní fyzikální vlastnosti	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj poznávacích schopností (rozdílení smyslového vnímání)
• Změřit některé fyzikální veličiny vybraných látek a těles	• Provádí měření fyzikálních veličin – hmotnosti, délky, objemu, času • Pozná, kdy je těleso v klidu • Pozoruje vzájemné pohyby těles a rozliší, které těleso se pohybuje • Vyjmenuje příklady tření z běžného života • Rozliší, zda se těleso pohybuje vlivem působení síly nebo setrvačnosti • Uvede příklady setrvačnosti z běžného života • S pomocí otázek vysvětlí pojem gravitační pole Země a určí směr pohybu těles při působení gravitace • Popíše výsledky pokusu o přímou úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	• Tělesa – pohyb a síla, měřené veličiny	• M – převody jednotek, měření fyzikálních veličin • Tv – pohybové aktivity v hodinách (běh, hod, skok)
• Využívat poznatky o jednoduchých strojích v praxi	• Pojmenuje jednoduché stroje, uvede příklady jejich využití v praxi, dle názoru s nimi manipuluje	• Jednoduché stroje – využití v praxi	• Rp, A – využití různých druhů pák v praxi (kleště, zahradnické nůžky, ...)

• Uvést rozdíly jednotlivých druhů energií a jejich využitelnosti	• Popíše hlavní projevy tepelné, světelné a elektrické energie • Popíše přeměny různých forem energie, uvede příklady z běžného života • Vysvětlí přenos a využití elektrické energie • Vyjmenuje tepelné spotřebiče a popíše funkci termostatu • Vyjmenuje typy elektráren (klasické, alternativní), uvede příklady elektráren z ČR • Vysvětlí, kdy je těleso zdrojem světla, uvede příklady • Prakticky vyzkouší vzájemné působení barev a jejich odrazu • Popíše způsob šíření světla a vliv zdroje světla na kvalitu stínu • Vysvětlí pojmy magnetická síla, póly magnetu a jejich vzájemné vztahy • Vyjmenuje materiály, které jsou magnetem přitahovány (prakticky vyzkouší) • Vyrobí magnet zmagnetováním • Popíše funkci kompasu a prakticky jej vyzkouší • Vyjmenuje užití elektromagnetu v běžném životě	• Energie – druhy a využitelnost • Elektromagnetické a světelné děje	• ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (elektrárny v ČR)
---	--	---	--

• Znat důsledky působení nadměrného hluku	• Popíše vznik a zdroje zvuku • Chápe jev odraz zvuku a jeho využití (z praktických ukázek) • Uvede příklady negativního působení hluku na přírodu a člověka	• Zvukové děje – vlastnosti zvuku, škodlivost hluku	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj poznávacích schopností (rozvíjení smyslového vnímání) • EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (příklady lidských aktivit s nadměrným působením hluku a řešení)
---	--	---	--

5.7. Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Výtvarná výchova je vyučována v obou ročnících jako samostatný předmět. Časová dotace je 2 hodiny, z toho 1 hodina je čerpána z disponibilní časové dotace.

Prostředí výuky je podřízeno jednotlivým výtvarným aktivitám. Nejčastěji probíhá ve třídě, dále pak v počítačové učebně (možnost využití různých výukových programů – malování na PC, úprava fotografií, práce s textovým editorem, internet), občas i mimo školu (malování nebo výtvarné experimentování v okolí školy, výstavy, výtvarné soutěže a další akce související s učivem předmětu).

Cílem předmětu je vytvářet u žáků základní pracovní návyky, seznamovat je s různými výtvarnými nástroji, technikami a materiály a následně je správně používat. Dále pak u žáků rozvíjet představivost, fantazii a osobité výtvarné vyjádření určitého prožitku nebo představy.

Také je třeba žáky podněcovat k orientování se v různých oblastech výtvarné kultury a pěstovat u nich estetické cítění a vkus.

Do vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena
- **OSV** – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy; Komunikace; Spolupráce
- **ŽP** – Ekosystémy; Základní podmínky života
- **MV** – Tvorba mediálního sdělení

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Výtvarná výchova:

- vyprávění
- pozorování
- vysvětlování, demonstrace
- rozhovor
- krátkodobé a dlouhodobé projekty (třídní, školní)
- individuální práce či práce ve dvojici, skupině
- samostatná práce (návrh, inspirace..)
- výtvarně dramatické a komunikační hry
- využití různých způsobů k podněcování vnímání žáků (poslech hudby, příběhu, ukázky výtvarných děl, fotografií...)
- exkurze, soutěže, návštěva výstav, památek...
- prezentace výtvarných prací žáků

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výtvarná výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Předkládáme žákům zajímavé náměty pro tvůrčí činnost a zohledňujeme při tom individuální možnosti a věk
- Umožňujeme žákům pracovat různými výtvarnými technikami, nástroji a materiály (postupujeme od těch nejjednodušších, např. experimentování s barvou, k těm složitějším, např. linoryt)
- Podněcujeme u žáků kreativitu, fantazii a osobitost jejich výtvarného vyjadřování (nekopírovat přesně předlohu, ostatní spolužáky...)
- Směřujeme žáky k sebehodnocení vlastní práce (jestli výsledek odpovídá záměru)
- Pozorováním rozličných objektů u žáků rozvíjíme vnímání a rozlišování barev, tvarů, odlišností povrchů...
- Seznamujeme je s různými oblastmi výtvarného umění

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme žáky k využívání přiměřené pomoci ze strany učitele i spolužáků (pokud si neví rady, jak dál postupovat,... nemůže si sám nachystat pomůcky...)
- Směřujeme žáky k vyhledávání informací, obrázků k určitým námětům z různých zdrojů (encyklopedie, internet...), k samostatné přípravě příslušného výtvarného materiálu (noviny, karton, přírodniny, textilie...)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Aktivizujeme žáky k popisu, obhajobě svých výtvorů v různé fázi tvůrčí činnosti, ke zhodnocení výsledku (jestli odpovídá záměru)
- Vhodným způsobem (podle možností žáka) podněcujeme k vyjádření pocitů, prožitku ze své výtvarné činnosti
- Podporujeme u žáků zájem o vnímání děl svých spolužáků (zhodnocení pocitů, zájem o detaily...)
- Zajímáme se o názory žáků na různá výtvarná díla, hovoříme o nich, o jejich pocitech (ukázky v knize, výstava, výtvarné pojetí scény divadelního představení...)

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Organizujeme práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat, rozhodovat o postupu, pojetí námětu, zvolení barev atd. a přejímat dílčí odpovědnost za výsledky práce

- Zvykáme žáky pomáhat v případě potřeby svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat
- Směřujeme žáky k posouzení vlastního výtvarného díla a vytvoření reálné představy o sobě, o svých schopnostech a k přijímání názorů ostatních (kladných i záporných)

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vyžadujeme po žácích respektování pravidel slušného chování ke svým vrstevníkům i k dospělým, vhodné chování např. při návštěvě galerií, muzeí (nesahat na exponáty...)
- Směřujeme žáky k zodpovědnému chování s ohledem na své zdraví (např. dodržování hygienických zásad při práci s barvami, bezpečná manipulace s ostrými pomůckami...)

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Umožňujeme žákům získávat rozličné pracovní návyky (příprava pomůcek, bezpečnost při práci, zvládnutí různých výtvarných technik, prezentace výtvarných děl, ...)
- Podněcujeme žáky k soustředění při výtvarné činnosti i k jejímu úspěšnému dokončení
- Nabízíme žákům možnost pracovat s různým výtvarným materiálem (papír, karton, textil, vlna, keramická hlína...), udržovat pracovní místo

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výtvarná výchova směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dodržováním pořádku na pracovním místě, úklidem pracovních nástrojů, pomůcek napomáháme vytvářet bezpečné pracovní prostředí
- Dbáme na bezpečnou manipulaci s pracovními nástroji a pomůckami

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dbáme na to, aby žáci ekonomicky nakládali s používaným materiálem a pomůckami

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Základní pracovní úkony rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je pak adekvátně samostatně používal
- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 1. a 2.

Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Uplatňovat základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastní výtvarné práce či tvůrčího záměru • Volit vhodné prostředky a postupy pro vlastní výtvarné vyjádření a experimentovat s nimi	Předpokládáme, že žák: • Správně používá výtvarné nástroje a pomůcky, barvy • Vhodně používá výtvarné prostředky a jejich kombinace • Rozlišuje různé výtvarné techniky a volí k nim vhodné výtvarné pomůcky, nástroje, barvy a pod vedením učitele je správně využívá	• Základní pracovní návyky při výtvarné činnosti • Výtvarné techniky – kresba, malba, koláž, frotáž, modelování, prostorová tvorba, grafické techniky, kombinované techniky, výtvarné experimentování ...	• OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání (rozvíjení smyslového vnímání – volba výtvarných pomůcek k jednotlivým výtvarným technikám) • MV – Tvorba mediálního sdělení (výtvarné zpracování daných témat a jejich prezentace na výstavách)
• Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru, pro vlastní vyjádření a při společné tvůrčí práci	• Vnímá, pozoruje, vyhledává a výtvarně zachycuje zajímavé linie a tvary různých předmětů (kresba, malba, otisk, frotáž...) • Využívá linie různé tloušťky a směru • Poznává a zkouší výrazové vlastnosti různých druhů linií (kreslené, ryté, otiskované, proskrabované ...), pracuje s různými materiály a nástroji, vyjadřuje zajímavé motivy a náměty	• Zaznamenávání zajímavých linií a tvarů • Výrazové vlastnosti linií • Linie a barvy	• OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání (rozvíjení smyslového vnímání – výtvarné ztvárnění různých předloh) • OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygienu (relaxace při tvorbě) • OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce (spolupráce při kolektivních pracích)

	• Výtvarně používá vlastnosti barev v rozličných činnostech (míchání barev, zapouštění, otisky, rozfoukávání, překrývání, experimentování...)	• Hry s barvou • Kolektivní práce	
• Při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností, představ, myšlenek a emocí	• Vychází ze svých vlastních prožitků, pocitů, představ a využívá je společně s fantazií v různých námětech	Příklady námětů: • Příroda • Lidé a společnost • Věci kolem nás • Já a ti druzí	• ŽP – Základní podmínky života (výtvarné ztvárňování přírodních jevů) • ŽP – Ekosystémy (výtvarné náměty z ekosystémů nacházejících se v blízkosti školy – les, rybník) • MV – Tvorba mediálního sdělení (výtvarné zpracování daných témat a jejich prezentace na výstavách) • ZPV – výtvarné náměty z přírodního prostředí
• Dokázat se soustředit na výtvarnou činnost a usilovat o její dokončení	• Využívá svých dovedností v různých fázích tvůrčích činností (vnímání, představa, náčrt, skica, vlastní realizace, různé formy prezentace ...), zhodnotí výsledek (jestli odpovídá záměru)	• Fáze tvůrčí činnosti	• OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace samostatné práce – vlastní realizace daného námětu, rozvržení času, ...)
• Umět sdělit (slovně, mimoslovně) obsah nebo záměr vlastní tvůrčí práce a umět položit otázky ostatním	• Popíše či jinak sdělí své vlastní prožitky, pocity z výtvarné činnosti • Vyjádří se ke svému výtvaru v různé fázi tvůrčí činnosti, zhodnotí výsledek a přijímá	• Vnímání tvůrčí činnosti	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (verbální a neverbální vyjadřování pocitů z výtvarných děl)

	vyjádření druhých • Přiměřeným (a pro žáka možným) způsobem popíše pocity z vnímání výtvarných děl spolužáků, zeptá se na detaily		
• Vnímat a komunikovat o obrazech běžné i umělecké produkce • Umět se vhodně chovat při návštěvě muzeí, galerií, výstav	• Poznává, rozlišuje výtvarná vyjádření významných osobností výtvarného umění • Při různých aktivitách pozoruje a přiměřeně komentuje vnímání uměleckého díla	• Vnímání uměleckých děl	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (verbální a neverbální vyjadřování pocitů z výtvarných děl)

5.8. Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Zahrnuje dva vzdělávací okruhy - Hudební výchovu a Dramatickou výchovu. Hudební výchova je vyučována v obou ročnících jako samostatný předmět. Časová dotace předmětu je 1 hodina týdně.

Předmět Hudební výchova zahrnuje složky Vokální a instrumentální činnosti, Hudebně poslechové činnosti a Hudebně pohybové činnosti, jejichž obsah se prolíná a vzájemně na sebe navazuje. Proto budou tyto složky začleňovány souběžně v průběhu vyučovacích hodin (nikoli odděleně).

Hudební výchova je vyučována nejčastěji ve třídě vybavené hudebními nástroji, pomůckami a zvukovou technikou, dále v prostorách pro společná vystoupení žáků, příležitostně v blízkém okolí školy (při vycházkách, táborácích, projektových dnech,...), do výuky jsou zařazovány návštěvy koncertů, festivalů pro děti a jiných kulturních akcí.

Cílem vzdělávacího okruhu Hudební výchova je rozvíjení hudebnosti žáků, utváření kladného vztahu k hudbě a kultivace estetického a emocionálního citění a prožívání hudby. Hudební výchova vytváří u žáků jejich názor na hudbu a hudební kulturu a vede je k vnímání hudebního bohatství národů. Hudební činnosti podporují rozvoj hudebních schopností a individuálních dovedností žáků (sluchových, rytmických, pěveckých, instrumentálních, poslechových a pohybových), rozvíjejí jejich kreativitu a hudební gramotnost.

Cílem vzdělávacího okruhu Dramatická výchova je rozvíjet žáka v tvořivou a vnímavou osobnost se schopností empatie a schopnou sociálního porozumění a spolupráce. Současně rozvíjí schopnost respektovat druhé lidi a jejich názory. Využívá přitom dramatické improvizace a nácvik sociálních situací.

Do vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV - Osobnostní rozvoj** - Rozvoj schopnosti poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Psychohygiena
- **OSV - Sociální rozvoj** - Komunikace; Spolupráce

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Hudební výchova:

- nácvik zpěvních a pohybových dovedností
- skupinová práce
- dialog
- metody aktivního učení
- rytmizace, melodizace a dramatizace textů
- poslechový kvíz
- písničkové soutěžení
- relaxační a muzikoterapeutické techniky
- návštěva koncertů a kulturních akcí

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Hudební výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Individuálním přístupem a pozitivní motivací umožňujeme žákům zažívat úspěch
- Kladným hodnocením výkonů a pokroků žáka jej motivujeme k dalšímu učení a práci na sobě
- Poskytujeme žákům možnost volby (výběr písni, volba hudebního nástroje atd.) a tím podporujeme jejich uvolněnost a následnou kreativitu

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Žáci se aktivně zapojují do projektového vyučování, je jim ponechán prostor pro návrhy činností a způsobu zapojení se do projektu
- Podle schopností žáků nabízíme žákům různé varianty činností tak, aby našli cestu ke zlepšení a vlastnímu pokroku (např. nedostatek talentu ke zpěvu kompenzuje dovednostmi či znalostmi v jiných hudebních oblastech)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- V rámci hudebních činností podporujeme přátelské vztahy mezi dětmi a zkvalitňujeme kulturu jejich komunikace
- Vhodným způsobem (podle možností žáka) podněcujeme k vyjádření pocitů a prožitku z hudebních aktivit
- Podporujeme u žáků zájem naslouchat ostatním spolužákům a respektovat hudební cítění ostatních spolužáků
- Formou hry učíme žáky komunikovat neverbálně za použití různých výrazových prostředků

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme žáky k práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat, rozhodovat o postupu a pozitivně ovlivňovat výsledky společné práce
- Zvykáme žáky respektovat různá hlediska a čerpat poučení z názorů a činností ostatních
- Návštěvami koncertů a kulturních akcí žáky učíme správnému chování v tomto prostředí

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vytváříme u žáků smysl pro kulturu a tvořivost, vedeme je k respektování a ochraně našich tradic a kulturního dědictví, utváříme, u žáků pozitivní postoj k umělecké tvorbě
- Aktivně žáky zapojujeme do kulturního dění ve škole
- Účastí na kulturních a společenských akcích zapojujeme žáky do kulturního dění a společenského života školy a okolního světa

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Motivujeme žáky k využívání hudby ve volnočasových aktivitách
- Vedeme žáky k plnění povinností a závazků při aktivní práci ve skupině

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Hudební výchova směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dodržováním pořádku a spoluprací na jeho údržbě učíme žáky vytvářet bezpečné pracovní prostředí

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Základní pracovní úkony rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány, na nich pak stavíme další činnosti a žáky postupně vedeme k jejich samostatnému používání
- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce učíme žáky reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA Ročník: 1. a 2.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
HUDEBNÍ VÝCHOVA Žák by měl: • Zpívat písně v rozsahu přiměřeném individuálním schopnostem • Využívat přiměřeně svým schopnostem jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • Improvizovat v rámci jednoduchých hudebních forem	Předpokládáme, že žák: • Zpívá (v mezích svých možností čistě) vybrané lidové a umělé písně různých žánrů a snaží se o zvyšování kvality svého pěveckého výkonu • Dbá na správnou výslovnost a na měkké nasazení hlasu, pracuje s dechem • Zpívá s porozuměním obsahu textu a díky tomu dodržuje správné frázování • Doprovází písně hrou na různé rytmické hudební nástroje (Orffův instrumentář, bubínky, chřestidla) nebo melodické hudební nástroje (zvonkohra, flétna, klávesový nástroj, ...) - dle výběru a možností žáka • Snaží se vytvářet doprovod v souhře s dalšími rytmickými nástroji (rytmický vícehlas) • Popíše vlastnosti charakterizující tón (výška, síla, barva, délka) • Zazpívá nebo zahraje: krátký x dlouhý tón, vysoký x hluboký	1. Vokální a instrumentální činnosti • Dechová, artikulační, sluchová, hlasová a intonační cvičení • Rytmizace a melodizace • Tóny a zvuky, rozlišování zvuků základních hudebních nástrojů • Zpěv lidových i umělých písní • Hra na hudební nástroje – jednoduchý doprovod na Orffovy nástroje	• OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání (učení textů písní, poznávání zvuků a hud.nástrojů) • OSV – Sociální rozvoj - Spolupráce (práce ve skupině při zpěvu a hře na nástroje) • OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena (pozitivní vyladění při hudebních aktivitách)

	tón, silně x slabě Pozná podle zvuku vybrané hudební nástroje		
- Rozlišit základní hudební nástroje – tvar, zvuk - Soustředit se na poslech skladeb různých žánrů - Orientovat se v základních hudebních pojmech a žánrech	- Rozdělí hudební nástroje do skupin podle způsobu tvoření tónu - Rozlišuje mezi symfonickým orchestrem a komorním tělesem - Pojmenuje a poslechově určí nástrojové skupiny symfonického orchestru - Rozliší základní typy hud.žánrů – klasiku, hudbu populární, jazzovou, folkovou, etnickou, dále rozlišuje vokální a instrumentální hudbu, muzikál, operu - Zná jména a základní údaje o nejznámějších hudebních skladatelích - Pozná a pojmenuje výrazná hudební díla známých skladatelů	2. Hudebně poslechové činnosti - Hudební nástroje a hudební uskupení - Hudební styly a žánry - Hudební díla a jejich autoři – výběr podle složení žáků	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání (poznávání hudebních pojmů, stylů a skladeb)
- Měnit pohyb podle tempových a rytmických změn - Vytvářet pohybové improvizace na základě individuálních dovedností a schopností	- Pohybově se vyjadřuje na základě svého vnitřního prožitku z hudby - Reaguje pohybem na charakter hudby - Pohybově improvizuje v rytmu	3. Hudebně pohybové činnosti - Orientace v prostoru - Hudebně pohybové hry - Pohybové vyjádření hudby – improvizace - Základní kroky vybraných tanců	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (vyjádření vlastních pocitů hudbou a tancem) OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena (relaxace při

Využívat hudbu jako zdroj relaxace	- hudby - Je seznámen se základními kroky polky, valčíku, mazurky a se základy moderních tanců - Relaxuje při hudbě - Aktivně se účastní muzikoterapeutických technik	Hudebně relaxační techniky a muzikoterapie	- hudbě) OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce (párové a skupinové tance) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (interakce se spolužáky při hudebně pohybových aktivitách)
DRAMATICKÁ VÝCHOVA Žák by měl: - Dodržovat zásady hlasové hygieny a správného držení těla - Uplatňovat kultivovaný mluvený a vhodný pohybový projev - Rozvíjet schopnosti soustředění a pozornosti - Propojovat pohybové dovednosti s verbálním a neverbálním vyjadřováním - Rozlišit herní a reálnou situaci - Spolupracovat ve skupině při tvorbě jevištní situace a využívat různých výrazových prostředků - Dodržovat pravidla hry a fair-play	Předpokládáme, že žák: - Respektuje zásady hlasové hygieny, dbá na správný postoj těla a pohybovou kulturu svého projevu - Usiluje o srozumitelnou výslovnost a kultivovaný mluvený projev - Pamatuje si přiměřeně dlouhé texty a reprodukuje je v herních situacích - Krátce improvizuje na dané téma, používá různých výrazových prostředků - Rozvíjí spolupráci při hře, reaguje na situaci a jednání ostatních - Má stručný přehled o současném dramatickém umění, významných autorech a známých dílech	- Psychosomatické dovednosti – práce s dechem, držení těla, verbální a neverbální komunikace - Dramatické hry a cvičení, herní dovednosti - Dramatická improvizace - Současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba - Základní dramatické žánry a divadelní druhy	OSV – Osobnostní rozvoj – Seběpoznání a sebepojetí (vkládání vlastních emocí a výrazových prvků do dramatizací) OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce (skupinové činnosti, reakce na jednání spolužáků, dodržování pravidel hry) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (interakce se spolužáky při herních aktivitách a improvizacích) Čj – dramatizace literární tvorby

5.9. Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výchova ke zdraví je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Výchova ke zdraví a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP pro praktickou školu dvouletou.

Výchova ke zdraví je vyučována jako samostatný předmět v obou ročnících jednu vyučovací hodinu týdně.

Výuka probíhá střídavě ve třídě, počítačové učebně (možnost využití různých výukových programů, filmů, práce s internetem), občas i mimo školu (výstavy, besedy s odborníky, soutěže a další akce související s učivem předmětu).

Cílem předmětu je poskytovat žákům základní informace o preventivní ochraně jejich zdraví, ukazovat cesty vedoucí ke zdravému způsobu života, k péči o jejich zdraví, k upevňování hygienických, stravovacích, pracovních a jiných zdravotně preventivních návyků.

Předmět je dále zaměřen na rozvíjení komunikace a sociálních dovedností žáků, vztahů v rodině, mezi vrstevníky i obecně ve společnosti, na získávání znalostí směřujících k pochopení fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním, orientování se v otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování.

Důraz je taktéž kladen na prevenci závislostí, skrytých forem násilí, předcházení úrazům, ochranu člověka za mimořádných událostí, kritické posuzování reklamy ohledně zdravotních doplňků a ideálů tělesné krásy.

Do vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena
- **OSV** – Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti, Mezilidské vztahy, Komunikace
- **OSV** – Morální rozvoj – Řešení problémů
- **MV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Výchova ke zdraví:

- výklad, vypravování, vysvětlování
- dialog, diskuze v rámci třídy, skupiny
- procvičování pod dohledem učitele
- zařazování prvků metod Kritického myšlení
- využití výukových programů, filmů, internetu, interaktivní tabule
- besedy s odborníky, návštěva výstav, exkurze, soutěže
- samostatná práce, domácí příprava
- dramatizace a situační hry, hraní rolí – metody aktivního učení

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výchova ke zdraví směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zohledňujeme individuální možnosti žáků a vhodně volíme a střídáme metody, formy (didaktické hry, scénky, projekty, frontální výuka, skupinová výuka, práce ve dvojicích atd.)
- Dáváme žákům příležitost využívat svých zkušeností při výuce, zajímáme se o jejich náměty a názory (vztahy v rodině, mezi spolužáky, zdravé stravování atd.)
- Podněcujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, které mohou v procesu učení využít (zajímavosti z masmédií)

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků řešení problémů zejména při činnostním učení, pomocí situačních her (samostatně, spoluprací s ostatními spolužáky či s učitelem)
- Zvykáme žáky obhajovat své názory a rozhodnutí
- Směřujeme žáky k vyhledávání a zpracování informací potřebných k určitému tématu (např. zdravá výživa, těhotenství) či k objasnění problémů (např. šikana, sexuální zneužívání) z různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Předkládáme žákům dostatek příležitostí ke komunikaci, možnost vyjádřit vlastní zkušenosti, zážitky nebo prezentovat získané znalosti k daným tématům (s ohledem na individuální komunikační dovednosti žáků)
- Častým zařazováním různých situačních her, modelových situací podporujeme u žáků rozvíjení komunikačních dovedností

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Organizujeme práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat, osvojovat si skupinové role a přejímat dílčí odpovědnost za výsledky práce skupin (přátelská atmosféra, kamarádské vztahy)
- Zvykáme žáky pomáhat v případě potřeby svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vyžadujeme po žácích respektování pravidel slušného chování ke svým vrstevníkům i k dospělým

- Směřujeme žáky k zodpovědnému chování s ohledem na své zdraví (např. zásady zdravé výživy, odmítání návykových látek, bezpečné sexuální chování, ochrana zdraví za mimořádných událostí)

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozšiřujeme škálu rozličných pracovních návyků (např. zdokonalování při práci na PC, příprava nástěnky na dané téma, základy první pomoci, hygiena v dospívání).
- Nabízíme žákům možnost pracovat s různým výukovým materiálem, efektivně si organizovat práci

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výchova ke zdraví směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Prohlubováním poznatků o souvislostech životního prostředí a zdraví člověka se žáci dle svých schopností zapojují do ochrany životního prostředí na úrovni jedince
- Plněním environmentálního plánu školy, naplňováním zásad Zdravé školy a zapojováním se do soutěží ve sběru druhotných surovin se žáci podílejí na recyklaci druhotných surovin

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Dodržovat základní hygienické návyky	Předpokládáme, že žák: - Vyjmenuje základní hygienické návyky prováděné každý den - Podle obrázků popíše péči o pleť - Na modelu demonstruje péči o chrup - Prakticky předvede základní péči o vlasy a nehty - Dodržuje základní pravidla pro hygienu odívání (výměna osobního prádla, udržování čistoty prádla, přepírání osobního prádla, pořádek ve skříni, skládání prádla)	ZDRAVÍ A JEHO OCHRANA Hygiena dětí, dospívajících, dospělých – péče o pleť, vlasy, nehty, chrup, hygiena odívání	Ov-vhodné způsoby chování, mezilidské vztahy, rodina a škola, volnočasové aktivity
Objasnit, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí	- Vyjmenuje nejdůležitější oblasti zdravého životního stylu - S názorem popíše, které faktory životního prostředí mohou v negativním smyslu ovlivnit zdraví člověka - S názorem popíše význam otužování, pohybu, správného stravování, hygieny pro zdraví	Zdravý způsob života a péče o zdraví: otužování, ochrana před přenosnými chorobami	ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Doprava a životní prostředí, Průmysl a životní prostředí (faktory negativně ovlivňující zdraví člověka)

	jedince • Uvede základní hygienická pravidla v souvislosti s ochranou proti přenosným chorobám		
• Znat rizika nesprávných životních návyků – nedostatek pohybu, špatné stravovací návyky, nedostatek odpočinku, jednostranná zátěž	• S názorem vyjmenuje faktory vedoucí ke vzniku možných závislostí (stres, zátěžové situace, nedostatek zájmových aktivit, negativní vzory z okolí, ...) • S názorem popíše rizika jednotlivých návykových látek na zdraví člověka • Uvede rizika spojená s provozováním hazardních her • Vyjmenuje změny chování osob závislých na komunikačních technologiích • Uvede rizika špatných stravovacích návyků – možnost vzniku poruch příjmu potravy v souvislosti s nevhodnou reklamou (ideál tělesné krásy) • Při modelových situacích si upevňuje algoritmy odmítání návykových látek	• Látky poškozující lidské zdraví – rizikové chování, rizikové faktory poškozující zdraví	• MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – nevhodné reklamy ohledně ideálu tělesné krásy
• Vědět, jak aktivně chránit své zdraví	• S názorem uvede faktory vedoucí ke vzniku civilizačních chorob, nejznámější civilizační choroby vyjmenuje • S upozorněním dodržuje	• Odpovědnost za své zdraví, prevence úrazů, nemocí, civilizační choroby, antikoncepce • Infekční choroby a pohlavně	• OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena (způsoblost hledání pomoci při potížích – simulační hry – antikoncepce)

	bezpečnost a ochranu zdraví při jakékoliv činnosti • S názorem uvede příklady nejčastěji používané antikoncepce v souvislosti s prevencí pohlavně přenosných chorob • Vyjmenuje nejznámější infekční nemoci a způsob nákazy, uvede základní pravidla léčebného režimu • S názorem uvede cesty přenosu nemoci AIDS	přenosné choroby – způsoby šíření nákazy, kapavka, sifylis, AIDS - prevence	
• Znat projevy a příznaky běžných nemocí	• Rozliší nemoc a úraz (individuálně s pomocí názoru) • Vyjmenuje nemoci z nachlazení, jejich charakteristické příznaky, orientuje se v základních potřebách v péči o nemocného • Popíše adekvátní chování pacienta při nemoci • Má osvojené základní hygienické návyky v souvislosti s péčí o nemocného • Formou dramatizací komunikuje s lékařem – sdělí své obtíže a pocity při nemoci	• Projevy a příznaky běžných nemocí	• Rv – péče o nemocné
• Respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a	• Formou odpovědí na otázky vysvětlí pojmy přátelství,	VZTAHY MEZI LIDMI • Partnerské vztahy • Plánované rodičovství,	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – vztahy

partnery	zamilovanost, láska; k daným příkladům přiřazuje výše uváděné pojmy (příp. vyjádřené pomocí názoru) • Používá adekvátně pravidla společenského styku v různých prostředích, rozlišuje vhodné a nevhodné slovní projevy, na veřejnosti přiměřeně koriguje své citové projevy • Chová se kultivovaně k vrstevníkům opačného pohlaví • Vysvětlí, co je předpokladem úspěšného partnerského soužití, jaké jsou podmínky pro uzavření manželství, jaká jsou práva a povinnosti manželů a pozitiva plánovaného rodičovství • Zdůvodní význam antikoncepce v souvislosti s plánovaným rodičovstvím	antikoncepce	mezi vrstevníky • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – základní pravidla společenského styku
• Přiměřeně reagovat v situacích mimořádných událostí (havárie, živelní pohromy, krizové situace)	• Adekvátně reaguje na pokyny učitele při modelových situacích simulujících mimořádné události • Přiřadí telefonní čísla tísňového volání k vybraným mimořádným situacím • S názorem popíše možné	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ • Zásady jednání v situacích osobního ohrožení za mimořádných situací - základní úkoly ochrany, přivolání pomoci (6 témat za školní rok)	• ZPV – živelní pohromy

	mimořádné události, které mohou nastat doma nebo venku		
• Uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	• Adekvátně reaguje na pokyny dospělých ohledně dodržování zásad bezpečnosti při práci, při pohybu na veřejných komunikacích a při různých akcích školy	• Praktická cvičení – praktické využití získaných vědomostí a dovedností, způsoby chování v daných modelových situacích	• A, Rp, PP – dodržování bezpečnosti při praktických činnostech

Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Osvojit si pojmy z oblasti sexuality	Předpokládáme, že žák: • Popíše tělesné, duševní a společenské změny nastávající během dospívání u chlapců i dívek • Projevuje toleranci k soužití jedinců s odlišnou sexuální orientací • Vysvětlí, jak dochází k početí a prokáže základní znalosti o průběhu těhotenství • Orientuje se ve správné životosprávě těhotné ženy • Popíše základní péči o novorozence a kojence	VZTAHY MEZI LIDMI • Plánované rodičovství • Těhotenství, porod • Promiskuita, sexuální poruchy a úchyvky	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (způsoby odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace)

	• S názorem vyjmenuje biologická i psychická rizika způsobená předčasnou sexuální zkušeností a těhotenstvím mladistvých • Vysvětlí pojem promiskuitní chování • Uvede možná nebezpečí, která mohou nastat při styku s neznámými lidmi se sexuálními úchylkami		
• Popsat rozdíl péče o nemocné dítě a starou osobu	• Popíše hlavní znaky vývojových období lidského života • Uvede příklady chronických chorob charakteristických pro stáří • Vyjmenuje kompenzační pomůcky užívané starým člověkem, dle svých schopností s nimi při modelových situacích adekvátně manipuluje • Uvede příklady vhodných x nevhodných potravin při vybraných onemocněních lidí vyššího věku • Uvaří čaj a připraví jednoduchý dietní pokrm pro nemocného • Formou dramatizací komunikuje s nemocným:	• Specifická péče o nemocné dítě, o členy rodiny – podávání léků, stravování, hygiena na lůžku • Péče o staré a chronicky nemocné	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – péče o nemocné

	dítětem x starou osobou Asistuje při hygienických úkonech prováděných na lůžku		
Přiměřeně reagovat v situacích osobního ohrožení (krizové situace)	- S názorem pojmenuje dané krizové situace a navrhne způsob jejich řešení - Nacvičuje algoritmy řešení vybraných krizových situací - S názorem vyjmenuje několik center odborné pomoci a vysvětlí jejich účel, některá si pamatuje - Uvede způsob, jak daná centra kontaktovat a kde kontakt získat - Při modelové situaci předvede telefonickou (příp. písemnou – e-mail) komunikaci s vybranými centry	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ - Příčiny a důsledky závislostí - Prevence, poradenská činnost	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – sociální interakce OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – dovednosti pro zvládání krizových situací Ov – krizové situace a jejich zvládání
Přiměřeně reagovat v situacích ohrožení za mimořádných událostí (havárie, živelní pohromy)	- Dodržuje pravidla bezpečného pobytu v přírodě, při praktických cvičeních poskytne první pomoc, vybaví si telefonní čísla tísňového volání (požáry, živelní pohromy) - Vyjmenuje některé živelné pohromy a uvede zásady chování při bouřce, sněhové lavině a povodních - Sleduje novinové články,	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení za mimořádných situací – základní úkoly ochrany, přivolání pomoci (6 témat za školní rok)	ZPV – živelní pohromy

	televizní zpravodajství týkající se živelných pohrom • S názorem vyjmenuje hlavní příčiny požárů • Vlastními slovy popíše (s pomocí schematických obrázků) havárie s únikem nebezpečných látek • Uvede výhody a možná nebezpečí jaderných elektráren (na základě exkurze) • Uvede příklady zmírnění následků živelných pohrom		
• Přiměřeně schopnostem poskytnout první pomoc v případě stavů ohrožujících život	• Adekvátně reaguje na pokyny učitele při modelových situacích simulujících stavy ohrožující život • Při výše uvedených modelových situacích přivolá pomoc dospělé osoby, případně zavolá rychlou lékařskou pomoc • Při modelových situacích si osvojuje algoritmus komunikace se záchrannou službou • Při modelových situacích si osvojuje algoritmus hlavních zásad při poskytování první pomoci u stavů ohrožujících život • Při nácviku modelových situací	• První pomoc – základy první pomoci, zásady při poskytování první pomoci	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – komunikace v různých situacích

	uloží zraněného do stabilizované polohy • Vyjmenuje a vysvětlí protišoková opatření		
• Ošetření drobných poranění a úrazů	• Popíše první pomoc při zlomeninách, poranění kůže a při zástavě dechu • Demonstruje zásady první pomoci při možných zraněních v přírodě a různých činnostech	• Praktická cvičení – praktické využití získaných vědomostí a dovedností, způsoby chování v daných modelových situacích	
• Uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	• Dodržuje pravidla bezpečného chování na veřejných komunikacích a v přírodě • Adekvátně reaguje na pokyny dospělých ohledně dodržování zásad bezpečnosti při práci • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch • Bezpečně používá čisticí prostředky a úklidové pomůcky • Provádí základní obsluhu elektrických spotřebičů pod dohledem vyučujícího • Adekvátně reaguje na pokyny vyučujícího při možném drobném poranění	• Praktická cvičení – praktické využití získaných vědomostí a dovedností, způsoby chování v daných modelových situacích	• A, Rp, PP – dodržování bezpečnosti a hygieny při praktických činnostech

5.10. Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Její obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího okruhu Tělesná výchova.

Předmět je vyučován v obou ročnících. Časová dotace jsou 3 hodiny týdně v každém ročníku, přičemž je jedna hodina čerpána z disponibilní časové dotace. Vzhledem k tomu, že naše škola nemá speciálního pracovníka se speciální kvalifikací (fyzioterapeut, speciální pedagog se somatopedickou kvalifikací s rehabilitačním zaměřením), předmět Zdravotní tělesná výchova se nerozpracovával. Pouze jsme použili některé prvky učiva tohoto předmětu, které jsme integrovali do předmětu Tělesná výchova.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost i duševní pohodu. Pohybové vzdělávání vede žáky od spontánního pohybu k pohybové činnosti řízené, která uspokojuje potřeby žáků - realizace v oblíbených sportech nebo v jiných pohybových aktivitách. Osvojené pohybové dovednosti uplatňují v různém prostředí a zvykají si na odlišné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání překážek, rychlé rozhodování i nutnou míru odpovědnosti za své zdraví i zdraví svých spolužáků.

Výuka tohoto předmětu probíhá v tělocvičně, venku v terénu nebo v relaxační místnosti – snoezelen. V podzimních a jarních měsících jsou ideální podmínky v okolí školy pro venkovní kolektivní hry a vycházky. V zimním období probíhá sáňkování, hry na sněhu, výuka bruslení a sledge hokeje na zimním stadionu ve Velkém Meziříčí. V rámci upevňování zdraví a zdravého životního stylu jsou každoročně zařazovány turistické výlety.

Hlavním cílem předmětu tělesné výchovy je rozvoj tělesné a duševní harmonie. To znamená, osvojit si co nejvíce pohybových dovedností, získat celoživotní návyk správného držení těla a chuť se po celý život věnovat pohybovým aktivitám, které vedou k udržování optimální zdatnosti, která by byla dostatečnou prevencí proti civilizačním chorobám.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání, Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace
- **OSV** - Sociální rozvoj – Spolupráce, Komunikace
- **ŽP** – Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Tělesná výchova:

- vysvětlování
- dialog
- procvičování pod dohledem učitele
- práce se sportovními pomůckami
- samostatná práce, činnosti žáků
- kolektivní činnost žáků
- soutěže, hry
- metoda snoezelen

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Tělesná výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Žáci mají možnost zvolit si z nabídky obtížnosti pohybovou činnost dle svých možností
- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme šanci zažít úspěch každému z nich
- Učitel zapojuje žáky do přípravy soutěží, umožňuje jim vyhodnocení soutěží
- Učitel důsledně dbá na dodržování pravidel her a soutěží, na pravidlech bezpečnosti při tělovýchovných činnostech, motivuje je
- V průběhu vyučovacího procesu umožňujeme využívat svých zkušeností z praktického života
- Učitel předkládá různé druhy relaxačních cvičení, uvolňovacích cvičení, využívá psychorelaxační místnost

Kompetence k řešení problému

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Žáci se zapojují do projektového vyučování
- Učitel často volí hru tak, aby si žáci mohli vyzkoušet roli kapitána, rozhodčího, spoluhráče
- Učitel připravuje takové situace, pro jejichž úspěšné řešení je nutná spolupráce

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Formou her a cvičení podněcujeme žáky ke zvládnání různých způsobů neverbální komunikace
- Zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů
- Učitel důsledně kontroluje při hrách a soutěžích vyjadřování žáků
- Učitel dbá na žákův projev, zařazuje cvičení pro spolupráci ve skupině

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Praktickými činnostmi mimo školu (cestování) umožňujeme žákům podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách a automatizovat si je
- Učitel ocení chování žáků, kteří podporují sebedůvěru ostatních, nepodléhají negativním emocím

Kompetence občanské

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Aktivně žáky zapojujeme do sportovních aktivit školy, ponecháváme na nich určitý podíl zodpovědnosti za přípravu a průběh akce
- Oceňujeme účast ve sportovních aktivitách

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- V rámci výuky Tělesné výchovy seznamujeme žáky se základy bezpečnosti při konkrétních činnostech
- Pravidelným zařazováním různých tělesných aktivit žáci rozvíjení své pohybové dovednosti a získávají určitý stupeň tělesné zdatnosti

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Tělesná výchova směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- V souvislosti se zařazováním různých pohybových aktivit (bruslení, sánkování, turistické výlety do přírody, cyklistika, ...) seznamujeme žáky s bezpečností při daných činnostech
- Pravidelným zařazováním výše uvedených aktivit dbáme na to, aby žáci bezpečnostní zásady co nejvíce samostatně dodržovali

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Častým opakováním a procvičováním různých sportovních aktivit nacvičujeme algoritmus jejich zvládnutí
- Pravidelným seznamováním se s pravidly kolektivních her reálně žáci posuzují výroky rozhodčích při sportovních utkáních

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA Ročník: 1., 2.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umět využívat cviky na odstranění únavy	Předpokládáme, že žák: - Předvede v krátkosti rozcvičení před určitým výkonem - Napodobí podle vyučujícího různé cviky pro relaxaci	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Příprava organismu před pohybovou zátěží, uklidnění po skončení činnosti, protahovací cvičení	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání (rozvoj pozornosti a soustředění)
Využívat kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci v jednostranné zátěži při praktických pracov. činnostech	Využívá kompenzační cvičení, pomůcky, relaxační techniky (snoezelen)	Kompenzační a relaxační cvičení	OSV - Osobnostní rozvoj - Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, relaxace)
Zlepšovat tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	S pomocí učitele používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně použít v denním režimu	Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) VkZ – prevence civilizačních onemocnění
Zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností	Usiluje o neustálé zdokonalování svých pohybových dovedností dle individuálních schopností	Rozvoj koordinačních schopností	OSV - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)
Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách	Dbá pokynů učitele ohledně hygienických zásad a bezpečnosti při sportovních aktivitách (vhodné oblečení, obuv, pitný režim....)	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV - Osobnostní rozvoj - Psychohygiena (způsob hledání pomoci při potížích)

• Usilovat o co nejsprávněji provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady a možnostmi	• Imituje pohyby dle učitele • Zaujme správný postoj při tělesných aktivitách • Nacvičuje prostorovou orientaci s pomocí učitele	ČINNOSTI OVLIVNUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, koordinační, kompenzační, relaxační dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení	• OSV - Osobnostní rozvoj - Psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, relaxace)
• Aplikovat osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• S pomocí učitele rozpozná význam atletiky jako průpravy pro jiné sporty • Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti v souladu s ohledem na individuální předpoklady žáka	• Základy atletiky – průpravné atletické činnosti, běhy, skoky (do dálky, do výšky), hod kriketovým míčkem • Sportovní hry • Turistika • Gymnastika • Plavání • Bruslení	• OSV - Sociální rozvoj - Spolupráce (rozvoj individuálních dovedností) • OSV - Sociální rozvoj - Komunikace (verbální i neverbální komunikace při sportovních aktivitách) • M – měření sportovních výkonů, převody jednotek
• Ovládat základní herní činnosti jednotlivce a dodržovat spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	• Ovládá základní herní činnost jednotlivce • Spolupracuje při kolektivních hrách • Dodržuje všechna pravidla, zvolenou taktiku	• Motivační a napodobivé hry, pohybové hry	• OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k sobě a druhým lidem)
• Dodržovat pravidla her a soutěží	• Dodržuje pravidla her a soutěží • S pomocí vyučujícího volí vhodnou taktiku při hře	• Pravidla pohybových činností – zásady jednání a chování	• OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k sobě a druhým lidem)
• Uplatňovat zásady ekologického chování	• Objasní základní pravidla bezpečného chování v přírodě,	• Pravidla bezpečnosti v přírodě, v silničním provozu	• ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu	na silnici Orientuje se v základních dopravních značkách		(doprava a životní prostředí, ochrana prostředí)
Reagovat na základní pokyny a povely	- Respektuje a reaguje na základní pokyny učitele - Snaží se o dodržování fair play	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - Základní organizační činnosti - Komunikace v TV – smluvené povely a signály, základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností - Sportovní tradice v regionu	OSV - Sociální rozvoj - Komunikace (cvičení pozorování)
Znát zásady poskytování první pomoci při sportovních úrazech	- Definuje základní zásady poskytování první pomoci - Reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při první pomoci	První pomoc při sportovních úrazech – praktická cvičení	VkZ – první pomoc
Uplatňovat správné držení těla v různých polohách	- Za pomoci dospělého se snaží o správné držení těla v různých polohách - Dle svých individuálních schopností upozorní na polohu, která je mu nepříjemná	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení – správné držení těla, dechová cvičení	ŽP – Vztah člověka k prostředí (Prostředí a zdraví - využívání přírodních produktů k prevenci nemoci) VkZ – prevence civilizačních onemocnění
Zaujímat správné základní cvičební polohy	Zaujímá správné základní cvičební polohy dle pokynů a pomoci pedagoga (leh na zádech, leh na boku, břiše, šikmý sed, sed na patách s klínem, klek na patách s oporou o lokty, klek	Speciální cvičení – základní cvičební polohy	VkZ – prevence civilizačních onemocnění

	v nakročení, sed zkřížmo, sed na židliče a další alternativní pomůcce, stoj s oporou, chůze)		
• Zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• S pomocí učitele předvede soubor speciálních cvičení	• Speciální cvičení – oslabení podpůrně pohybového systému	• ŽP – Vztah člověka k prostředí (Prostředí a zdraví - využívání přírodních produktů k prevenci nemoci, možnosti a způsoby ochrany zdraví)
• Zařazovat pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usilovat o jejich optimální provedení	• Pravidelně zařazuje dle instrukcí učitele do svého denního režimu speciální soubor zdravotních cvičení s ohledem na vlastní oslabení	• Speciální cvičení – při oslabení podpůrného pohybového systému, poruchy svalových skupin, poruchy páteře...	• ŽP – Vztah člověka k prostředí (Prostředí a zdraví - využívání přírodních produktů k prevenci nemoci, možnosti a způsoby ochrany zdraví)
• Vyhýbat se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního stavu	• S pomocí učitele posoudí vliv cvičení na svoje zdraví • Vyhýbá se činnostem, nevhodným vzhledem k svému zdravotnímu oslabení	• Všestranně rozvíjející pohybové činnosti – prvky zdravotní tělesné výchovy (individuálně dle zdravotního oslabení žáka)	• ŽP – Vztah člověka k prostředí (Prostředí a zdraví - rozmanitost vlivů prostředí na člověka, využívání přírodních produktů k prevenci nemoci, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

5.11. Vyučovací předmět: RODINNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Rodinná výchova je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Jejím obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Rodinná výchova.

Rodinná výchova je vyučována jako samostatný předmět v obou ročnících tři vyučovací hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídě (přizpůsobuje se individuálním potřebám žáků), v počítačové učebně (možnost využití různých výukových programů, práce s internetem, využití interaktivní tabule), výuka je doplňována DVD-programy, nácvikem modelových situací, besedami s odborníky, exkurzemi.

Cílem předmětu je poskytovat žákům základní informace z rodinného života (funkce rodiny, práva a povinnosti jejích členů), o mezilidských vztazích, zdravém způsobu života, o péči o zdraví, upevňování hygienických, stravovacích, pracovních a jiných zdravotních návyků, vést je k odpovědnému přístupu k rodičovství.

Předmět je dále zaměřen na rozvíjení komunikace a sociálních dovedností žáků, vztahů v rodině, mezi vrstevníky i obecně ve společnosti, na získávání znalostí směřujících k pochopení fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním, orientování se v otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování.

Důraz je také kladen na prevenci nebezpečí možného sexuálního zneužití, domácího násilí s možností využití krizových center, na ekonomické hospodaření rodiny, na prevenci úrazů v domácnosti, péči o nemocné.

Do vyučovacího předmětu Rodinná výchova jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena
- **OSV** – Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti, Mezilidské vztahy, Komunikace
- **OSV** – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **ŽP** – Vztah člověka k prostředí

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Rodinná výchova:

- výklad formou vypravování, vysvětlování
- práce s odbornou literaturou, časopisy
- diskuze v rámci třídy, skupiny
- dialog – kladení otázek
- procvičování praktických dovedností pod dohledem učitele (žehlení, úklid,...)
- využití internetu při vyhledávání potřebných informací, interaktivní tabule, videoprogramy, výukové programy, ...
- besedy s odborníky, návštěva výstav, exkurze
- samostatná práce, domácí příprava
- nácvik modelových situací – dle zadaného tématu (metody aktivního učení)

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Rodinná výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Nabízíme žákům takové aktivační metody, které zohledňují individuální možnosti žáků (návěky modelových situací, skupinová výuka, práce ve dvojicích,..)
- Dáváme žákům příležitost využívat svých zkušeností při výuce, zajímáme se o jejich náměty a názory (vztahy v rodině, mezi spolužáky, atd.)
- Podněcujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, které mohou v procesu učení využít (zajímavosti z masmédií)

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Předkládáme žákům náměty vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problémových situací v různých etapách života
- Podporujeme u žáků řešení problémů zejména při činnostním učení, pomocí situačních her (samostatně, spoluprací s ostatními spolužáky či s učitelem)
- Podněcujeme u žáků volbu takových postupů, které vedou k adekvátnímu zvládnutí dané situace či problému
- Zvykáme žáky obhajovat své názory a rozhodnutí
- Směřujeme žáky k vyhledávání a zpracování informací potřebných k určitému tématu (např. antikoncepce, těhotenství, porod) či k objasnění problémů (např. sexuální zneužívání) z různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Umožňujeme rozvíjení vzájemné komunikace, která vede k přátelské atmosféře mezi vrstevníky
- Podporujeme u žáků vyjadřování se v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- Předkládáme žákům dostatek příležitostí ke komunikaci, možnost vyjádřit vlastní zkušenosti, zážitky nebo prezentovat získané znalosti k daným tématům (s ohledem na individuální komunikační dovednosti žáků)
- Častým zařazováním různých modelových situací podporujeme u žáků schopnost souvislého mluvního projevu
- Využíváme různých komunikačních metod (řízená diskuze, dialog,..) s dodržením společenské etiky v průběhu komunikace

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků vytváření pravidel týmové práce s dodržením stanovených pravidel

- Organizujeme práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat, být ohleduplní a tolerantní, osvojovat si skupinové role a přejímat dílčí odpovědnost za výsledky práce skupin (přátelská atmosféra, kamarádské vztahy)
- Zvykáme žáky pomáhat v případě potřeby svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat
- Směřujeme žáky k posouzení vlastního výkonu a vytvoření reálné představy o sobě a o svých schopnostech

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporuje u žáků respektování hodnot druhých lidí
- Vyžadujeme po žácích respektování pravidel slušného chování ke svým vrstevníkům i k dospělým
- Směřujeme žáky k zodpovědnému chování s ohledem na své zdraví (např. zásady zdravé výživy, bezpečné sexuální chování,)

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme u žáků aktivní účast při každé zadané činnosti (přijetí rolí při nácviku modelových situací,...)
- Vhodnou motivací vedeme žáky k dodržování posloupností různých činností dle zadání
- Nabízíme žákům možnost pracovat s různým výukovým materiálem, efektivně si organizovat práci

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Rodinná výchova směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Seznamujeme žáky v rámci výuky se základy bezpečnosti a ochrany zdraví při konkrétních činnostech (nácvik modelových situací,..)

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozšiřujeme žákům nabídku pracovních návyků a činností (např. zdokonalování při práci na PC, příprava nástěnky na dané téma, základy první pomoci, hygiena v dospívání)

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků posuzování veškerých lidských aktivit, které mají vliv na životní prostředí

Vyučovací předmět: RODINNÁ VÝCHOVA Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Znát podmínky pro uzavření manželství	Předpokládáme, že žák: - S pomocí učitele vysvětlí základní předpoklady pro založení rodiny – biologické, fyzické, psychické - Z předložené nabídky příkladů popíše požadavky na partnera - Popíše fáze při utváření vztahu mezi partnery - Vysvětlí, co je základem úspěšného soužití obou partnerů a objasní podmínky pro uzavření manželství - Uvede místo konání občanské a církevní svatby - Popíše význam rodinného prostředí na rozvoj dítěte - Aktivně se účastní situačních her na téma – budeme se brát, návštěva v rodině partnera, příprava svatby, ... - Pomocí názorů popíše vlastnosti nežádoucí pro spokojené manželství – různé typy závislostního chování,	RODINA A RODINNÉ SOUŽITÍ - Podmínky vzniku rodiny, založení rodiny – výběr životního partnera, požadavky na partnera, manželství, podmínky pro uzavření manželství - Partner nevhodný pro manželství, podmínky pro uzavření manželství s cizím státním příslušníkem – možná úskalí	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (návuk chování podporující dobré vztahy)

	nepřízpůsobivost jednoho z partnerů,... • Popíše možná úskalí a nebezpečí manželství s cizincem (náboženské problémy, kultura vztahu ženy a muže,....		
• Zdůvodnit funkci rodiny ve společnosti	• S pomocí učitele objasní práva a povinnosti všech členů rodiny pro vzájemné soužití v rodině • Nácvikem modelových situací předvede vztahy mezi členy v rodině na téma – vzájemná ohleduplnost, slušné chování x nesplnění domácích povinností, nákupy,... • S pomocí vysvětlí hlavní funkce rodiny	• Funkce rodiny, práva a povinnosti členů rodiny, pravidla a komunikace v rodině, vztahy mezi členy v rodině, zákon o rodině	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v rodině – modelové situace)
• Rozlišovat postavení jednotlivých členů v širší rodině	• S pomocí učitele objasní problematiku generačního soužití – společné bydlení, hospodaření s rodiči, vzájemná ohleduplnost, slušné chování, tolerance a úcta • Podílí se na vytváření pravidel a řádu soužití – jako prevenci mezigeneračních konfliktů • Seznámí se s biologickou, psychologickou a sociální charakteristikou stáří	• Soužití více generací v širší rodině	• VkZ – péče o nemocného – starou osobu
• Vědět, co znamená náhradní	• Vysvětlí význam úplné rodiny	• Úplná a neúplná rodina, formy	• OSV – Morální rozvoj –

rodinná péče	pro správný rozvoj osobnosti dítěte • Objasní úskalí spojená se životem v neúplné rodině • Uvede příklady neúplné rodiny z důvodů úmrtí jednoho z partnerů, rozvodu, závislostního chování, atd. a důsledky, které z toho vyplývají • Uvede rozdíl adopce x pěstounská péče • Objasní pozitiva náhradní rodinné péče pro dítě – adopce před umístěním do dětského domova • Popíše podmínky náhradní rodiny vhodné pro adopci a pěstounskou péči dítěte – ekonomické zajištění, úplná rodina,....	náhradní rodinné péče	Řešení problémů (sociálně právní problematika)
• Vědět, na koho se obrátit v případě osobního ohrožení	• Uvede příklady zneužívání dětí v rodině (různé formy domácího násilí, znásilnění) a jejich negativní dopad na další vývoj osobnosti • S pomocí učitele se orientuje v nabídce poradenských služeb – krizová centra, linka důvěry, odborní lékaři – pediatr, psycholog, psychiatr,... • Popíše, jakým způsobem	• Zneužívání dětí • Poradenské instituce, krizová centra, linky důvěry, odborní lékaři	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (způsoby odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace)

	vyhledá odbornou pomoc při případném zneužití • Předvede rozhovor s linkou důvěry o svém možném zneužití • S pomocí vyjmenuje poradenské instituce a jejich hlavní význam – předmanželské a manželské poradny, SPC, SVP,....		
• Vyjmenovat základní vybavení domácnosti	• Z předložené nabídky vybere základní účelné vybavení domácnosti • Popíše způsob financování zařízení jednotlivých bytových prostor • Vhodným nákresem předvede svoji představu vybavení jednotlivých bytových prostor • Názornou ukázkou předvede podíl jednotlivých členů domácnosti při její údržbě • Předvede názornou ukázkou svého podílu při domácím úklidu • Pomocí modelové situace předvede pomoc partnera při pracích v domácnosti • S pomocí učitele vypracuje plán domácích činností na jeden den, týden,...	DOMÁCNOST • Základní vybavení a zařízení domácnosti, údržba a práce v domácnosti	• M – ekonomika domácnosti

• Popsat funkci jednotlivých bytových prostor	• Popíše základní zásady pro účelné zařízení jednotlivých bytových prostor – účelnost, funkčnost, bezpečnost (zařízení i pro starší nebo zdravotně postiženou osobu,...) • S pomocí učitele objasní funkci a účel jednotlivých prostor domácnosti – zádveří, chodba, kuchyň, ložnice, obývací pokoj, dětský pokoj, koupelna, WC	• Zásady zařizování jednotlivých bytových prostor a jejich funkce	• M – ekonomika domácnosti
• Používat příslušné prostředky a přístroje v péči o domácnost a dodržovat bezpečnostní předpisy při zacházení s nimi	• Vyjmenuje základní přístroje v domácnosti využívané při vaření (sporák, pečící trouba, elektrický robot, lednička, ...) i k jakému účelu slouží • Z předložené nabídky vybere přístroje určené pro úklid domácnosti – vysavač, pračka (popřípadě sušička prádla), myčka nádobí,... • Dbá na bezpečnost svoji i ostatních členů domácnosti při využívání jednotlivých přístrojů • Seznámí se s používáním veškerých čistících prostředků používaných v domácnosti • S názorem vyjmenuje faktory vedoucí ke vzniku poškození zdraví při nesprávném	• Používání přístrojů v domácnosti • Úklidové a čistící prostředky a bezpečné zacházení s nimi	• PP – používání spotřebičů a přístrojů v péči o domácnost

	používání čistících prostředků • Správně reaguje na pokyny dospělých při zasažení obličeje, očí – čistícími prostředky		
• Zdůvodnit ekonomickou činnost rodiny	• Vyjmenuje všechny druhy příjmů v rodině (výplata, důchod, sociální dávky,...) • Objasní význam spoření, jako finanční zálohy v případě např. nezaměstnanosti, vážné nemoci,... • Popíše různé systémy hospodaření s finančními prostředky v rodině – společné financování výdajů, obálková metoda,... • Popíše podíl jednotlivých členů domácnosti na hospodaření • Vysvětlí význam pro život dítěte při zapojení se do rodinného hospodaření – kapesné a jeho výše,.... • Pomocí situačních her (dle letáků) zjistí ceny nejběžnějších druhů potravin, čistících prostředků, vody,... elektřiny a plynu	• Ekonomické činnosti rodiny (zdroje příjmů, spoření, finanční pomoc států) • Sestavování rodinného rozpočtu	• M – ekonomika domácnosti
• Umět do denního režimu zařadit odpočinek a relaxaci	• Vysvětlí význam správného plánování jednotlivých aktivit během dne • Z nabídky názorných ukázek	• Režim dne, aktivní činnost, odpočinek	• Tv – pohybové aktivity

	vybere možnosti aktivního a pasivního odpočinku a popíše jejich rozdíly • Objasní význam odpočinku pro správný fyzický a psychický rozvoj a vyjmenuje jeho formy • Pomocí modelových situací předvede vhodnou aktivní činnost ve svém volném čase – různé druhy sportu, turistika		
• Aktivně se zapojovat do nácviku modelových situací dle zadání	• Pod vedením učitele spolupracuje při nácviku modelových situací na zadané téma (řešení konkrétních problémů)	• Modelové situace a praktická cvičení	• OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce (rozvoj sociálních dovedností)

Vyučovací předmět: RODINNÁ VÝCHOVA

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Znat základy biologie člověka (význam a funkce nejdůležitějších orgánů)	Předpokládáme, že žák: • Podle názorných materiálů popíše jednotlivé části kosterní soustavy – jako opěrné části těla (jednotlivé části demonstrovuje na svém těle) • S pomocí učitele objasní význam svalové soustavy pro pohyb člověka	BIOLOGIE ČLOVĚKA • Anatomie – stavba lidského těla (jednotlivé orgánové soustavy a jejich funkce)	• VkZ – zdravý životní styl

	• Popíše jednotlivé části oběhové soustavy a význam zdravého životního stylu jako prevenci jejího onemocnění • Podle názorných materiálů popíše a vysvětlí funkci jednotlivých orgánových soustav: dýchací, trávicí, vylučovací, pohlavní, smyslová,...		
• Znat důležitost prevence a dodržovat preventivní opatření	• Seznamuje se s příznaky nemocí: běžné, infekční, civilizační • Vyjmenuje běžné nemoci z nachlazení a jejich průvodní jevy • Dodržuje základní pravidla osobní hygieny - jako prevenci běžných a infekčních onemocnění • S názorem vyjmenuje faktory vedoucí ke vzniku civilizačních chorob, nejznámější civilizační choroby vyjmenuje • Objasní význam očkování jako prevenci infekčních onemocnění • Vyjmenuje nejznámější běžné nemoci a způsob nákazy, uvede základní způsoby prevence • Formou nácviku modelových situací předvede vhodné	• Prevence nemocí • Dětské nemoci	• VkZ – zdravý životní styl • ŽP – Vztah člověka k prostředí (vliv prostředí na zdraví člověka)

	chování pacienta v době nemoci • S pomocí učitele vyjmenuje nejznámější dětské nemoci a jejich průběh • Nácvikem modelových situací demonstruje péči a ošetřování nemocného dítěte, sestavení jídelníčku nemocného, přivolání záchranné služby při ohrožení života dítěte, chování v nemocnici		
• Uvědomovat si odpovědnost za sexuální chování	• Zdůvodní význam antikoncepce v souvislosti s plánovaným rodičovstvím	SEXUÁLNÍ VÝCHOVA • Sexuální život, antikoncepce	• VkZ – antikoncepce • OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů (odpovědnost za sexuální chování)
• Znat důsledky předčasného pohlavního styku	• Objasní rizika předčasného pohlavního styku – vstup do manželství na základě těhotenství partnerky, problémy manželství nezletilých • Účastí situační hry předvede reakci rodičů na sdělení: musíme se brát	• Předčasný pohlavní styk a nebezpečí s ním spojená	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (nepříjemná komunikace)
• Umět se chránit před pohlavně přenosnými chorobami	• S názorem vyjmenuje základní pohlavně přenosné choroby • Popíše nebezpečí promiskuitního života • Objasní možnost nákazy	• Pohlavně přenosné choroby	• VkZ – ochrana před pohlavně přenosnými chorobami

	nemocí přenosných pohlavních stykem a jejich projevy • Uvede vhodné příklady antikoncepčních prostředků jako prevenci pohlavně přenosných chorob • S názorem uvede cesty přenosu nemoci AIDS • Popíše rizikové chování, které může vést k šíření pohlavně přenosných chorob		
• Znat důsledky rizikového sexuálního chování	• Seznámí se se základními sexuálními úchylkami a poruchami pohlavní identity	• Sexuální úchylky, poruchy pohlavní identity	• OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (Moje vztahy k sobě)
• Rozpoznat nevhodné a rizikové chování	• S pomocí učitele objasní negativní dopady na další vývoj osobnosti v důsledku sexuálního zneužití • Popíše, kde hledat odbornou pomoc	• Nebezpečí sexuálního zneužívání	• OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (krizové situace)
• Znat nebezpečí související s nebezpečnými návyky v průběhu těhotenství	• S názorem popíše průběh a délku těhotenství, změny v organismu matky • Objasní význam poraden a lékařské péče pro těhotné ženy, perinatální péči a vývoj plodu • S názorem popíše mechanismus porodu a jednotlivé porodní doby • Objasní možná úskalí domácích porodů	• Těhotenství, lékařská péče o těhotnou ženu, porod, narození dítěte	• VkZ – zdravý životní styl v těhotenství

	• S pomocí učitele objasní možné příčiny předčasných porodů a jejich negativní dopad na nedonošeného novorozence – nedostatečná termoregulace, silná novorozenecká žloutenka,... • Popíše lékařskou péči o ženu a novorozence bezprostředně po porodu • Uvede význam prvních doteků matky s dítětem – (mateřské pouto) • Vysvětlí význam kojení – z hlediska výživy, citové stránky novorozence, prevence onemocnění		
• Znat význam a důležitost rodičovství	• S pomocí učitele objasní význam harmonického vztahu mezi rodiči pro formování citových a sociálních vztahů dítěte • Popíše důležitost rodičovské lásky matky i otce ve vztahu k dítěti • Z předložené nabídky vzorů vybere příklady povinnosti rodičů vůči dětem (zajištění dostatku mateřské lásky a péče, jistoty, harmonického rodinného prostředí,...	PÉČE O DÍTĚ • Role matky a otce, povinnosti vůči dětem	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy)

	• Pomocí situačních her předvede roli matky i otce ve vztahu k dítěti • Pomocí situačních her předvede: rodičovskou autoritu, možné konflikty mezi rodiči a dětmi, vhodné pochvaly a tresty při výchově dítěte,...		
• Podle svých možností charakterizovat jednotlivá vývojová období dítěte	• Podle obrázků popíše základní znaky jednotlivých vývojových období dítěte (psychický, fyzický vývoj, rozvoj řeči, ...) • Objasní význam hry vhodné pro určitý věk – jako základ pracovní činnosti • Vhodnou modelovou situací předvede nejčastější chyby ve výchově (přílišné rozmazlování, chybějící kontrola určitých činností,...)	• Vývojové etapy dítěte	• OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce (rozvoj sociálních dovedností a vzájemných vztahů)
• Ukázat na modelu základní péči o novorozence a kojence	• Podle názorných obrázků popíše základní péči o novorozence a kojence – správné držení, kojení, hygiena, výživa,... • Svoji účastí při situačních hrách na modelu demonstruje základní péči o dítě – přebalování, oblékání, koupání, krmení, údržba oblečení a prostředí dítěte	• Péče o dítě	• OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce (rozvoj sociálních dovedností a vzájemných vztahů)

• Znat práva dítěte vyplývající z Listiny základních práv a svobod	• S pomocí učitele uvede práva dítěte – jako je právo: na život, vzdělání, lékařskou péči, na bezpečí a jistotu v rodině,...	• Práva dítěte	• Ov – Úmluva o právech dítěte
• Aktivně se zapojovat do nácviku modelových situací dle zadání	• Pod vedením učitele spolupracuje při nácviku modelových situací na zadané téma (řešení konkrétních problémů)	• Modelové situace a praktická cvičení	• OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce (rozvoj sociálních dovedností)

5.12. Vyučovací předmět: VÝŽIVA A PŘÍPRAVA POKRMŮ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výživa a příprava pokrmů je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Výživa a příprava pokrmů a souvisejících tematických okruhů průřezových témat.

Výživa a příprava pokrmů je vyučována jako samostatný předmět v obou ročnících čtyři vyučovací hodiny týdně (z toho 1 hodina teorie a 3 hodiny praktických cvičení).

Výuka probíhá ve třídě (teoretická část), ve školní kuchyňce (praktická část), občas i mimo školu (návštěva a prezentace pokrmů zdravé výživy na Dni zdraví, besedy s odborníky, další akce související s učivem předmětu).

Cílem předmětu je poskytovat žákům základní vědomosti a dovednosti pro přípravu jednoduchých pokrmů s ohledem na uplatňování zdravé výživy, která je nedílnou součástí zdravého životního stylu, dále k upevňování hygienických, stravovacích a pracovních návyků při přípravě jednotlivých jídel, sestavit jídelníček s ohledem na ekonomické a zdravotní faktory.

Předmět je dále zaměřen na rozvíjení vzájemné spolupráce a komunikaci žáků při praktických činnostech, na orientaci v kuchařských knihách při vyhledávání receptur, správný nákup a uskladnění surovin, správné pochopení informací na obalech potravinářských výrobků, na změnu stravovacích návyků ve smyslu zdravé výživy – které se postupně snaží uplatňovat ve své rodině, na dodržování správných postupů dle receptů, dodržování společenského chování při stolování.

Důraz je také kladen na dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce při přípravě pokrmů, na správný postup při předcházení úrazům, kritickému posuzování reklamy týkající se potravinářských výrobků.

Do vyučovacího předmětu Výživa a příprava pokrmů jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **MV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a reality
- **ŽP** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **VPZ** – Svět práce

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Výživa a příprava pokrmů:

- výklad formou vypravování, vysvětlování
- práce s kuchařskou knihou a jinou odbornou literaturou
- diskuze v rámci třídy, skupiny
- dialog – kladení otázek
- manipulace s názornými pomůckami při praktických cvičeních
- procvičování praktických dovedností pod dohledem učitele
- využití internetu při vyhledávání potřebných informací, interaktivní tabule,...
- besedy s odborníky, návštěva výstav, exkurze
- samostatná práce, domácí příprava
- projektové vyučování v rámci třídních projektů

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výživa a příprava pokrmů směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Výživa a příprava pokrmů jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Správnou motivaci vytváříme u žáků pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- Zohledňujeme individuální možnosti žáků a vhodně volíme metody (skupinová práce a samostatná práce atd.)
- Dáváme žákům příležitost využívat svých zkušeností, zajímáme se o jejich názory (např. zdravé stravování atd.)
- Podněcujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, které mohou v procesu učení využít (zajímavosti z masmédií)

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Výživa a příprava pokrmů jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Využíváme zkušeností a vědomostí žáků již dříve získaných, na které vhodnými metodami navazujeme
- Volíme takové metody, prostředky a techniky, které vedou ke splnění jednotlivých aktivit
- Zadáváme úkoly dle schopností jednotlivých žáků
- Podporujeme u žáků řešení problémů ve spolupráci s jinými lidmi – týmová práce
- Vedeme žáky k obhajobě svých názorů a rozhodnutí
- Směřujeme žáky k vyhledávání a zpracování informací potřebných k určitému tématu (např. zdravá výživa, sestavování jídelníčků,...) z různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Výživa a příprava pokrmů jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Využíváme komunikativních dovedností žáka při spolupráci s ostatními
- Vhodnou motivací vedeme žáky k vyjádření své myšlenky a názoru v ústním projevu
- Umožňujeme žákům dostatek příležitostí ke komunikaci, možnost vyjádřit vlastní zkušenosti, zážitky získané k daným tématům (s ohledem na individuální komunikační dovednosti žáků)
- Vedeme žáky k vyjadřování se v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Výživa a příprava pokrmů jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, péči o svůj fyzický a duševní rozvoj tak, aby si uvědomovali důsledek nezdravého životního stylu

- Organizujeme práci ve skupině, učíme žáky vzájemné spolupráci, přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly a přejímat odpovědnost za výsledky práce skupin (přátelská atmosféra, kamarádské vztahy)
- Zvykáme žáky v případě potřeby pomáhat svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat
- Směřujeme žáky k posouzení vlastního výkonu a vytvoření reálné představy o sobě a o svých schopnostech

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Výživa a příprava pokrmů jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vyžadujeme po žácích respektování pravidel slušného chování ke svým vrstevníkům i k dospělým
- Podněcujeme u žáků odpovědné jednání nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu
- Vhodnou motivací vedeme žáky k uvědomění si hodnoty života, odpovědnosti za vlastní zdraví i spoluzodpovědnost za zdraví ostatních (např. zásady zdravého životního stylu)

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Výživa a příprava pokrmů jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vhodnou motivací vedeme žáky k dodržování posloupností prací dle zadání
- Nabízíme žákům možnost pracovat s různým výukovým materiálem, efektivně si organizovat práci
- Podněcujeme u žáků aktivní účast při každé zadané činnosti

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výživa a příprava pokrmů směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Na úrovni předmětu Výživa a příprava pokrmů jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vyžadujeme po žácích dodržování osobní hygieny a bezpečnosti práce v průběhu pracovních činností
- Směřujeme žáky k důslednému používání osobních ochranných pomůcek vzhledem k prováděným činnostem
- Seznamujeme žáky s provozním a bezpečnostním řádem školní kuchyně
- Vytváříme u žáků návyk dodržovat pořádek na pracovním místě úklidem pracovních nástrojů, pomůcek

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Výživa a příprava pokrmů jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dbáme na dodržování kvality odvedené práce a dokončení zadané činnosti při všech aktivitách ve školní kuchyni

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Výživa a příprava pokrmů jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Směřujeme žáky k hospodárnému nakládání se surovinami, energiemi, odpady, vodou (s ohledem na životní prostředí)
- Podněcujeme žáky k třídění odpadů vznikajících při veškerých činnostech ve školní kuchyňce

Vyučovací předmět: VÝŽIVA A PŘÍPRAVA POKRMŮ Ročník: 1.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Znát zásady hygieny a bezpečnosti při práci	Předpokládáme, že žák: - Vyjmenuje základní hygienické zásady při práci ve cvičné kuchyňce - Dbá pokynů učitele ohledně hygienických zásad a bezpečnosti při práci - Podle názorných obrázků popíše veškeré ochranné pomůcky - Pod vedením učitele používá ochranných osobních pomůcek určených pro práci ve cvičné kuchyňce	BEZPEČNOST PŘI PRÁCI Hygiena při práci, ochranné osobní pomůcky	VPZ – Svět práce – charakteristické znaky práce a jejich aplikace (bezpečnost a ochrana zdraví při práci) A – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci VkZ – první pomoc
Orientovat se v základním vybavení kuchyně	- Vyjmenuje základní vybavení školní kuchyňky - Při praktických cvičeních používá správné náčiní - Při práci ve školní kuchyňce ukládá vždy použité pracovní pomůcky na své místo	Základní vybavení kuchyně – kuchyňský inventář (nářadí jeho označení a uložení)	Rv – vybavení domácnosti
Udržovat pořádek na pracovním místě	- Při práci ve školní kuchyňce udržuje pořádek - Seznámí se s používáním veškerých čistících prostředků používaných ve školní	Úklid pracoviště, čistící prostředky, ochranné pomůcky	VkZ – první pomoc

	kuchyňce • S názorem vyjmenuje faktory vedoucí ke vzniku poškození zdraví při nesprávném používání čistících prostředků • Po ukončení práce ve školní kuchyňce provede celkový úklid pracoviště s použitím ochranných pomůcek (gumové rukavice,...) • Správně reaguje na pokyny dospělých při zasažení čistícími prostředky		
• Třídít odpad a chránit životní prostředí	• S názorem popíše jednotlivé barvy nádob na odpady při třídění odpadku • Třídí odpad dle jednotlivých druhů materiálů • Po ukončení činnosti ve školní kuchyňce odstraní veškerý odpad • Seznámí se s používáním ekologických čistících prostředků s ohledem na ochranu životního prostředí	• Nakládání s odpady a obaly	• ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny – třídění odpadu
• Bezpečně ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat základní spotřebiče	• Seznámí se s obsluhou a používáním všech spotřebičů, které jsou nutné při přípravě pokrmů • Správně a bezpečně používá moderní techniky v domácnosti • Zvládne základní obsluhu	• Manipulace se spotřebiči a kuchyňským zařízením	• Rv – používání přístrojů v domácnosti

	elektrických spotřebičů pod dohledem vyučujícího		
Poskytnout první pomoc při poranění	- Dodržuje pořádek na svém pracovním místě v kuchynce (čistá podlaha,) jako prevenci úrazů - Při manipulaci s horkými nádobami (s použitím kuchyňských chňapek) pracuje pod dohledem vyučujícího - Při zadaných činnostech pracuje klidně a soustředěně - Reaguje na pokyny učitele při úrazu způsobeném při přípravě pokrmů - Vybaví si důležitá telefonní čísla první pomoci	Úrazy v kuchyni a jejich prevence, první pomoc	VkZ – první pomoc
Osvojit si správné stravovací návyky	- S názorem objasní význam výživy pro zdraví člověka - Popíše význam správných stravovacích návyků (jíst 5x denně,...) - S pomocí vyučujícího připraví jednoduché pokrmy – ovocné a zeleninové saláty, mléčné pokrmy, jednoduché pomazánky, pokrmy z těstovin, zeleninové polévky, - Při přípravě pokrmů využívá sezónních druhů ovoce a zeleniny	VÝŽIVA ČLOVĚKA Výživa člověka a její význam pro zdraví	VkZ – zdravý životní styl

	• Objasní význam pitného režimu • Vyjmenuje základní složky potravin (cukry, tuky, bílkoviny, vitamíny, ...)	• Potrava a její složky	
• Chápat důležitost správné výživy	• Uvědomí si význam zdravé výživy jakou součást zdravého životního stylu • Rozliší zdravé x nezdravé pokrmy (s pomocí názorných obrázků) • Připraví pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy – jednoduchá snídane, oběd, večeře, moučníky,...	• Zásady správné výživy	• VkZ – zdravý životní styl
• Znat zásady při sestavování jídelníčku podle zásad zdravé výživy	• S pomocí učitele sestaví jednoduchý jídelníček s ohledem zásad zdravé výživy • Orientuje se v základních druzích potravin zdravé výživy • S pomocí názorných ukázek se snaží o hospodárné sestavení jídelníčku na určité období	• Sestavování jídelníčku	• VkZ – zdravý životní styl
• Znat zásady při sestavování jídelníčku podle různých skupin obyvatelstva	• Z předložené nabídky vybere vhodné pokrmy vhodné pro dietní stravování podle typu onemocnění • S pomocí učitele objasní význam správného stravování podle věkových kategorií člověka	• Výživa různých skupin obyvatelstva, dietní stravování, poruchy příjmu potravy	• VkZ – péče o nemocné

	Seznámí se s nebezpečím poruchy příjmu potravy i s jeho negativními dopady na zdravý vývoj člověka		
Dodržovat odpovídající společenské chování a uplatňovat základní zásady stolování	- Dodržuje zásady správného stolování - S pomocí učitele prostře stůl pro každodenní stolování – výběr jednoduchého inventáře	Stolování, úprava stolu k různým příležitostem	A – úprava stolu pro různé příležitosti
Rozlišit základní druhy potravin	- Podle názorných obrázků rozliší základní druhy potravin (mléko a mléčné výrobky, obiloviny, druhy ovoce a zeleniny, druhy masa,...) - Popíše možnost uplatnění základních druhů potravin při vaření	POTRAVINY A NÁPOJE Základní druhy potravin	
Znát zásady správného skladování a uchování potravin	- Pomocí názorných obrázků popíše skladovací prostory – lednička, mraznička, spižárna, sklep,... - Jednoduše objasní význam správného skladování jednotlivých potravin - Objasní význam základních zásad hygienických požadavků na skladovací prostory - S pomocí názorných obrázků popíše váhy na odměřování sypkých potravin - Orientuje se na displeji	- Nákup potravin a jejich uskladnění - Vážení a odměřování potravin	M – správné užívání základních jednotek a jejich převody

	digitální váhy (čtení údajů) • S pomocí vyučujícího odměří tekuté potraviny (mléko, voda, olej,...)		
• Vybrat vhodné potraviny podle technologického postupu	• S pomocí názorných obrázků vybere vhodné potraviny pro tepelnou úpravu vařením, dušením, pečením • Popíše rozdíl mezi vařením a dušením (např. masa, zeleniny,...) • Objasní význam vaření potravin v páře (zelenina, maso,...) pro zdraví člověka	• Výběr vhodných potravin podle technologického postupu přípravy potravin	
• Správně skladovat nápoje podle druhu	• Z předložené nabídky vybere studené nápoje – voda, minerální voda, sodovky, mošty, džusy, zeleninové šťávy, studené mléčné nápoje-koktejly • Objasní význam skladování studených nápojů v chladnu • Vysvětlí správné způsoby skladování čaje a kávy • Z předložené nabídky vybere nápoje teplé a popíše jejich přípravu – různé druhy čaje, kakao, různé druhy kávy • Připraví teplý nápoj podle zadání učitelem – dodrží správný postup (např. nápoj vhodný k snídani, uvaří různé druhy čaje, kávy, kakao,...)	• Nápoje – druhy nápojů, rozdělení	

• Připravit pokrmy studené podle receptury	• Objasní význam konzumace syrového ovoce a zeleniny pro naše zdraví • S pomocí učitele připraví jednoduchý ovocný a zeleninový salát • Připraví jednoduché pomazánky s využitím sezónní zeleniny • Pod dohledem učitele připraví jednoduché pomazánky a nápoje s využitím mléčných výrobků	TECHNOLOGIE PŘÍPRAVY POKRMŮ • Úprava potravin bez tepelné úpravy	
• Ovládat předběžnou úpravu potravin	• Popíše základní úpravu potravin v rámci přípravných prací – mytí, loupání, škrábání, krájení, přebírání • S pomocí názorných obrázků vybere správné pomůcky vhodné pro předběžnou úpravu potravin • Objasní význam zásad hygienických pravidel při přípravě pokrmů (mytí, loupání,...)	• Příprava a úprava surovin	• Rv – dodržování základních hygienických pravidel v domácnosti
• Zvolit vhodné potraviny podle technologického postupu	• S pomocí učitele zvolí potraviny vhodné pro tepelnou úpravu • Objasní volbu potravin vhodných pro vaření –	• Základní tepelné úpravy	• VkZ – zdravý životní styl

	- rostlinného původu, masa,... • Popíše způsob úpravy pokrmů dušením • Objasní způsob úpravy pokrmů pečením • Vysvětlí způsob úpravy pokrmů smažením – správný způsob smažení, škodlivý vliv smažených pokrmů na naše zdraví		
• Orientovat se v receptech	• S pomocí učitele vyhledá v kuchařské knize recept podle názvu pokrmu • Z kuchařské knihy vypíše suroviny potřebné k přípravě zadaného pokrmu	• Receptury	• MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – vyhledávání v recepturách
• Připravit pokrmy studené kuchyně podle receptury • Používat odpovídající inventář	• Dle pokynů vyučujícího, případně dle receptur připraví vybrané pokrmy studené kuchyně • Pro přípravu vybraných pokrmů zvolí odpovídající inventář	• Technologické postupy přípravy pokrmů studené kuchyně	
• Připravit pokrmy teplé podle receptury • Používat odpovídající inventář	• Dle pokynů vyučujícího, případně dle receptur připraví vybrané pokrmy teplé kuchyně • Pro přípravu vybraných pokrmů zvolí odpovídající inventář	• Technologické postupy přípravy pokrmů teplé kuchyně	
• Připravit moučníky studené a teplé podle receptury	• Dle pokynů vyučujícího, případně dle receptur připraví vybrané studené i teplé	• Moučníky	

	moučníky Pro přípravu vybraných moučníků zvolí odpovídající inventář		
--	--	--	--

Vyučovací předmět: VÝŽIVA A PŘÍPRAVA POKRMŮ
Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Znát zásady hygieny a bezpečnosti při práci	Předpokládáme, že žák: - Dodržuje základní hygienické zásady při práci ve cvičné kuchyňce - Dbá pokynů učitele ohledně hygienických zásad a bezpečnosti při práci - Používá ochranné osobní pomůcky určených pro práci ve cvičné kuchyňce (zástěra, kuchařská lodička na pokrytí hlavy,...)	BEZPEČNOST PŘI PRÁCI Hygiena při práci, ochranné osobní pomůcky	VPZ – Svět práce – charakteristické znaky práce a jejich aplikace (bezpečnost a ochrana zdraví při práci) A – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
Orientovat se v základním vybavení kuchyně	- Při praktických cvičeních používá správný kuchyňský inventář při přípravě pokrmů - Ukládá pracovní pomůcky na své místo	Základní vybavení kuchyně – kuchyňský inventář (náradí jeho označení a uložení)	Rv – vybavení domácnosti
Udržovat pořádek na pracovním místě	Dbá na pořádek ve školní kuchyňce – průběžné mytí nádobí, vytření podlahy při znečištění	Úklid pracoviště, čisticí prostředky, ochranné pomůcky	VkZ – první pomoc

	• Při své práci používá čisticí prostředky a úklidové pomůcky ve školní kuchyňce • Objasní nebezpečí nesprávného používání čisticích prostředků, které může vést k poškození zdraví • Po ukončení práce ve školní kuchyňce provede celkový úklid pracoviště s použitím ochranných pomůcek (gumové rukavice,...) • Správně reaguje na pokyny dospělých při zasažení obličeje, očí - čisticími prostředky		
• Třídít odpad a chránit životní prostředí	• Objasní význam třídění odpadků s ohledem na životní prostředí • Vytřídí odpad podle jednotlivých druhů materiálů • Po ukončení činnosti ve školní kuchyňce odstraní veškerý odpad do správných sběrných nádob • Chrání životní prostředí používáním ekologických čisticích prostředků	• Nakládání s odpady a obaly	• ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny – třídění odpadu
• Bezpečně ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat základní spotřebiče	• Pod přímým dohledem učitele obsluhuje a používá veškeré spotřebiče při přípravě pokrmů • Správně a bezpečně používá	• Manipulace se spotřebiči a kuchyňským zařízením	

	moderní techniky ve školní kuchyňce – ruční robot, mixér, elektrická pečící pánev,... • Dbá pokynů při očištění teflonového nádobí tak, aby nedošlo k jejich mechanickému poškození		
• Poskytnout první pomoc při poranění	• Dbá o pořádek na svém pracovním místě v kuchyňce (čistá podlaha,) jako prevenci úrazů • Pod dohledem učitele manipuluje s horkými nádobami (používáním kuchyňských chňapek) • Při každé zadané činnosti pracuje pozorně a soustředěně • Řídí se pokyny učitele při drobném úrazu (říznutí nožem, malé popálenině,...), způsobeném při přípravě pokrmů • Adekvátně reaguje na pracovní úraz – zachování klidu při ošetření,... • Vyjmenuje důležitá telefonní čísla první pomoci	• Úrazy v kuchyni a jejich prevence, první pomoc	• VkZ – první pomoc
• Osvojit si správné stravovací návyky	• S názorem objasní význam základních živin (bílkoviny, cukry, tuky, vitamíny, stopové prvky, energetická hodnota	VÝŽIVA ČLOVĚKA • Výživa člověka a její význam pro zdraví • Potrava a její složky	• VkZ – zdravý životní styl

	jednotlivých potravin,...) pro zdraví člověka • Objasní význam správných stravovacích návyků (jíst 5x denně,...) • Při přípravě pokrmů využívá sezónních druhů ovoce a zeleniny • Vysvětlí a popíše význam vhodných nápojů při dodržování pitného režimu		
• Chápat důležitost správné výživy	• Popíše zdravé x nezdravé pokrmy (s pomocí názorných obrázků) • Orientuje se v základních druzích potravin zdravé výživy • Připraví pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy – jednoduchá snídaně, oběd, večeře, moučníky,...	• Zásady správné výživy	• VkZ – zdravý životní styl
• Znat zásady při sestavování jídelníčku podle zásad zdravé výživy	• S pomocí učitele sestaví slavnostní jídelníček k různým příležitostem – Vánoce, Velikonoce, narozeniny,... • Orientuje se v základních cenách potravin (dle dostupných letáků) při sestavování jídelníčku • S pomocí názorných ukázek se snaží o hospodárné sestavení jídelníčku na určité období	• Sestavování jídelníčku	• Čj – práce s textem
• Znat zásady při sestavování	• S pomocí učitele objasní	• Výživa různých skupin	

jídelníčku podle různých skupin obyvatelstva	výživu určitých skupin obyvatelstva – výživa těhotných žen, výživa kojenců a batolat, výživa dětí a mládeže, výživa ve stáří,.... • S pomocí učitele objasní vybrané směry ve stravování – makrobiotika, vegetariánství, ... • Pomocí názorných obrázků popíše a vysvětlí zásady dietního stravování při určitém onemocnění • Uvaří čaj a připraví jednoduchý dietní pokrm pro nemocného • S pomocí učitele objasní speciální diety – např. bezlepková apod. • Popíše příčiny vedoucí k poruchám příjmu potravy (negativní vliv reklam, ztotožnění se s populární osobností,....)	obyvatelstva, dietní stravování, poruchy příjmu potravy	
• Dodržovat odpovídající společenské chování a uplatňovat základní zásady stolování • Používat drobný inventář podle jeho určení	• Pomocí názorných obrázků popíše úpravu stolu k různým příležitostem – správný výběr inventáře (nádobí, sklo, květinová výzdoba,...) • S pomocí učitele upraví stůl pro vybrané příležitosti – správný výběr ubrusu, prostírání	• Stolování, úprava stolu k různým příležitostem	• A – úprava stolu pro různé příležitosti

Rozlišit základní druhy potravin	- Podle názorných obrázků rozliší základní druhy potravin (mléko a mléčné výrobky, obiloviny, druhy ovoce a zeleniny, jednotlivé druhy masa,...) - Popíše možnost uplatnění základních druhů potravin při vaření s ohledem na zdravou výživu	POTRAVINY A NÁPOJE Základní druhy potravin	
Vybrat vhodné potraviny podle technologického postupu	- Z předložené nabídky vybere vhodné potraviny pro tepelnou úpravu vařením, dušením, pečením, grilováním, ... - Popíše rozdíly mezi jednotlivými technologickými postupy při přípravě pokrmů (např. masa, zeleniny, obilovin, mléčných výrobků, ...)	Výběr vhodných potravin podle technologického postupu přípravy potravin	
Ekonomicky nakládat se surovinami, energiemi a jinými materiály s ohledem na životní prostředí	- Objasní význam vaření potravin v páře (zelenina, maso,...) pro zdraví člověka, úspora energie - S pomocí učitele vysvětlí význam používání nízkoenergetických spotřebičů – např. indukční vařič - Svědomitě nakládá s používanými surovinami tak, aby nedocházelo ke zbytečným ztrátám	Výběr vhodných potravin podle technologického postupu přípravy potravin	ŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny – hospodárné nakládání se surovinami

Ovládat předběžnou úpravu potravin	- Z předložené nabídky vybere správné pomůcky vhodné pro předběžnou úpravu jednotlivých druhů potravin - Při předběžné úpravě dodržuje základní zásady hygienických pravidel	TECHNOLOGIE PŘÍPRAVY POKRMŮ Příprava a úprava surovin	Rv – dodržování hygienických pravidel v domácnosti
Připravit pokrmy studené podle receptury	- Podle názorných obrázků popíše přípravu jednotlivých způsobů úpravy studené kuchyně (chutůvky, obložené chlebičky, obložené talíře, mísy,...), které následně připraví - S pomocí učitele připraví ovocný a zeleninový salát s využitím sezónních surovin - Připraví pomazánky vhodné pro snídani, svačiny a večere - Pod dohledem učitele připraví studený, míchaný nápoj - Připraví předkrm vhodný pro slavnostní příležitost	Úprava potravin bez tepelné úpravy	
Zvolit vhodné potraviny podle technologického postupu	Z předložené nabídky názorných obrázků vybere a objasní základní způsoby tepelné úpravy jednotlivých druhů potravin	Základní tepelné úpravy	
Orientovat se v receptech	S pomocí učitele vyhledá požadovaný recept	Receptury	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení –

	• Popíše základní rozdělení kuchařských knih (dle použitých surovin,..) • S pomocí učitele popíše způsob přípravy zadaného pokrmu podle receptu		vyhledávání v recepturách
• Připravit pokrmy teplé podle receptury • Používat odpovídající inventář	• Popíše rozdělení a možnost tepelné úpravy jednotlivých druhů masa • Vybere správný způsob přípravy drůbežího a vepřového masa • Zvolí vhodný inventář při různých způsobech tepelné úpravy pokrmů • S pomocí spolužáků (práce ve skupině) připraví pokrm z drůbežího a vepřového masa • Připraví pokrm s využitím polotovarů • Vyjmenuje druhy bezmasých pokrmů a přiřadí k nim tepelnou úpravu • Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy tepelných úprav pokrmů a využívá je při praktických cvičeních	• Technologické postupy přípravy pokrmů teplé kuchyně	
• Připravit pokrmy studené kuchyně podle receptury • Používat odpovídající inventář	• Dle pokynů vyučujícího, případně dle receptur připraví vybrané pokrmy studené kuchyně • Pro přípravu vybraných	• Technologické postupy přípravy pokrmů studené kuchyně	

	pokrmů zvolí odpovídající inventář		
• Připravit moučníky studené a teplé podle receptury	• Dle pokynů vyučujícího, případně dle receptur připraví vybrané teplé i studené moučníky • Pro přípravu vybraných moučníků zvolí odpovídající inventář	• Moučníky	
• Připravit běžné teplé nápoje	• Zvolí správný postup při přípravě teplých nápojů – čaj, kakao,... • Připraví teplý nápoj vhodný pro snídani	• Příprava nápojů	VkZ – pitný režim a jeho význam pro organismus
• Dodržovat bezpečnost práce	• Uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • Objasní základní bezpečnostní požadavky při práci s kuchyňskými spotřebiči a dbá na jejich dodržování • S pomocí učitele poskytne první pomoc při drobném úrazu spolužáka	• Bezpečnost práce	• VkZ – první pomoc

5.13. Vyučovací předmět: RUČNÍ PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Ruční práce je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Ruční práce.

Ruční práce jsou vyučovány jako samostatný předmět v obou ročnících čtyři vyučovací hodiny týdně, z toho je 1 hodina čerpána z disponibilní časové dotace. Výuka probíhá převážně formou praktických cvičení - ve třídě, ve školní dílně nebo počítačové učebně (využíváme internetových stránek k vyhledávání důležitých informací), dále zařazujeme besedy s odborníky, návštěvy výstav a exkurzí do rukodělných dílen. Ruční práce systematicky ovlivňují rozvoj motoriky, přispívají k rozhodování o budoucím možném pracovním uplatnění. Žáci získávají základní vědomosti o materiálu, nástrojích a pracovních postupech. Učí se práci správně organizovat, udržovat pořádek na pracovišti, dbát hygienických a bezpečnostních pravidel a osvojují si kulturní návyky. Výuka směřuje k utváření vlastního vkusu a klade důraz na bohatost nápadů, originalitu a důslednost.

Cílem předmětu je zvládnutí rukodělných činností v provedení, která odpovídají schopnostem a zájmům žáků, vytváření pracovních dovedností a návyků, překonávání různých obtíží spojených s činností a dokončování pracovních úkolů. Výuka napomáhá k poznání pracovních činností, které následně mohou sloužit ke smysluplnému využití volného času a využití získaných dovedností v péči o domácnost.

Nedílnou součástí tohoto vyučovacího předmětu je rozvíjení komunikačních dovedností (porozumění pojmům, běžným návodům) a vytváření pracovních dovedností a návyků (přesnost, vytrvalost, odpovědnost).

Do vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV-Sociální rozvoj** – Poznávací schopnosti
- **VPZ** – Svět práce

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Ruční práce:

- výklad, vysvětlování
- manipulace s předměty
- demonstrace názorných pomůcek
- samostatná a skupinová práce žáků pod dohledem učitele
- využití výukových programů, internetu, interaktivní tabule
- besedy s odborníky, návštěva výstav, exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Ruční práce směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Umožňujeme žákům využívat naučených metod a technik práce
- Zohledňujeme individuální možnosti žáků a vhodně volíme a střídáme metody, formy (skupinová výuka, práce ve dvojicích atd.)
- Pracujeme s vybranými materiály, pomůckami a nástroji
- Dáváme žákům příležitost využívat svých zkušeností při praktických činnostech, zajímáme se o jejich náměty a názory
- Podněcujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, které mohou v procesu učení využít

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme žáky k rozpoznání problémů, které mohou vzniknout v průběhu pracovní činnosti a společně hledáme vhodné způsoby jejich řešení
- Podporujeme u žáků přijímat důsledky svých rozhodnutí
- U žáků upřednostňujeme využívání již dříve získaných poznatků a postupů
- Rozvíjíme u žáků schopnost dokázat si přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
- Zvykáme žáky obhajovat své názory a rozhodnutí
- Směřujeme žáky k vyhledávání a zpracování informací potřebných k určitému tématu (např. internetové stránky rukodělných činností) z různých informačních zdrojů (časopisy,)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vhodnou motivací povzbuzujeme u žáků možnost vyjádřit své myšlenky a názory v ústním projevu
- Směřujeme žáky k běžnému používání návodů k pracovním postupům a využívat získané informace k vlastní práci
- Podněcujeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování a adekvátní reakci při porozumění sdělení učitelem
- Předkládáme žákům dostatek příležitostí ke komunikaci, možnost vyjádřit vlastní zkušenosti, zážitky nebo prezentovat získané znalosti k daným tématům
- Podporujeme u žáků využívání komunikativních dovedností při týmové práci

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Směřujeme žáky k navázání a rozvíjení pozitivních vztahů s okolím
- Vhodnou motivací směřujeme žáky k respektování pravidel týmové práce a vnímavosti k potřebám druhých
- Organizujeme práci ve dvojici a skupině, učíme žáky navzájem spolupracovat a přejímat dílčí odpovědnost za výsledky práce skupin (přátelská atmosféra, kamarádské vztahy)
- Zvykáme žáky pomáhat svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat
- Snažíme se vytvářet v žácích pozitivní představu o nich samých

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Motivujeme žáky k respektování společenských norem chování
- Podněcujeme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro estetičnost a kreativitu

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků zvládání základních pracovních dovedností a zapojení se do kolektivní práce
- Rozvíjíme u žáků pracovní výdrž a schopnost koncentrace vedoucí ke zdárnému dokončení činnosti
- Motivujeme žáky ke kladnému vztahu k manuálním činnostem
- Směřujeme žáky k posouzení práce své i ostatních
- Podněcujeme žáky ke spolupráci a zkoušení dalších možností, případně nacházení a objevování nových, vhodných variant při práci

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Ruční práce směřují k utváření odborných kompetencí:**Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vybízíme žáky k dodržování bezpečnosti práce, ochrany zdraví sebe i druhých a hygieny práce
- Dbáme na dodržování základních hygienických předpisů při všech činnostech s pracovními nástroji
- Směřujeme žáky k dodržování pořádku na pracovním místě, úklidem pracovních nástrojů, pomůcek jako možné prevenci úrazů

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vhodnou motivací směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání pro možné budoucí uplatnění
- Rozvíjíme u žáků schopnost pracovat s vybranými materiály, pomůckami a nástroji
- Podporujeme u žáků propojování pracovních činností se zkušenostmi z běžného života
- Podněcujeme žáky k vlastnímu sebehodnocení a reálnému posouzení prováděných činností

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Ruční práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dbáme na to, aby žáci hospodárně nakládali s materiálem, energiemi, odpady, vodou (s ohledem na životní prostředí)
- Směřujeme žáky k podílení se na ochraně životního prostředí

Vyučovací předmět: RUČNÍ PRÁCE Ročník: 1. – 2.			
Očekávané výstupy z RVP PRŠ 2	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	Předpokládáme, že žák: - Dodržuje základní hygienická pravidla a bezpečnost při práci - Při práci se chová tak, aby nedošlo k poranění sebe ani druhých - Udržuje pořádek na svém pracovním místě - Orientuje se v základních otázkách první pomoci	BEZPEČNOST A HYGIENA PŘI PRÁCI Bezpečnost a hygiena při práci	VPZ – Svět práce – charakteristické znaky práce a jejich aplikace (bezpečnost a ochrana zdraví při práci) PP, A – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
Znát základní oděvní sortiment	- Rozliší základní oděvní sortiment – (spodní prádlo, svrchní oděv) a popíše jeho využití - Orientuje v základním značení velikostí konfekčního oblečení - Zvolí si oděv podle příležitosti – oblečení na všední den, sport, slavnostní příležitost,... - Zvolí si vhodné doplňky při oblékání se k různým příležitostem - S pomocí učitele si vytvoří vlastní módní katalog (vyhledávání na internetu,	ESTETIKA ODÍVÁNÍ - Oděvní sortiment - Volba oděvu	A – práce s textilem

	módní časopisy, ...)		
• Znat základní péči o čistotu prádla a oděvů	• Dbá o čistotu oděvů, vysvětlí vhodnost použití různých prostředků při jejich péči • Pomocí situačních her předvede správnou techniku ručního praní a máchání s použitím změkčovače vláken • Orientuje se v základních symbolech určených pro žehlení • Vyjmenuje a popíše typy žehliček a pomůcky pro žehlení (žehlící prkno, rukávník,...) • Vyžehlí jednoduché kusy prádla	• Péče o čistotu oděvu • Žehlení	
• Znat technologické postupy při drobných úpravách oděvu	• Předvede správný postup při přišívání různých typů knoflíků, spínátek a háčků • Objasní postup při našívání aplikací – z nabídky vybere vhodný steh pro obšití záplaty • Seznámí se se všíváním zdrhovadla do oděvů • Uvede správný postup při zkracování délky jednotlivých částí oděvů • Aktivní účastí při situačních hrách předvede způsoby látání ponožek a našívání ozdobných aplikací	• Drobné krejčovské úpravy	

• Znat základy ručního šití	• Vybere správné pomůcky potřebné k ručnímu šití • Z nabídky vybere základní stehy ručního šití a popíše postup při práci • S pomocí učitele zhotoví jednoduchou výšivku podle předkresleného vzoru • Seznámí se se základními vyšivacími stehy – steh přední, zadní, stonkový, perličkový (praktické využití dle možností a schopností jednotlivých žáků) • Vytvoří vzorník jednotlivých vyšivacích stehů • S pomocí učitele zhotoví výrobek (dle zadání) s využitím různých vyšivacích stehů	ŠITÍ A VYŠÍVÁNÍ • Ruční šití	• A – práce s textilem
• Znat postup při strojovém šití	• Seznámí se základními bezpečnostními opatřeními při šití na šicím stroji a pracovním postupem při šití na šicím stroji • Popíše údržbu šicího stroje, předvede navlékání nití (horní i spodní) • S pomocí učitele obroubí (entlováním) rovné části (ubrus, prostírání,...)	• Strojové šití	• OSV-Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti – rozvoj schopnosti rozeznat nebezpečí (bezpečnost při práci)
• Znat základní pomůcky a techniky při háčkování a	• Seznámí se základními pomůckami pro háčkování a	HÁČKOVÁNÍ A PLETENÍ • Ruční pletení • Háčkování	• A – práce s textilními materiály

pletení	ruční pletení • Z předložené nabídky vybere vhodný materiál pro ruční pletení • S pomocí učitele rozliší vhodnost pletacího materiálu vzhledem k velikosti jehlic • S pomocí učitele zhotoví jednoduchý pletený výrobek • Po zvládnutí základních technik pletení přistoupí k zhotovení složitějších výrobků s využitím různých vzorů – dle možností a schopností jednotlivých žáků • Seznámí se se základními technikami a pomůckami pro háčkování • S pomocí učitele předvede řetízkové oko, krátký a dlouhý sloupek • S pomocí učitele a návodu zhotoví výrobek dle zadání (dle schopností a možností jednotlivých žáků)		
• Znat možnosti dekorace textilu	• Seznámí se s různými technikami batikování textilu (vázaná technika textilu, sypaná batika,...) a vhodnými pomůckami	DEKORACE TEXTILU • Batikování • Savování • Potisk textilu • Malování na textil	• A – práce s textilem

	• Z předložené nabídky vybere vhodné barvy pro jednotlivé techniky batikování • S pomocí učitele zhotoví batikovaný výrobek (prostírání, ubrus, tričko,...) s využitím různých technik a barev dle svých vlastních představ • Seznámí se s technikou savování a s bezpečností při práci • Z předložené nabídky šablon určených pro techniku savování si vybere vhodný vzor a postupuje dle návodu na zhotovení určitého výrobku (společná práce s učitelem) • Seznámí se se základními technikami a pomůckami decoupage, které následně využije při práci na svém výrobku (dle individuálních možností a schopností žáků) • Z předložené nabídky barev na textil vytvoří vzor pomocí šablon při zhotovení vlastního výrobku – dle fantazie jednotlivých žáků • S pomocí učitele používá vhodné kontury při dokončovacích pracích		
--	--	--	--

• Získat základní dovednosti při tkaní a drhání	• S pomocí učitele si připraví základní osnovu pro tkaní na kolíkovém stavu • Z předložené nabídky materiálů si dle vlastního uvážení vybere barvu pro výrobu svého výrobku (např. podsedák) • Seznámí se se základními technikami a materiály pro drhání • S pomocí učitele si zhotoví vlastní výrobek podle předloženého vzoru (např. náramek, ozdobný závěs na květináč,...)	TKANÍ A DRHÁNÍ • Tkaní na kolíkovém stavu • Drhání	
• Získat základní vědomosti o nástrojích a pracovních postupech	• Samostatně pracuje s papírem a kartonem dle výběru zvoleného výrobku (přáníčko, obal na knihu, záložka,...) • Vystřihuje papír a karton podle šablony výrobků s dodržáním linie • S pomocí zvolí správný nástroj, který bude potřebovat při jednotlivých činnostech na vytváření vlastního výrobku dle zadání (dřevo – pilník na dřevo, kladívko, brusný papír)	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY • Pracovní pomůcky	• A – práce s technickým materiálem

	• Správně používá zvolené pracovní nástroje pro ruční opracování materiálu – kladívko na zatloukání hřebíků, brusný papír na povrchovou úpravu při dokončovacích pracích na výrobku		
• Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• S pomocí sbíjí dřevěný materiál – zatlouká hřebíky do dřeva • Pracuje s brusným papírem a pilníkem při povrchové úpravě dřevěného materiálu • S částečnou pomocí provádí řezání dřeva pilou při zhotovování zadaného výrobku • Pracuje s ručním vrtákem • Podílí se na povrchové úpravě dřeva – pilování, úprava smirkovým papírem, natírání barvou, lakování • Při svých činnostech provádí úkony s drátem, který ohýbá, splétá, štípá	• Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy • Základní dovednosti ručních prací	
• Orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	• Podle návodu a pokynu učitele provádí měření použitého materiálu při svých činnostech • S pomocí učitele se orientuje v pracovních postupech a návodech	• Jednoduché pracovní operace a postupy	
• Vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a	• S pomocí se orientuje v jednoduchých pracovních	• Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	

pomůcky	pomůckách a nástrojích a zdůvodní význam jejich použití		
Aktivně se podílet na zhotovování výrobků	Aktivně se podílí na zhotovování výrobků dle zadání	VÝROBKY PRO RŮZNÉ PŘÍLEŽITOSTI Výrobky na výstavy, dárky	A – výrobky k různým příležitostem

5.14. Vyučovací předmět: ARANŽOVÁNÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Aranžování je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Aranžování.

Vyučovací předmět aranžování je vyučován jako samostatný předmět v obou ročnících tři vyučovací hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou formou praktických cvičení - ve třídě, na školním pozemku, okrasných záhonech v okolí školy nebo počítačové učebně (využíváme internetových stránek k vyhledávání informací z oblasti rukodělných činností, ukázek aranžérských prací, výrobků z keramiky,...) dále zařazujeme besedy s odborníky, návštěvy výstav a exkurzí do rukodělných dílen. Snahou je rozvíjet vkus a estetické cítění při práci, dokázat využít různorodý materiál (přírodní i umělý) při tvorbě svých výrobků a jejich následné uplatnění při zkrášlování bytových prostor. Žáci získávají základní vědomosti o vhodných materiálech, nástrojích a pracovních postupech, učí se práci správně organizovat, udržovat pořádek na pracovišti, dbát hygienických a bezpečnostních pravidel.

Aranžování nabízí také možnost aktivního zapojení do úpravy svého okolí např. v péči o okrasné záhony a dbali tak o životní prostředí, které je obklopuje. Výuka směřuje k utváření vlastního estetického cítění a klade důraz na bohatost nápadů, originalitu a důslednost ve vlastním tvořivém duchu. Rozsah technik při aranžování je sestaven volně vzhledem k individuálním schopnostem a možnostem žáků. Důležité je, aby různé techniky při práci podporovaly jejich kreativitu a tím obohatily jejich rozvoj.

Cílem předmětu je, aby žáci vnímali krásu kolem sebe v přírodě a dokázali přírodních materiálů využívat dle svých schopností a možností, dbali o své okolí, ve kterém se pohybují v rámci péče o životní prostředí. Výuka napomáhá k poznání pracovních činností, které následně mohou sloužit ke smysluplnému využití volného času a využití získaných dovedností v estetické úpravě domácnosti.

Do vyučovacího předmětu Aranžování jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** – Sociální rozvoj – Spolupráce
- **ŽP** – Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí
- **VPZ** – Svět práce

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Aranžování:

- výklad, vysvětlování
- manipulace s předměty a nářadím
- demonstrace názorných pomůcek a materiálů určených pro aranžování
- samostatná a skupinová práce žáků pod dohledem učitele
- využití výukových programů, internetu, interaktivní tabule
- besedy s odborníky, návštěva výstav, exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Aranžování směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků vhodné používání naučených pojmů a názvosloví
- Zohledňujeme individuální možnosti žáků a vhodně volíme a střídáme metody, formy (skupinová výuka, práce ve dvojicích atd.)
- Dáváme žákům příležitost využívat svých zkušeností při praktických činnostech, zajímáme se o jejich náměty a názory
- Podněcujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, které mohou v procesu učení využít
- Vhodnou motivací směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání pro možné budoucí uplatnění i pro běžný život

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme žáky k vnímání problémů, které mohou vzniknout v průběhu pracovní činnosti a společně hledáme vhodné způsoby jejich řešení
- Směřujeme žáky k řešení běžných životních situací, překonávat pracovní překážky a přijímat důsledky svých rozhodnutí
- Rozvíjíme u žáků schopnost popsat problém, vyhodnotit, zda na něj sám stačí a požádat o radu
- U žáků upřednostňujeme využívání již dříve získaných poznatků a postupů
- Podporuje žáky k přivolání si pomoci v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
- Směřujeme žáky k vyhledávání a zpracování informací potřebných k určitému tématu (např. internetové stránky rukodělných činností) z různých informačních zdrojů (časopisy,)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vhodnou motivací povzbuzujeme u žáků možnost srozumitelně vyjádřit své myšlenky a názory v ústním projevu
- Směřujeme žáky k běžnému používání návodů k pracovním postupům a využívání získaných informací k vlastní práci
- Podporujeme žáky při obhajobě vlastního názoru
- Předkládáme žákům dostatek příležitostí ke komunikaci, možnost vyjádřit vlastní zkušenosti, zážitky nebo prezentovat získané znalosti k daným tématům

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků uvědomění si svých schopností a svého významu pro práci ve skupině
- Podněcujeme žáky k dodržování pravidel při společné práci

- Směřujeme žáky k navázání a rozvíjení pozitivních vztahů s okolím
- Vytváříme u žáků postoj k uplatňování základních pravidel společenského chování při práci ve skupině, ve dvojici,...
- Zvykáme žáky pomáhat svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Motivujeme žáky k respektování společenských norem chování
- Podněcujeme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro estetičnost a kreativitu
- Směřujeme žáky k uvědomění si významu životního prostředí a důležitost jeho ochrany

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozvíjíme u žáků schopnost správného rozvrhnutí, organizace a dokončení práce
- Podporujeme u žáků zvládání základních pracovních dovedností a zapojení se do kolektivní práce
- Vhodnou motivací směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání pro možné budoucí uplatnění
- Pracujeme s vybranými materiály, pomůckami a nástroji
- Motivujeme žáky ke kladnému postoji k manuálním činnostem
- Směřujeme žáky k posouzení práce své i ostatních
- Při své činnosti poznává vlastní pokroky a uvědomuje si i případné nedostatky
- Podněcujeme žáky ke spolupráci a zkoušení dalších možností, případně nacházení a objevování nových, vhodných variant při práci

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Aranžování směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví sebe i druhých
- Podněcujeme žáky k dodržování základních hygienických pravidel při všech činnostech s pracovními nástroji po ukončení činnosti
- Směřujeme žáky k dodržování pořádku na pracovním místě, úklidem pracovních nástrojů, pomůcek jako možné prevenci úrazů

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků pracovní výdrž a schopnost koncentrace vedoucí ke zdárnému dokončení činnosti
- Podporujeme u žáků propojování pracovních činností se zkušenostmi z běžného života
- Podněcujeme žáky k vlastnímu sebehodnocení a reálnému posouzení prováděných činností

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Aranžování jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dohlížíme na to, aby žáci hospodárně nakládali s materiálem, energiemi, odpady, vodou (s ohledem na životní prostředí)
- Směřujeme žáky k podílení se na ochraně životního prostředí tříděním druhotného odpadu

Vyučovací předmět: ARANŽOVÁNÍ Ročník: 1. a 2.			
Rámcové výstupy stanovené školou	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	Předpokládáme, že žák: - Dodržuje základní hygienická pravidla a bezpečnost při práci - Udržuje pořádek na svém pracovním místě - Orientuje se v základních otázkách první pomoci	BEZPEČNOST A HYGIENA PŘI PRÁCI Bezpečnost a hygiena při práci	VPZ – Svět práce – charakteristické znaky práce a jejich aplikace (bezpečnost a ochrana zdraví při práci) PP, Rp – bezpečnost a ochrana zdraví při práci
Znát základní péči o rostliny	- S pomocí učitele stanoví správné postupy při práci s pokojovými květinami ve třídě - Samostatně zalévá ve třídě pokojové rostliny a utírá prach na listech - S pomocí učitele přesazuje pokojové květiny (okrasné listem a květem) do vhodných nádob a zvoleného substrátu v předjarním období podle jednotlivých druhů	PÉČE O POKOJOVÉ KVĚTINY Základní požadavky pro pěstování pokojových květin	ŽP – Základní podmínky života (základní požadavky pro pěstování rostlin) ZPV – péče o pokojové květiny
Volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	S pomocí učitele stanoví správné pracovní postupy při své činnosti na školním	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - Pěstování vybraných rostlin - Podmínky a zásady pěstování květin a okrasných dřevin	ŽP – Vztah člověka k prostředí (význam pěstování rostlin)

	pozemku a okrasných záhonech během vegetačního období • S pomocí učitele vykonává podzimní péči o rostliny – okopávka, zálivka, podzimní stříh růží, zazimování růží a okrasných dřevin (nakopčení zeminy) • Stará se o rostliny v jarním období – odkrývání růží a okrasných dřevin • Pečuje o rostliny v průběhu vegetačního období – výsadba letniček a trvalek, okopávka, zálivka, pletí, přihnojování organickými hnojivy		
• Používat vhodné pracovní pomůcky při práci	• Podle druhu činnosti použije správné pracovní pomůcky – motyčka na kopání, rýč na rytí, hrábě na hrabání, konev na zálivku, .. • Vysvětlí bezpečnostní zásady při práci se zahradnickým nářadím	• Pracovní pomůcky a nástroje	
• Znat základy aranžování	• Seznámí se se základním materiálem pro aranžování • Z předložené nabídky roztrídí materiál podle vlastností na přírodní a umělý • Seznámí se se základy	ARANŽOVÁNÍ • Materiál pro aranžování • Aranžmá pro různé příležitosti	• OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce (rozvoj individuálních dovedností)

	aranžování s využitím přírodnin – závěsy na stěnu, přírodní věnečky k různým příležitostem, vánoční a velikonoční vazba • Při aranžování uplatňuje svoji fantazii na zhotovování vlastního výrobku dle zadání • S pomocí učitele zhotoví aranžmá pro stolovou úpravu k různým příležitostem – aranžování řezaných květín do vázy, vazba z přírodnin • Využívá při práci různorodý materiál při vytváření vlastního výrobku – krepový papír, karton (na rámečky pro následné aranžování), kamínky, písek,....		
• Znat základní technologické postupy keramických prací	• Seznámí se s organizací práce (příprava pracovního místa, volba vhodné podložky,..) teorií,názvoslovím,používaným materiálem a jeho vlastnostmi, pomůckami a nástroji pro práci s keramickou hlinou • S pomocí učitele zhotoví výrobek s využitím vlastních představ, fantazie, získaných zkušeností a poznatků • S pomocí učitele zpracovává	KERAMICKÉ PRÁCE • Keramická hlína a její vlastnosti • Pomůcky a nástroje pro práci s keramickou hlinou • Dekorativní a užitkové předměty	• ŽP – Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje)

	keramickou hlinu pro vlastní výrobek – hnětení, mačkání, vyvalování, vykrajování motivů formičkami, obtiskování reliéfů,.. • Zhotoví jednoduché plošné výrobky z plátů nebo válečků (dekorativní i užitkové předměty) • S pomocí učitele vytvoří z plátů jednoduché duté tvary (miska, hrníček,...), spojuje a lepí jednotlivé švy a dekorativní prvky • S pomocí učitele zhotoví prostorové nádoby z válečků, kuliček,... • Podílí se na modelování figurek dle zadání (i vlastních představ)		
• Provádět povrchové úpravy	• Seznámí se s možnostmi povrchové úpravy (dekorace drobným materiálem – sklo, glazování, zdobení engobami,..) • S pomocí názorných ukázek rozliší keramické barvy – engoby a glazury a správně rozmíchá glazury před vlastním glazováním • Povrchovou úpravou (začištění hran) připraví zhotovený	• Povrchové úpravy • Vypalování	

	výrobek na vypálení		
• Znat základní technologické postupy dekorování skleněných předmětů	• Seznámí se se základními technologickými postupy práce a výběrem vhodných barev • S pomocí učitele a vhodných šablon maluje na skleněné předměty (skleničky, misky, porcelánové hrníčky a podšálky,...) různé motivy • Vytváří na předmětech motivy dle své vlastní fantazie i dle zadání učitelem (podle předlohy) • S pomocí předlohy kreslí různé motivy na fólie k dekoraci oken • Při své činnosti využívá bohaté škály barev dle svého cítění • Správně pracuje s konturou při dokončovacích pracích na svém výrobku	Dekorace skleněných předmětů • Barvy na sklo • Malba na sklo • Kresba na fólie	
• Orientovat se v základních pracovních postupech	• Seznámí se se správným pracovním postupem, materiálem, pomůckami, barvami pro práci s hedvábnými doplňky • S pomocí učitele se orientuje v základních způsobech malby na hedvábí – práce na rámu, malování dle předlohy, sypaná	Dekorace hedvábných doplňků • Malba na hedvábí • Batikování hedvábí	• Rp – práce s textilem

	technika (pomocí soli), batikování (zapouštění barev,...) • Předkreslí si motivy pro svůj výrobek (náčrt na papír) • Zhotoví si vlastní výrobek (šátek, šála, kravata, povlak na polštářek, obrázek,..) s využitím vlastní představivosti nebo podle předlohy • Pracuje se zvolenými barvami na hedvábí a konturami		
• Využívat drobný materiál při aranžování	• Z předložené nabídky roztrídí materiál na přírodní (např. koření) a umělý (např. korálky, písek, barvená sůl,..) • Seznámí se s různými technikami a pomůckami pro práci s drobným materiálem • Využívá sypký materiál na sypané obrázky (z koření, písku, barvené soli,...) dle své vlastní fantazie • Navléká korálky pro zhotovení vlastního výrobku (korále na krk, náramek s použitím paměťového drátku, šňůra korálků na dekorování různých předmětů,...)	Práce s drobným materiálem • Sypké materiály – přírodní, umělé	• Rp – práce s drobným materiálem

• Orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	• Seznámí se s možnostmi dekorace technického materiálu • Seznámí se se základními technikami a pomůckami pro Decoupage, které následně využije při práci na svém výrobku (dle individuálních možností a schopností žáků) • S pomocí učitel z kartonu vyrobí rámeček, který následně dozdobí (např. technikou Decoupage,...) • Pomocí techniky Decoupage vytvoří různé ozdobné předměty – krabička, obrázek z překližky nebo dřeva,...	PRÁCE S TECHNICKÝM MATERIÁLEM • Karton, překližka, dřevo	• Rp – práce s technickým materiálem
• Aktivně se podílet na zhotovování výrobků	• Aktivně se podílí na zhotovování výrobků dle zadání	VÝROBKY PRO RŮZNÉ PŘÍLEŽITOSTI • Výrobky na výstavy, dárky	

5.15. Vyučovací předmět: TKALCOVSKÉ PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tkalcovské práce je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího okruhu Tkalcovské práce.

Vyučovací předmět tkalcovské práce je vyučován jako samostatný předmět v obou ročnících tři vyučovací hodiny týdně. Je to volitelný předmět.

Organizace výuky je postavena především na praktických cvičeních a vlastní tvorbě; dále zařazujeme besedy s odborníky, návštěvy výstav a exkurzí do rukodělných dílen a tkalcoven. Získané dovednosti mohou žáci později využít v pracovním uplatnění nebo jako volnočasovou aktivitu a zvýšit tak možnosti svého uplatnění v dalším životě.

Rozsah technik je koncipován volně tak, aby bylo možno zohlednit možnosti a schopnosti jednotlivých žáků. Časové rozvržení a vhodné techniky volí učitel na základě konkrétního vyhodnocení dovedností žáka a individuálního přístupu k němu.

Cílem předmětu je, aby žáci:

- zvládli různé druhy tkalcovských technik dle svých možností a schopností
- získali základní poznatky z oblasti textilních materiálů a jejich vzniku
- byli motivováni získané dovednosti využívat k samostatným tvůrčím aktivitám
- byli schopni si navrhnout, vyrobit a najít využití pro textilní výrobek

Do vyučovacího předmětu Tkalcovské práce jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **ŽP** – Základní podmínky života
- **VPZ** – Svět práce, Sebe prezentace

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Tkalcovské práce:

- výklad, vysvětlování
- manipulace s pracovními pomůckami
- demonstrace jednotlivých pracovních operací
- samostatná a skupinová práce žáků pod dohledem učitele
- pořádání vlastních výstav
- návštěvy výstav, exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Tkalcovské práce směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vyžadujeme u žáků vhodné používání naučených pojmů a názvosloví
- Zohledňujeme individuální možnosti žáků a vhodně volíme pracovní činnosti
- O propojení podávaných informací se skutečným životem se snažíme v rámci exkurzí do tkalcovských dílen a muzeí
- Vhodnou motivací směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání pro možné budoucí uplatnění i pro běžný život

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podněcujeme žáky k vnímání problémů, které mohou vzniknout v průběhu pracovní činnosti, a společně je odstraňujeme
- Rozvíjíme u žáků schopnost popsat problém, vyhodnotit, zda na něj sám stačí a požádat o radu
- U žáků upřednostňujeme využívání již dříve získaných poznatků a postupů
- Směřujeme žáky k vyhledávání a zpracování informací potřebných k určitému tématu (např. internetové stránky rukodělných činností) z různých informačních zdrojů (časopisy,...)
- Při osvojování nových dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dbáme na dodržování pravidel slušnosti při vzájemné komunikaci (učit se naslouchat, neskákat druhému do řeči, zdvořile se oslovovat)
- Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro získávání informací
- Důsledným užíváním odborného názvosloví učitelem rozvíjíme a upevňujeme tuto dovednost u žáků

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků uvědomění si svých schopností a svého významu pro práci ve skupině
- Podněcujeme žáky k dodržování pravidel při společné práci
- Vytváříme u žáků postoj k uplatňování základních pravidel společenského chování při práci ve skupině, ve dvojici,...
- Zvykáme žáky pomáhat svým postiženým spolužákům (všímat si, jestli nepotřebují pomoc, umět nabídnout pomoc), nebo naopak o pomoc slušně požádat

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Motivujeme žáky k respektování společenských norem chování
- Podněcujeme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro estetičnost a kreativitu

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Rozvíjíme u žáků schopnost správného rozvrhnutí, organizace a dokončení práce
- Motivujeme žáky ke kladnému postoji k manuálním činnostem

- Pravidelným tkaním dosahují žáci určitého stupně zručnosti dle svých individuálních schopností
- Upozorňujeme žáky na dodržování hygienických pravidel při tkaní a šití
- Pomocí prezentací, exkurzí, výstav seznamujeme žáky s různými řemeslnými profesemi (souvisejícími s tkaním)

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Tkalcovské práce směřují k utváření odborných kompetencí:

Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví sebe i druhých
- Podněcujeme žáky k dodržování základních hygienických pravidel při všech činnostech
- Směřujeme žáky k dodržování pořádku na pracovním místě, úklidem pracovních nástrojů, pomůcek jako možné prevenci úrazů

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Podporujeme u žáků pracovní výdrž a schopnost koncentrace vedoucí ke zdárnému dokončení činnosti
- Vyžadujeme u žáků dodržování stanovených pracovních postupů při tkaní
- Základní pracovní úkony rozvíjíme tak, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je pak adekvátně samostatně používal
- Pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žák učí reálně posuzovat výsledky svých činností

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Na úrovni předmětu Tkalcovské práce jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dohlížíme na to, aby žáci hospodárně nakládali s materiálem, energiemi, odpady (s ohledem na životní prostředí)

Vyučovací předmět: TKALCOVSKÉ PRÁCE Ročník: 1. a 2.			
Rámcové výstupy stanovené školou	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	Předpokládáme, že žák: - Dodržuje základní hygienická pravidla a bezpečnost při práci - Udržuje pořádek na svém pracovním místě - Orientuje se v základních otázkách první pomoci	BEZPEČNOST A HYGIENA PŘI PRÁCI Bezpečnost a hygiena při práci	VPZ – Svět práce – charakteristické znaky práce a jejich aplikace (bezpečnost a ochrana zdraví při práci) Rp – bezpečnost a ochrana zdraví při práci
Znát základní tkalcovské pojmy	- S pomocí učitele stanoví, která příze navedená do jednoduchého zařízení, je osnova - S pomocí učitele stanoví, jak se nazývá příze nasoukaná na jehlu nebo smotek - S pomocí učitele určí, jakým způsobem se vytváří prošlup - Rozpozná plošné a délkové textilie (tkaninu a přízi)	ZÁKLADNÍ POJMY PŘI TKANÍ Základní tkalcovské pojmy – osnova, útek, prošlup, jehla, tkanina (zboží)	Rp – práce s různými textilními materiály
Volit vhodné textilní materiály při tkaní různých výrobků	Při práci na jednoduchém tkalcovském zařízení se	MATERIÁLY PRO TKANÍ A JEJICH ZPRACOVÁNÍ Ořezy z průmyslově vyrobených tkanin	Rp – práce s různými textilními materiály

	seznamuje s různými textilními materiály	• Vlněné a bavlněné příze • Akrylové příze • Přírodniny a korálky	• Vv – estetické cítění
• Používat vhodné pracovní pomůcky při jednoduchém tkaní	• Seznámí se se základními pomůckami pro tkaní • Dané pomůcky adekvátně používá (individuálně s pomocí učitele)	POMŮCKY PŘI TKANÍ • Tkací jehla, krejčovské jehly ve větších velikostech • Nůžky • Hřebínek • Vidlička • Krejčovská míra • Špendlíky	• Rp – práce s různými textilními materiály • Vv – estetické cítění • VPZ – Svět práce (bezpečnost a ochrana zdraví při práci)
• Znat základní technologické postupy předtkalcovských technik	• Seznámí se s uvedenými předtkalcovskými technikami • Pomocí daných technik vytváří jednoduché výrobky (podsedák, pásek, obal na mobil, malá taštička, nátepičky, díly na tašku, ...)	PŘEDTKALCOVSKÉ TECHNIKY • Tkaní na kolíkovém stávku • Tkaní na kartonu • Tkaní na hřebenovém stávku • Tkaní na jednoduché formě • Tkaní na rámu	• VPZ – Svět práce (pracovní činnosti, pracovní prostředky a pracoviště) • VPZ – Sebe prezentace (prezentace výrobků na výstavách) • ŽP – Základní podmínky života (hospodárné nakládání s materiálem)
• Znat základní technologické postupy při tkaní na dvoulistovém a čtyřlistovém stavu	• Seznámí se se základními postupy práce na dvoulistovém stavu • Seznámí se se základními postupy práce na čtyřlistovém stavu – pouze zruční žáci • S pomocí učitele utká metráž	TKALCOVSKÉ TECHNIKY • Tkaní na dvoulistovém stavu • Tkaní na čtyřlistovém stavu	• VPZ – Svět práce (pracovní činnosti, pracovní prostředky a pracoviště) • VPZ – Sebe prezentace (prezentace výrobků na výstavách) • ŽP – Základní podmínky

	- v základní plátňové vazbě - S pomocí učitele utká koberec z hrubšího materiálu		Života (hospodárné nakládání s materiálem)
Rozlišit základní vazby	- Rozpozná plátňovou vazbu a jednoduchý kelim - Zakreslí uvedené vazby do vzornicového papíru a vyznačí střidu vazby - Použije uvedené vazby při tkání	VAZBY - Plátňová vazba - Kelim - jednoduchý	Vv – kreslení (pečlivost při zakreslování)
Zpracovávat utkaný materiál	- S pomocí učitele a střihových šablon vystřihne z utkané metráže díly jednotlivých výrobků - S pomocí učitele ručního (strojového) šití zhotoví zvolený výrobek - Hotový výrobek vytvaruje žehlením	ZPRACOVÁNÍ UTKANÝCH MATERIÁLŮ Zpracovávání utkaného materiálu – zhotovování střihových šablon, střihání, ruční a strojové šití, žehlení	VPZ – Svět práce (pracovní činnosti, pracovní prostředky a pracoviště) VPZ – Sebe prezentace (prezentace výrobků na výstavách)

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1. PRAVIDLA PRO HODNOVENÍ ŽÁKŮ

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci žáků na naší škole

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. čemu se naučil, co zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak má postupovat dále.

Podrobně zpracovaná Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků na naší škole jsou součástí Školního řádu, který je přílohou ŠVP.

Hodnocení prospěchu a chování se řídí těmito zásadami:

- otevřenost k žákům i rodičům, stanovit (i po domluvě s žáky) jasná kritéria pro hodnocení
- možnost žáků účastnit se na hodnotícím procesu
- osobnostní přístup při hodnocení žáka – hodnotíme individuální pokrok žáka, nesrovnáváme ho s ostatními
- celkovou klasifikaci doplňuje v obou ročnících osobní dopis třídního učitele, kde jsou popsány konkrétní úspěchy a pokroky žáka i zhodnoceny méně úspěšné výsledky
- zohlednění individuálních předpokladů žáků – v odůvodněných případech jsou jednotlivým žákům vypracovávány individuální vzdělávací programy (ve spolupráci s SPC), které respektují jejich schopnosti a dovednosti a v optimální míře je rozvíjejí. Žáci s IVP jsou v předmětech, pro něž byl IVP vytvořen, klasifikováni na vysvědčení známkou, která je doplněna širším slovním hodnocením. Žákům, kteří se vzdělávají dle vytvořeného IVP, může být vzdělávání z tohoto důvodu prodlouženo o jeden až dva roky (podle zákona č. 561/2004 Sb., § 16 odst. 6).

Základní pravidla pro hodnocení chování

- klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka školy po projednání v pedagogické radě
- při klasifikaci chování se v jednotlivých případech přihlíží ke všem stránkám žakovy osobnosti, ke zdravotnímu stavu, k druhu a stupni mentálního postižení a prognóze jeho vývoje
- škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou
- nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě

Kritéria hodnocení chování

- zdvořilost (dodržování základních forem společenského styku - oslovování, pozdrav, prosba, poděkování, omluva; uplatňování přednosti)
- způsob komunikace (nemluví vulgárně, neskáče do řeči, snaží se zdržet osobního útoku)
- respekt k lidem (ke spolužákům – nevysmívá se druhému, neponižuje ho, nenapadá ho slovně ani fyzicky, bere na něj ohled, dokáže nabídnout pomoc i sám o ni požádat)
- úcta k hodnotám (nepoškozuje cizí majetek, nepůjčuje si věci bez dovolení, zachází s věcmi šetrně a stanoveným způsobem)
- plnění povinností (řádně dochází do školy, plní uložené úkoly, snaží se dodržovat organizační pokyny)

- prosazování práv (upozorní na nebezpečné jednání ohrožující život, zdraví nebo práva druhých, zastane se slabšího, uplatňuje demokratické principy v třídní samosprávě)

Základní pravidla pro použití klasifikace

- při hodnocení žáků učitel přihlíží k míře a povaze zdravotního postižení nebo znevýhodnění, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům, k úsilí vynaloženém žákem a jeho postojům k učení. Při hodnocení zohledňuje stupeň mentálního postižení, individuální a věkové zvláštnosti.
- učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
- učitel klasifikuje jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k procvičení a zažití učební látky.
- pro zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáka volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá postižení negativní vliv. Všechny písemné práce píší žáci po předchozí přípravě a jsou na ně upozorněni s dostatečným časovým předstihem.
- vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- vyučující sděluje žákovi hodnocení jeho výkonu bezprostředně po dokončení úkolu, přičemž poukazuje hlavně na klady jednotlivých hodnocených výkonů nebo výsledků činnosti žáka namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
- klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné a srovnatelné s kritérii hodnocení chování a prospěchu žáka.
- chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

- hodnocení je vždy adresné a osobně se obrací k tomu, komu je určeno – k žákovi
- slovní hodnocení zaznamenává i osobnostní stránky žáka
- v průběhu vzdělávání jsou rodiče žáků informováni formou stručného slovního hodnocení žákovy činnosti (měsíční přehledy činností žáků) – pololetní klasifikace je doplněna slovním hodnocením formou osobního dopisu žákovi; žáci s IVP jsou v předmětech, pro něž byl IVP vytvořen, klasifikováni na vysvědčení známkou, která je doplněna širším slovním hodnocením.
- rodiče se dozvídají o specifických schopnostech žáka, které je třeba rozvíjet, o způsobech nápravy nedostatků, o pozitivních změnách, které by klasifikace jen těžko zaznamenala.

Základní pravidla pro použití sebehodnocení žáků

- žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tím je vedeme k dosahování dobrých výsledků.
- žákům důvěřujeme a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již žáci zvládli.

- měsíční přehledy činností žáků – obsahují stručný výčet učiva daného měsíce s komentářem učitele a místo pro vyjádření žáka
- žákovská portfolia – žáci si po dohodě s vyučujícími zařazují různé materiály tak, aby tyto dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, jeho individuální pokrok. Různé práce jsou zařazovány výhradně se souhlasem žáka (nejsou do něj vkládány žákovy nezdařené), což přispívá k udržení jeho vnitřní motivace.

Kritéria hodnocení prospěchu žáků

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- rozsah znalostí a dovedností (přesnost, trvalost zapamatovaných pojmů, termínů, zákonitostí, postupů řešení)
- hloubka porozumění (vlastní interpretace informací, postupů, návodů, dokládání příklady)
- kvalita práce s informacemi (práce s různými informačními zdroji; vyhledávání, porovnávání, třídění – dle předem daných a vysvětlených kritérií, prezentace)
- produktivita (plnění úkolů, včasnost, formální úroveň písemností a produktů s ohledem na individuální možnosti žáka, srozumitelnost vyjadřování)
- užívání získaných znalostí, dovedností, postojů (plnění praktických úkolů, řešení reálných problémů, práce v projektech, míra zapojení do skupinové práce)

Kritéria hodnocení tvořivosti

- bohatost nápadů – vytvoření co největšího množství přijatelných řešení podle určitého zadání
- originalita – vytvoření neobvyklého, netradičního, vtipného řešení, návrhu, způsobu, výrobku (něčeho, co nemá nikdo jiný)
- překonání stereotypu – nalezení nové funkce, nového řešení, nového významu jedné věci, úkolu
- uplatnění kombinace – vytvoření nového funkčního celku z různých prvků
- propracování – důslednost, dokončení námětu, dotažení do detailů, úplnost řešení

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- soustavné diagnostické pozorování žáků
- sebehodnocení žáků (měsíční přehledy činností žáků, portfolia)
- komunikační dovednosti v různých situacích
- písemné práce – testy, myšlenkové mapy, záznamy v sešitech, úprava písemného projevu
- domácí úkoly
- projektové dny
- samostatné, případně skupinové zpracování prací k danému tématu s využitím různých informačních zdrojů

Formy ověřování klíčových kompetencí

- soustavné diagnostické pozorování žáků
- sebehodnocení žáků (měsíční přehledy činností žáků, portfolia)
- komunikační dovednosti v různých situacích
- písemné práce – návrhy na výrobky, testy, myšlenkové mapy, záznamy v sešitech, úprava písemného projevu
- projektové dny

- samostatné, případně skupinové zpracování prací k danému tématu s využitím různých informačních zdrojů

Kritéria hodnocení teoretického vyučování

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- rozsah znalostí a dovedností (přesnost, trvalost zapamatovaných pojmů, termínů, zákonitostí, postupů řešení)
- hloubka porozumění (vlastní interpretace informací, postupů, návodů, dokládání příklady)
- kvalita práce s informacemi (práce s různými informačními zdroji; vyhledávání, porovnávání, třídění – dle předem daných a vysvětlených kritérií, prezentace)
- produktivita (plnění úkolů, včasnost, formální úroveň písemností a produktů s ohledem na individuální možnosti žáka, srozumitelnost vyjadřování)
- užívání získaných znalostí, dovedností, postojů (plnění praktických úkolů, řešení reálných problémů, práce v projektech, míra zapojení do skupinové práce)

Kritéria hodnocení praktických předmětů

- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- vztah k práci a k pracovnímu kolektivu
- aktivita a samostatnost při práci
- bohatost nápadů – vytvoření co největšího množství přijatelných řešení podle určitého zadání
- originalita – vytvoření neobvyklého, netradičního návrhu výrobku
- zpracování – důslednost, dokončení námětu, dotažení do detailů, úplnost řešení

Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech na Praktické škole dvouleté se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení těmito stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Zohledněny jsou i vzdělávací, osobnostní a zdravotní předpoklady žáka.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení je vyjádřeno stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)

- **nehodnocen(a)**

Žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl(a) s vyznamenáním** – není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném z povinných předmětů horší než 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
- **prospěl(a)** – není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm prospěchu 5 – nedostatečný
- **neprospěl(a)** – je-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém z povinných předmětů vyjádřena stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo není-li z něho hodnocen na konci 2. pololetí
- **nehodnocen(a)** – pokud není možno hodnotit žáka z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu

6.2. AUTOEVALUACE ŠKOLY

Cílem autoevaluace je zhodnocení funkčnosti školního vzdělávacího programu a prostředí, v němž se výuka realizuje.

Autoevaluace školy

sleduje:

- oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků
- oblasti, které lze zlepšit

navrhuje:

- opatření ke zlepšení stávající úrovně oblastí, ve kterých jsme shledali nedostatky

posuzuje:

- účinnost opatření přijatých v předchozím vlastním hodnocení

Na základě pravidelného a dlouhodobého sledování procesu vzdělávání v naší škole jsme pro hodnocení podle předem daných kritérií vybrali následující oblasti:

Oblasti autoevaluace	Cíle	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Prostředí školy	▪ Zlepšování podmínek pro výuku ▪ Zlepšování podmínek pro zdravý vývoj žáků	▪ Moderní a názorné vybavení pro výuku ▪ Vhodnost řešení prostor vzhledem k počtu žáků a různým zdravotním postižením ▪ Kvalitní kompenzační a rehabilitační pomůcky ▪ Kvalitní vybavení pro aktivní a pasivní odpočinek žáků ▪ Ergonomický nábytek ▪ Motivující a estetická výzdoba	▪ Doplnování názorných a kompenzačních pomůcek ▪ Doplnování sportovního vybavení ▪ Zkvalitňování mimoškolní činnosti – zájmové kroužky	▪ Průběžně během celého školního roku

Školní a vyučovací klima	▪ Otevřené demokratické klima školy ▪ Vychovávat žáky ke vzájemné pomoci, spolupráci	▪ Přátelské vztahy ve škole a třídě ▪ Vzájemná vstřícnost ve vztazích učitel – žák, žák – žák, učitel – učitel, vedení školy – žák, učitel	▪ Dotazník pro učitele ▪ Měsíční hodnocení a sebehodnocení žáků ▪ Žákovská portfolia ▪ Názory veřejnosti	▪ 1x 3 roky ▪ Možnost rodičů připomínkovat ▪ Možnost vyjádření rodičů – 2x ročně ▪ Průběžně – tisk, zápisy v knize návštěv u příležitosti konání výstav, ...
Individuální vzdělávací potřeby žáků	▪ Zabezpečit v průběhu výuky individuální vzdělávací potřeby všech žáků	▪ Zjišťování individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků ▪ Zajištění výuky podle individuálních potřeb žáků ▪ Dodržování zásady zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb žáků	▪ Hospitace (ředitele, vzájemné) ▪ Spolupráce s SPC při vypracovávání individuálních vzdělávacích plánů a konzultace k jejich realizaci ▪ Výměna zkušeností jednotlivých učitelů	▪ 2 x rok ▪ 2 x rok (v případě potřeby častěji) ▪ Průběžně
Průběh vzdělávání	▪ Získat informace o tom, zda je v souladu psaný a realizovaný ŠVP ▪ Získat informace o tom, jak jsou naplňovány stanovené cíle vzdělávání	▪ Reálnost jednotlivých učebních osnov s ohledem na specifické potřeby žáků ▪ Průběh vzdělávání se zřetelem k utváření cílových klíčových kompetencí a plnění očekávaných školních výstupů ▪ Efektivnost výuky (organizace, metody, komunikace, rozmanitost	▪ Realizace ŠVP ▪ Žákovská portfolia ▪ Hospitace (ředitele, vzájemné hospitace)	▪ Průběžně ▪ Průběžné doplňování 1 x měsíčně ve zvolených oblastech – tak, aby byl vidět individuální pokrok žáka ▪ 2 x rok

		vyučovacích postupů, individuální přístup k žákovi, poskytování zpětné vazby, vedení žáků k sebehodnocení, ...) ▪ Návštěvy akcí, jejichž náplň obohatí výuku (výstavy, exkurze)		▪ Průběžně
Hodnocení žáků	▪ Volba vhodných motivujících způsobů hodnocení ▪ Zohlednění individuálních schopností žáků	▪ Využívání rozmanitosti hodnocení (tak, aby bylo umožněno vyniknout žákům s různými schopnostmi) ▪ Volba hodnocení, které sleduje individuální pokrok žáka ▪ Jasnost a srozumitelnost kritérií hodnocení ▪ Podpora sebehodnocení žáků	▪ Žákovské práce, výrobky ▪ Výstavy prací, soutěže ▪ Žákovské portfolio	▪ Průběžně ▪ Dle jejich konání ▪ Průběžné doplňování 1 x měsíčně ve zvolených oblastech – tak, aby byl vidět individuální pokrok žáka
Kvalita práce ped. pracovníků	▪ Objektivně posoudit kvalitu práce ▪ Zapojit rodiče, příp. další výchovné pracovníky do výchovně-vzděl. procesu ▪ Další vzdělávání učitelů	▪ Promyšlenost cílů, používání vhodných metod ve výuce a vhodných kritérií hodnocení ▪ Spolupráce učitelů s rodiči, vychovateli ▪ Účast učitelů na DVPP	▪ Hospitace (ředitele, vzájemné hospitace) ▪ Spolupráce učitelů, rodičů, vychovatelů – příprava žáků na vyučování ▪ Učitelská portfolia ▪ DVPP	▪ 2 x rok ▪ Průběžně ▪ 2 x rok ▪ Průběžně
Spolupráce s rodiči	▪ Zkvalitnit spolupráci s rodiči ▪ Zkvalitnit informovanost rodičů o práci školy	▪ Přístup k informacím o škole ▪ Účast na školních akcích ▪ Výsledky jednání školské rady	▪ Třídní schůzky ▪ Schránka na dotazy, připomínky rodičů ▪ Dotazník ▪ Den otevřených dveří ▪ Informační nástěnka	▪ 2 x rok ▪ celoročně ▪ 1 x 3 roky ▪ 1 x rok ▪ průběžně

			▪ Webové stránky ▪ Výstupy z jednání školské rady	▪ dle aktuální potřeby ▪ dle jednání ŠR
Výsledky vzdělávání	▪ Dosáhnout co nejvyšší kvality výsledků vzdělávání odpovídajících individuálním fyzickým a psychickým schopnostem žáků ▪ Vybavit žáky takovými znalostmi a dovednostmi, aby se mohli co nejlépe začlenit do praktického života	▪ Prověřování znalostí a dovedností (pravidla a kritéria pro hodnocení žáků, vedení žáků k sebehodnocení) ▪ Příprava na samostatný život (sebeobsluha, zvládání situací běžného života) ▪ Orientace na praktickou využitelnost naučeného ▪ Výsledky a úspěšnost žáků v soutěžích	▪ Hospitace ▪ Hodnocení žáků ▪ Projekty ▪ Výstavy žakovských prací ▪ Účast žáků v soutěžích	▪ 2 x rok ▪ Průběžně ▪ Dle realizace jednotlivých projektů ▪ Průběžně ▪ Dle účasti žáků

Základní sledovanou časovou jednotkou je školní rok.

Evaluační zpráva bude přílohou výroční zprávy školy.